

IN PRAG DE AN NOU

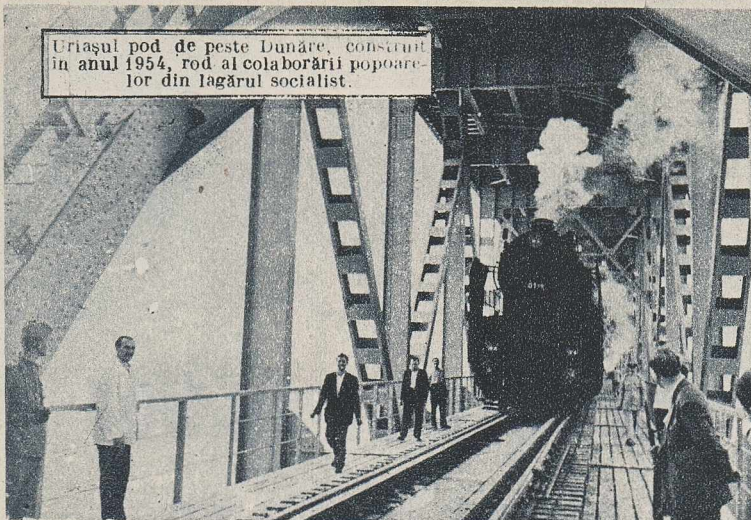
Din calendar se desprind ultimele file ale anului 1954. Și, urmînd obiceiul, oamenii muncii își aruncă privirile asupra succeselor lor, asupra celor îndeplinite în anul ce s-a scurs și chibzuiesc asupra celor ce au de făcut în anul ce urmează. Și oamenii se bucură! Pe bună dreptate. Căci multe și însemnate sînt realizările lor în acest an. Ei au fost constructorii a zeci de fabrici noi în anul acesta, sub ochii lor și prin munca lor s-au înălțat zeci de școli, teatre, cluburi, blocuri de locuințe, prin munca lor s-au desțelenit noi pămînturi și s-au smuls ogoarelor roade îmbelșugate. Sub ochii lor, crește și se dezvoltă patria și o dată cu ea viața cetățenilor săi. Iar ca un dar de anul nou, cetățenii țării noastre au primit cu adîncă satisfacție Hotărîrea Comitetului Central al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. cu privire la desființarea sistemului de aprovizionare pe bază de cartelă și rajit.

Se bucură tovarășii noștri de acest dar, pentru că ei înțeleg că acesta este un nou pas înainte pe drumul îmbunătățirii vieții lor, pe drumul lichidării anomaliilor create de război și de sabotajul dușmanului în perioada de după război. Citesc Hotărîrea și remarcă încă o dată adîncă grijă a partidului și guvernului pentru muncitori, funcționari și familiile lor. Se bucură cînd văd cum zi de zi prind viață hotărîrile plenarei C.C. al P.M.R. din august 1953, care urmăresc creșterea neîncetată a bunei lor stări. Și nu pot să nu tragă concluzia firească, că o dată cu încetarea pentru totdeauna a erei exploatării în țara noastră, ei muncesc pentru ei și familiile lor, că rezultatele muncii lor se reflectă în însuși traiul ce-l duc. Ei știu că Hotărîrea este rezultatul muncii neprecupețite a clasei muncitoare, a jărănimii muncitoare și intelectualității legate de popor, că ea se datorește eforturilor prin care aceștia au asigurat cantități tot mai mari de produse agricole și alte mărfuri de larg consum, precum și rezervele necesare trecerii la comerțul fără cartelă.

Bucurîndu-se de acest nou succes, cei ce muncesc privesc încrezător înainte. Ei știu că mai există greutăți. Dar nu începe îndoială, că poporul nostru va ști, sub conducerea partidului, să-și consolideze victoriile, să ducă mai departe cuceririle sale. Dublîndu-și eforturile, clasa muncitoare și jărănimea muncitoare vor asigura, în noul an, un puternic avînt al producției industriale și agricole în vederea întăririi și dezvoltării economiei naționale și a satisfacerii tot mai largi a nevoilor de consum ale populației.

În prag de an nou, poporul întreg își strînge și mai mult rîndurile în jurul partidului și guvernului. Mobilizați de Hotărîrea Comitetului Central al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la desființarea sistemului de aprovizionare pe cartele, minerii vor răspunde cu tone de cărbune peste plan. Cu tone de metal peste plan vor răspunde metalurgistii. Cu zece milioane tone grâu și porumb va răspunde jărănimea noastră muncitoare. Întregul nostru popor muncitor va răspunde grijii partidului, prin îndeplinirea cu succes a planului cincinal la toți indicii. Acesta va fi și cel mai bun răspuns dat celor care pregătesc noi războaie. Să știe ajizătorii la război că poporul nostru muncitor este conștient de sarcinile sale și că el este hotărît să meargă înainte pe drumul trasei de garlă, întărîndu-și neîncetat forța și capacitatea de apărare, îmbunătățînd mereu nivelul său de trai.

Uriaşul pod de peste Dunăre, construit în anul 1954, rod al colaborării popoarelor din lagărul socialist.

În ultimii ani s-au construit locuințe muncitorești pe o suprafață de peste 1.720.000 m. p.

Nu mai în primul semestru al anului, agricultura noastră a primit 1509 tractoare, 341 combine, 874 cultivatează și alte mașini agricole.

St. Lungu, C. Vasilache, C. Adochitel, V. Voichită și I. Haidu au primit anul acesta titlul de Eroii Muncii Socialiste.

M-am întâlnit cu ADEVARUL

de Prof. John Lewis

Prof. John Lewis.

Profesorul John Lewis, eminent om de știință britanic, ne-a vizitat țara în vara anului trecut, luând parte, împreună cu alți oameni de cultură și artă din Anglia, la festivitățile în cinstea

celeia de a 10-a aniversări a eliberării României de către glorioasa Armată Sovietică.

După ce a vizitat țara noastră, profesorul Lewis a ținut să-și împărtășească impresiile culese în cursul șederii sale în R.P.R., scriind articolul pe care îl prezentăm în aceste pagini cititorilor „Flacării”.

Valoarea de document a acestui articol poate fi apreciată la înălțimea convenită, dacă ținem seama mai ales de faptul că autorul — biologul și antropologul John Lewis — a cunoscut România și în anii întunecați ai stăpînirii burghezo-moșierești.

Ca om de știință cu preocupări multilaterale și în același timp ca publicist și conferențiar la catedra de filozofie a universității Mosley College din Londra, profesorul John Lewis înfățișează cititorilor noștri un sugestiv tablou comparativ al României de ieri și de azi, punînd totodată față în față, cu obiectivitate, realitățile din România democrat-populară și cele din Anglia și alte țări capitaliste.

Privind Republica Populară Română cu ochii adevărului, profesorul Lewis a izbutit să vadă realitățile luminoase din țara noastră, în ciuda perdelei de fum a propagandei imperialiste.

★

Pentru un englez care a studiat odinioară situația din România sub vechiul regim și care a urmărit cu oarecare neîncredere renașterea acestei țări, prima vizită în România de azi constituie o experiență bogată — prilejul de a cunoaște viața ei nouă.

Pînă în urmă cu un deceniu știam că, spre deosebire de Cehoslovacia, România era o țară înapoiată, industrializată doar în proporție de 7%, industria existentă fiind acaparată în mare parte de străini. Știam de asemenea că jumătate din exploatarea petroliferă aparținea englezilor și olandezilor, iar o

serie de uzine erau controlate de o bancă engleză, așa cum fabricile de armament se aflau la chereumul trustului Wickers.

Pe de altă parte, mai știam că agricultura României se afla într-o stare de înapoiere medievală. În timp ce 2700 moșieri stăpâneau o șesime din suprafața țării, țără-nimea era sărăcită și lăsată pradă bolilor. Pelagra, tuberculoza și malaria erau în floare; făcea multe victime chiar și lepra. Mortalitatea infantilă era aproape cea mai ridicată în Europa, iar cea mai mare parte a poporului era ținută în bezna neștiinței de carte. Într-un cuvânt, tabloul acestor stări de lucruri era de-a dreptul înfiorător. Oamenii politici ai rînduieților de atunci, aristocrația coruptă, diplomația senilă, monarhia fără valoare, erau subjugăți cu trup și suflet capitalului străin.

Pentru a fi sincer, trebuie să arăt că, venind de la Londra spre București, nu mă așteptam ca o țară atît de înapoiată cum era România să fi putut trece atît de repede la o viață nouă.

Mărturisesc însă că am greșit atunci cînd gîndeam că va fi necesară o perioadă foarte lungă de trecere la condițiile de viață mai bune și că voi găsi aci una dintre cele mai puțin avansate democrații populare. În ultimul deceniu, România a făcut pași uriași înainte. Vizitînd România nouă, am cunoscut o țară îndreptată hotărît pe drumul progresului și un popor harnic, încrezător în forțele proprii.

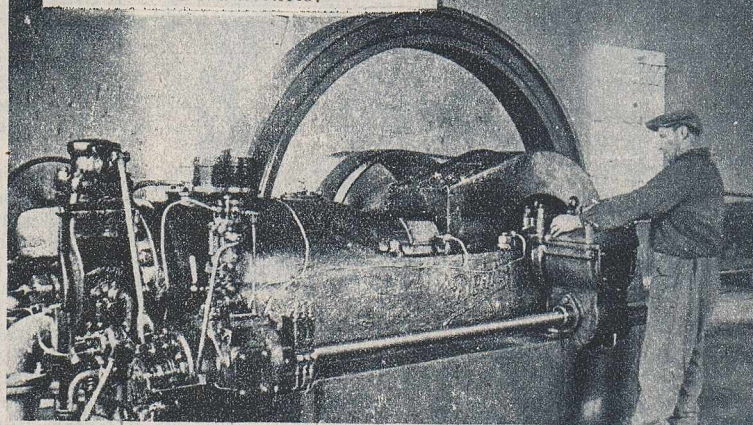
Nu mă voi opri mult asupra avîntului industrial și cel al agriculturii în continuă dezvoltare, pentru că marile realizări obținute de poporul român în aceste sectoare de bază ale economiei sînt în bună măsură cunoscute și apreciate chiar și dincolo de hotarele României. Totuși nu poți să nu te minunezi văzînd cum dintr-o țară agricolă înapoiată, România se transformă într-o țară modernă, industrializată, cu o economie echilibrată.

Spre deosebire de acele părți ale Imperiului Britanic în care a început industrializarea, în democrațiile noi aceasta nu duce la exploatarea mai intensă a omului, la ore de muncă mai multe, la salarii reduse, la pierderea demnității umane. Republica Populară Romînă nu numai că se înzestrează cu industrii atît de necesare, dar asigură cetățenilor săi condiții de trai din ce în ce mai bune, învățămînt de toate gradele, asistență medicală, drepturi și libertăți cu adevărat democratice.

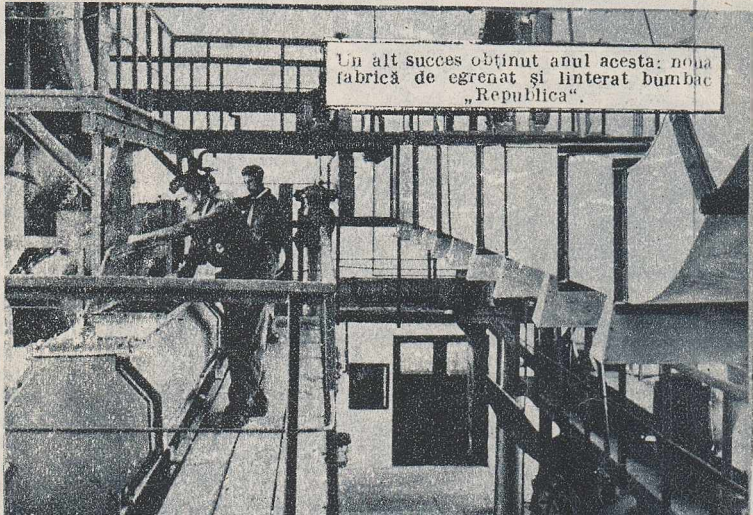
Iată realizări care m-au impresionat în mod deosebit: creșele din fabrici, cluburile muncitorești și policlinicile. De asemenea uriașa campanie sanitară. Pentru prima dată satele României sînt deservite de un corp medical competent, iar malaria și alte boli, care odinioară făceau ravagii, au dispărut aproape cu totul. La toate acestea se adaugă grija impresionantă arătată de stat față de copii.

Uriașe planuri edilitare își au drept obiectiv rezolvarea problemei caselor vechi și insalubre și construirea de noi cartiere de blocuri

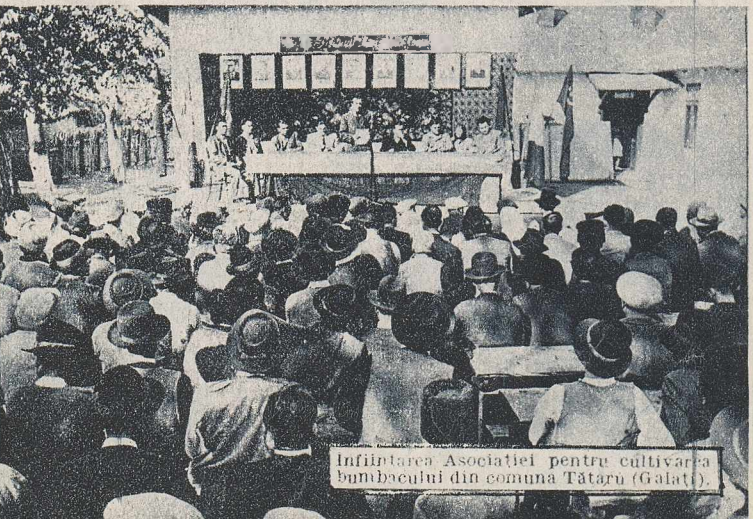
În comuna Berceni, regiunea Baia Mare, gospodăria agricolă colectivă a construit o uzină electrică.

Un alt succes obținut anul acesta: noua fabrică de egrenat și linterat bumbac „Republica”.

În fabrica de produse lactate din Simeria — una dintre numeroasele întreprinderi ale industriei alimentare înființate în ultimul an.

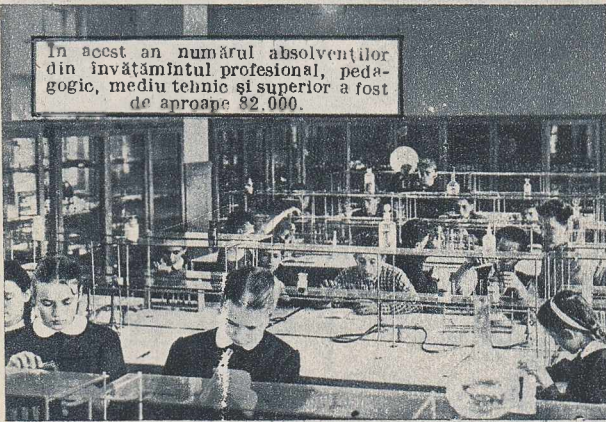
Înființarea Asociației pentru cultivarea bumbacului din comuna Tătaru (Galați).

In studioul centrului de radioficare din com. Budești (București) un grup de pionieri prezintă un program artistic. 453 localități din țară au fost încă de la începutul anului radioficcate.

Colectivisții au cules roade bogate! La împărțirea veniturilor, zilele-muncă s-au transformat în mii de lei și însemnate cantități de cereale.

În acest an numărul absolvenților din învățământul profesional, pedagogic, mediu tehnic și superior a fost de aproape 82.000.

Numerosi oameni ai muncii și-au construit în acest an case de locuit, pe baza împrumuturilor acordate de stat. Iată asemenea locuințe construite de ceferiștii din Buzău.

Măriuca Precup din Leșu-Nasaud a obținut anul acesta premiul I la concursul echipelor artistice ale căminelor culturale, concurs la care au participat 16.000 de echipe artistice.

muncitorești și clădiri impunătoare. Și realizările în această direcție ies în evidență încă de la intrarea în București. Până la vizita mea în R.P.R. nu știam că Bucureștiul este unul dintre cele mai frumoase orașe ale Europei. Caselor frumoase, vechilor biserici în stil bizantin, li se adaugă impresionante edificii moderne, ca monumentul Teatrului de Operă și Balet, nenumăratele fabrici, școli și parcuri de cultură și odihnă. Dar nu acestea determină poate caracterul orașului, ci locuitorii săi. Am fost impresionat de vioiciunea și exuberanța vădită a bucureștenilor, care sînt bine îmbrăcați, bine hrăniți, veseli și grăbiți spre treburile lor; tineri și bătrîni fac o impresie foarte plăcută. Magazinele sînt bine aprovizionate, hrana abundentă, iar numărul mare de cumpărători vorbește despre o simțitoare ameliorare a nivelului de trai al populației.

Am fost impresionat pe de altă parte de numărul mare de excelente librării. Românii au început să citească, și citesc literatură bună. În Anglia librăriile sînt puține; se vinde maselor literatură proastă, literatură de aventuri, romane decadente care glorifică, mai în toate cazurile, aspectele negative ale vieții, violența și corupția. În țara dumneavoastră, însă, cărțile, revistele și ziarele constituie un minunat mijloc de educare și ridicare a maselor, o puternică armă în lupta pentru construirea unei Romîni socialiste. S-ar putea spune că marele Combinat Poligrafic Casa Științei „I. V. Stalin” este un simbol al realizărilor dumneavoastră pe tărîmul educării culturale a poporului. Toate aceste realizări reflectă libertățile de care se bucură în prezent poporul romîn.

Adevăratul înțeles al libertății presei, bunăoară, este ca tipografiile să aparțină poporului și să fie controlate de el. Nouă, englezilor, ne place să ne lăudăm că în Anglia ar exista această libertate; dar în realitate la noi publicațiile și tipografiile sînt controlate de grupuri restrînse de financieri și politicieni, și subordonate intereselor lor; asemenea ziare ascund adevărul, propagă minciuna, corup gîndirea și perpetuează astfel subjugarea ideologică a poporului nostru. Aceasta reiese, de pildă, în chip izbitor din articolele pe care le difuzează radio-ul și presa noastră în legătură cu țările de democrație populară. Aceste articole încearcă să creeze în mintea ascultătorilor și cititorilor din Anglia o imagine cu totul falsă a realității. Și această imagine falsă este periculoasă, căci ne ascunde marile progrese realizate de dumneavoastră, generează ură și teama față de o lume care renaște și se reface în răsărit.

Ni se spune că cetățenii nu se bucură de libertăți, că în țara dvs. religia e persecutată, că bisericile sînt închise etc., etc., etc.

După cum am spus, această

minciună fantastică, care caută cu tot dinadinsul să ascundă popoarelor din occident realizările socialismului, este elementul de bază al propagandei de război. Se insistă neîncetat că armatele U.R.S.S. și ale aliaților săi s-ar pregăti, pasămite, să invadeze lumea capitalistă și să-i impună prin forța armelor un regim de sclavie. Și pentru a ne face să credem acest lucru, reacționarii caută mai întîi să ne convingă că Romînia și celelalte democrații populare ar fi, nici mai mult, nici mai puțin, state polițiste.

Ceea ce am văzut cu proprii mei ochi contrazice complet această propagandă.

În primul rînd este incontestabil faptul că poporul romîn este liber, din ce în ce mai prosper și mai satisfăcut; el e mîndru de guvernul țării sale, căruia îi acordă tot sprijinul sincer și neprecupețit. La demonstrația populară din ziua de 23 August 1954, acest lucru s-a văzut mai evident ca oricînd; o imensă masă de oameni entuziaști a manifestat timp de ore întregi, aclamînd în fața tribunelor în care se găseau conducătorii guvernului romîn.

Am mai văzut asemenea manifestații în alte țări, dar nici una nu a fost atît de însuflețită.

În al doilea rînd, dacă e să vorbim de adevărata democrație cred că cel mai elocvent exemplu îl constituie ședința solemnă în cinstea celei de a 10-a aniversări a eliberării Romîniei, care a avut loc în seara zilei de 22 august în sala Teatrului de Operă și Balet din București, festivitate la care au participat toți membrii guvernului, și unde am văzut, alături de cei mai de seamă conducători ai țării, sute de oameni simpli: lucrători în fabrici, țărani, intelectuali etc., oameni pe care nicicînd nu-i poți întîlni în țările apusene, în saloanele în care se află înalții demnitari. Acelasi lucru și la recepția de la Consiliul de Miniștri. În timp ce, la asemenea festivități oficiale în Marea Britanie sau în S.U.A. pot fi văzuți doar demnitari și sute de polițisti.

Iată și alte constatări. La Londra, în West-End se văd multe femei extravagante de luxos îmbrăcate, iar în City (cartierul marelui finanțe) mișună oameni de afaceri dintre cei mai bogați. Asemenea oameni, îmbrăcați pe seama altora, nu pot fi văzuți în București; aici simți că se merge spre o societate fără clase antagoniste, în care există o egalitate reală între toți cetățenii. Aceasta a fost de altfel și o trăsătură fundamentală a recepției de la Consiliul de Miniștri, unde muncitori, generali, intelectuali de vază, țărani, miniștri etc. au sărbătorit laolaltă ziua de 23 August într-o atmosferă prietenească, veselă, democratică.

Dar dacă miliția nu este folosită pentru a constrînge poporul, ea nu prea are de lucru, ca în țările apusene, nici în domeniul oribi-

lelor crime pasionale, al spargerilor de bănci, al asasinatelor și prunecăderilor, de care sînt pline mereu ziarele din Anglia, bunăoară. Nu este oare și acesta un semn al sfîrșitului orînduirii care naște huzur și desfrîu la un capăt al societății și mizerie la celălalt?

În al treilea rînd, cîteva cuvinte despre starea țărănimii din țara dumneavoastră. La 23 August am fost impresionat de marile numărate de țărani care au manifestat în coloane. Am fost încîntat atît de spectacolul de cîntece și dansuri populare la care am participat, cît și de bogăția de costume naționale care inundă străzile în zilele de sărbătoare.

Ajutorul masiv acordat de stat țărănimii muncitoare, gospodăriile agricole colective care se dezvoltă, piețele pe care le-am colindat în cîteva rînduri, realizările importante în domeniul sănătății la sate, toate acestea sînt mărturii ale succeselor obținute de harnicii muncitori și țărani ai Romîniei noi, sub conducerea Partidului Muncitoresc Român.

O dovadă a justei conduceri politice a țării o constituie nenumăratele avantaje concrete, practice, pe care poporul le primește de la noul regim. Mai presus de orice, este evident că partidul și guvernul și-au asigurat participarea activă a maselor la conducerea treburilor obștești. În țara dumneavoastră — și acesta este lucrul cel mai important — s-a instaurat adevărata democrație, în timp ce la noi, în Anglia, mulți înțeleg prin democrație menținerea partidelor capitaliste, a unei clase exploatoare și a unei preze corupte în continuă luptă cu poporul.

În al patrulea rînd, cum se prezintă chestiunea „persecuției” religioase? Am avut cîntea de a întîlni, la recepția dată în cinstea zilei de 23 August, pe șefii diferitelor culte: pe patriarhul bisericii ortodoxe, pe șeful bisericii catolice, pe episcopul bisericii armeanogregoriene, pe rabinul șef, cît și pe secretarul Federației cultelor evanghelice. M-au asigurat, fiecare în parte, cu toată bunăvoința și sinceritatea, că pentru prima dată în Romînia biserica este azi într-adevăr independentă de stat, că există completă libertate a cultului.

În fine — în al cincilea rînd — întîlnirile și discuțiile cu muncitori în fabrici și la casele lor, cu copii la Palatul Pionierilor și pe străzi, cu oameni de diferite ocupații — dar toți prietenoși, plini de încredere în viitor, oameni cu inimă deschisă, care n-au nimic de ascuns și nu se tem de nimeni — au constituit pentru mine o bogată experiență. Cît de mult diferă această stare de spirit sănătoasă de adîncă neliniște, de confuzia de idei, îndoiala, disperarea și, mai presus de toate, de lipsa de încredere în om, atît de caracteristice Londrei și de altfel întregii lumi

capitaliste; acestea se reflectă în literatura decadentă, în filmele polițiste criminale și chiar în sentimentele de deznădejde care se desprind din pictura și muzica noastră.

Poți să cunoști și mai bine adevărata față a lumii capitaliste atunci cînd ai posibilitatea să o privești în contrast cu viața nouă, speranțele noi și cu oamenii noi din U.R.S.S. și din țările de democrație populară.

Și dacă în Anglia și în celelalte țări capitaliste cresc și se dezvoltă azi forțele populare care opun o puternică împotrivire războiului, americanizării Europei apusene și reînarmării revanșarzilor germani, aceasta se explică prin faptul că adevărul despre viața nouă și prosperă din U.R.S.S. și țările democrației noi străbate toate așazisele cortine de fier și de fum, pătrunzînd adînc în conștiința popoarelor care doresc pacea pe pămînt.

În rîndurile oamenilor de afaceri apuseni crește convingerea asupra necesității comerțului cu estul Europei. Tot mai mulți oameni politici lucizi — reprezentanți ai celor mai diferite cercuri — cred în importanța unui acord cu civilizația nouă, astăzi prea puternică pentru a fi ignorată, suprimată sau măcar modificată... Delegațiile care se întorc în Anglia aducînd adevărul din răsărit, cărțile și articolele care se publică, încep să-i lămurească pe oameni. Aceste acțiuni, deși stîrnesc furia ațîțătorilor la război, creează totuși mereu mai mulți prieteni Romîniei și țărilor surori. Crește de-gustul nostru față de lamentabila decădere a civilizației americane și față de nesfîrșitele războaie coloniale finanțate de puterile apusene. Și această ură a noastră împotriva politicii imperialiste americane servește cauza păcii și prieteniei dintre popoarele noastre, în ciuda barierelor care despart încă vestul de est. Este în interesul poporului englez ca pacea, comerțul și relațiile prietenești să fie menținute și dezvoltate.

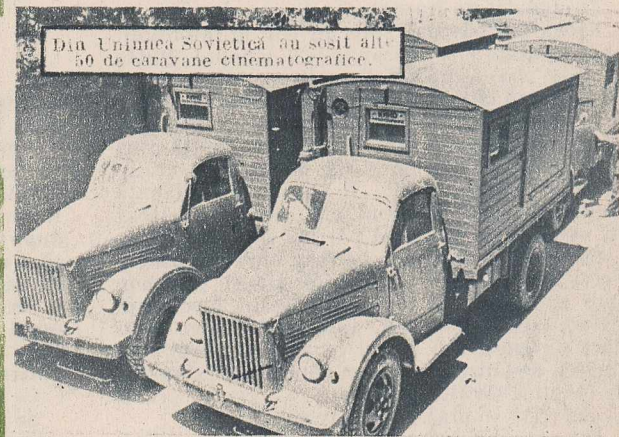
Personal am constatat că Romînia nu dorește nimic atît de mult ca pacea. Mărețele dumneavoastră planuri de construcție socialistă au nevoie de pace. Sumele enorme pe care le investiți în aceste construcții constituie dovada cea mai grăitoare a lipsei totale de intenții agresive a țării dumneavoastră ca de altfel a tuturor țărilor de democrație populară. Mișcarea pentru pace și prietenie din țările apusene crește mereu. În Occident cunoaștem din ce în ce mai bine succesele răsunătoare ale regimului vostru de democrație populară și perspectivele strălucite care vi se deschid în viitor. Totuși, trebuie să ne dublăm eforturile, pentru ca adevărul despre aceste realități să se răspîndească și mai mult. O democrație populară în acțiune este prin ea însăși cea mai puternică propagandă pentru pace și prietenie între popoare.

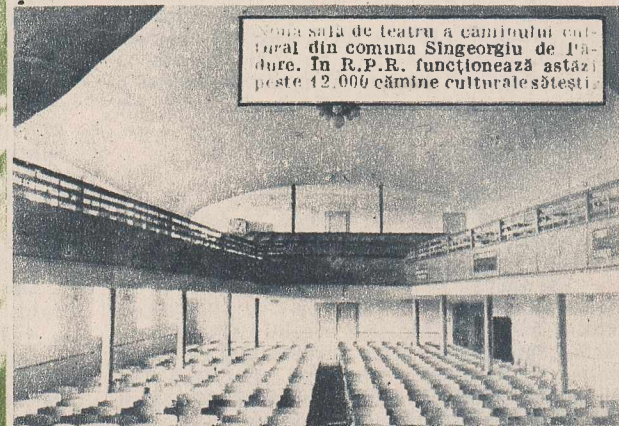
Sute de mii de oameni ai muncii au mers — asemeni minerilor Gogoșan Petru și Truță Ioan — la odihna în casele sindicatelor.

Valul creștea numărului locurilor din creșele întreprinderilor a crescut cu 2.000, iar în țară au funcționat 3.000 cîmine sezoniere.

Din Uniunea Sovietică au sosit alte 50 de caravane cinematografice.

Noua sală de teatru a caminului cultural din comuna Singeorgiu de Pădure. În R.P.R. funcționează astăzi peste 12.000 cîmine culturale sătești.

15,9% din bugetul R. P. R. alocat nevoilor social-culturale. Iata un spital construit în comuna Pie-trăscu (Bucovina).

Trei întâlniri

— schiță —

de Maria ARSENE

Ilustrații de A. ALEXE

Știi, m-am gândit mai demult să vă povestesc o întâmplare de Anul Nou care a făcut doi tineri fericiți. Dar, pentru asta, trebuie — n-am încotro — s-o iau puțin mai din urmă. Din toamnă. Adică de la sfârșitul lunii octombrie. Așadar...

Orchestra terminase ultimele acorduri ale valsului. Reflectoarele mari ale becurilor răs-pindeau o lumină albă, puternică, de miez de zi. Parchetul strălucitor reflecta ca într-o oglindă siluetele dansatorilor.

Fusese atât de frumos...

Elena se îndreptă spre un colț al salonului, unde se aflau câteva scaune și o canapea. Puțin obosită, își tamponă fruntea cu degetele și își îndreptă câteva șuvițe rebele de păr.

În mers se privi în oglinda mare, care, susținută de două picioare de bronz, se înălța pînă la tavan. Rochia de stofă bleumarin, croită în linii drepte, suple, îi scotea în evidență trupul mlădios. Gulerul alb contrasta plăcut cu valul des și negru al părului lăsat pe spate.

Se așeză pe canapea. Își făcu vînt cu batista. Privi atentă la mulțimea de tineri și tinere care se agitău de colo pînă colo, discutînd, rîzînd, tratîndu-se cu dulciuri la bufet. Căldura devenea din ce în ce mai înăbușitoare. Cineva deschise o fereastră. Aerul rece al nopții de toamnă năvăli, răcoritor.

— Servești o prăjitură, tovarășă?

Întoarse capul. Fresări. În fața ei stătea tînărul elegant, cu haine negre, pantofi de antilopă, părul creț și ochii... Dar ce-i păsa ei de ochii lui? O urmărise aproape toată seara. Îi plăcuse, probabil. A observat asta de cum a intrat la bal. O căuta cu privirea și în două rînduri a invitat-o la dans. L-a refuzat. De ce? Nu știe. Așa a simțit atunci...

A răspuns scurt. Aproape l-a repezit.

— Mulțumesc. Nu servesc.

Tînărul insistă.

— Atunci, dacă nu vă supără, vă poftesc să bem o bere...

— Nu.

— Un suc?

— Nu mi-e sete, tovarășe — și-l privi cu coada ochilor cum i se înroșesc urechile și-și pleacă bărbia spre piept. „Dar rușinos mai ești, măi frate...” — își spuse și continuă să-și facă vînt cu batista. Tînărul a prins-o ușurel de braț și a încercat s-o ridice de pe canapea. S-a smucit. Apoi a vrut să-i întoarcă spatele. Dar nu s-a îndurat. Și îi fu neocaz. Își da seama că omul acesta necunoscut o atrăgea. Constatarea o enerva și o supăra, fără să reușească să găsească motivul.

Tînărul avea ochii căprui sub sprîncenele subțiri, arcuite. Chipul îi era plăcut. Parcă un fel de bunătațe izvora din întreaga lui înfățișare. Începu să-i pară rău că se purtase astfel. Dar nu trebuia să se lase împinsă spre sentimentalism. „Ce vrea dumnealui?” Ea este o fată muncitoare, serioasă și cu viitor. Acel care-i va plăcea va trebui să-i fie neapărat și soț.

Cum îi spunea maica-mare? „Căsătoria, Leno mamă, este ca biletul de tren. Înainte să-l cumperi trebuie să socotești de zece ori și apoi iarăși o dată. Unde te duci și cu ce tren mergi...” Drumul ce trebuia s-o ducă la stația care se cheamă cămin și familie... Vera de la

Tricotajul nu s-a luat, tot așa, la un bal, după unul tînăr și făr'de mustață, pentru ca după o lună să aștepte că-i însurat? Jeana și Mariana, prietenele ei, au nimerit băieți de treabă, harnici și au acum casă, copii și rostul lor. Rodica, de la fabrica de bomboane, s-a despărțit după numai șase luni de cărbatul ei, descoperind că-i un bețiv și cartofor, fecior de circiumar, cu naravuri ticăloase.

Trebuie să fie cu ochii în patru. „Să-ți fie omul semuit în dragoste și muncă”. Cine a spus asta? Nu-și reamintește, dar zicala se potrivește bine.

Ce bine-i să simți ea omul e al tău și lângă tine. Se vede ieșind de la lucru... Afară plouă mărunț... Picăturile mici și dese i se preling pe impermeabil... Luminile o întîmpină în stradă... Ca și soțul ei, care trebuie să fie frumos. Adică înalt, subțirel, cu părul călîntat și ochii... Privește la cel din fața ei. Tînărul are ochii căprui cu puncte de aur...

„Domnul” asta care o așteaptă în picioare și cu privirea rugătoare. Nu-i stă rău. Are cămașa subțire de poplin, cu cravată în culori ce tremură ca pinza apelor... Tare ar fi curioasă să știe dacă lucrează. Nu cumva o fi vreun speculant? Că mișună acum destul. Sau unul din cei care au intrat cu mina și coatele în banii poporului. Mai sînt și dintre aceștia...

Orchestra atacă primele note ale unui tango cald, lin.

— Permiteți?

Cum de n-a putut rezista?

A făcut un tur prin salon. Are impresia că toți o privesc cum dansează în brațele tînărului elegant și cu gust îmbrăcat, așa cum a văzut într-un film, ca un adevărat artist... Ca un fecior de bani gata de pe vremuri... Nu cumva...?

S-a oprit.

— Ce s-a întîmplat, tovarășe?

— Mă mai întreb!

Perechile de dansatori îi lovesc și-i împing în toate direcțiile.

S-au refugiat lângă perete. Tînărul pare dezolat. De ciudă, Elena are foc în vine.

Îl întrebă, răstită:

— Mai întâi de ce m-ai pofțit la dans?

— E greu de înțeles?

— Și-apoi: mă cunoști?

— Te cunosc.

— De unde?

— Din tramvai. Ne întîlnim uneori. Dumneata poate nu m-ai observat. Dar eu te-am văzut de multe ori. Avem serviciul în același cartier.

mi se pare. În Colentina. Cu tramvaiul unu... Lucrezi la uzinele „Menajul”.

— De unde știi, mă rog?

— M-am interesat.

— Dar dumneata ai serviciu? Ești încadrat?

A privit-o întîi curios, apoi a răspuns cu un fir de zîmbet în colțul buzelor.

— Da.

— Și chiar lucrezi? Muncești?

Acum pare uimit de-a binelea.

— Bineînțeles. De ce-mi pui astfel de întrebări?

— Voiam să știu. Dar cravata de unde e?

— Cravata? Am cumpărat-o săptămîna trecută la „Romarta”.

A atîns cu vîrfurile degetului mătasea.

— E minunată. Știi să alegi.

— A privit-o lung, apoi iarăși a zîmbit.

— Într-adevăr. Mi se pare că știu...

Mașina huruie prelung, apoi se oprește. Elena sare de la locul ei și aleargă către marginea sălii.

— Tovarășe Ermeliuc! Tovarășe mecanic, ce s-a întîmplat?

Ermeliuc este acum lângă motorul care alimentează cu forță electrică presele.

— Numai deocînd, tovarășă Elena — o liniștește el. Probabil că s-a produs un scurt circuit. Îndată verifică. Elena dă din cap nemulțumită.

— Am să pierd zece de duzini de linguri...

— Lasă că le scoți din urmă, nu te teme.

Elena nu se lasă.

— Dar le scoți și ceilalți. Înaintea mea. Și doar știi bine că sîntem în întrecere...

Mecanicul răspunde de sub mașină:

— Nu te-ntrece încă nimeni... Te sperii degeaba.

Mașina își ia din nou ritmul. Foile de metal vin încet pe bandă și se așază sub presă. Elena măsoară cu ochii distanțele și apasă pe mîner.

Stația cade cu repeziune și imprimă în fișia de alpaca forma lingurii. În coșul de alături obiectele atât de trebuincioase în gospodărie se adună maldăr.

Vîrfurile roșu al acului de pe indicator marchează printr-o liniuță bucățile: una... cinci... zece... douăsprezece...

Duzinele se înregistrează la rîndul lor printr-un număr: 1,2,3, și așa mai departe, pînă ce se adună în coș douăsprezece duzini. Adică 144 de bucăți sau un gros, cum se mai zice. Linguri, furculițe și lingurițe. Șlefuite, lustruite și apoi ambalate, ele iau drumul magazinelor de stat.

Elena mărește cadența benzilor și se gîndește.

Vin felurii oameni și campără. Parc-ă vede. O gospodină cu sacoașa într-o mână și copilul de coală. Un militar. O pereche tinăre care-și întemeiază un cuib. Ea este blondă, iar el are ochii... Și hainele... Pantofii...

Nu. Nu-i trebuie un astfel de bărbat.

Ii place un băiat care să fie, ca și ea, muncitor, serios... Să aibă ochii caprui cu stele de aur...

... A spus că-l cheamă Gică. Vorbea frumos, avea vocea caldă... Cum i-a zis la despărțire? „Vreți să ne mai vedem, tovarășă?” Nu. Nu i-a spus așa. I-a strâns mâna și i-a șoptit: „Pot să vă conduc până acasă?” Apoi, în fața porții: „Vreți să ne mai vedem...?”

N-a îndrăznit să-l întrebe unde lucrează. Dar pe drum el i-a explicat cum funcționează troleibusul de la șosea. Cum venise vorba? Da, își reaminteste. Au discutat despre Festival, despre Parcul de Cultură și Odihnă... A fost de multe ori prin parc. Ca și el. Cum de nu s-au întâlnit? Poate că a venit cu vreo prietenă sau chiar cu logodnica... E și mincinos. La bal i-a spus că-i încadrat și lucrează, iar pe drum a zis că-i student.

Și-apoi, ce o interesează? N-o privește. Nu trebuie... Poate că vrea să se distreze numai. Cine e taică-său, cine e maică-sa? Trebuie ca părinții lui să câștige foarte mult ca să-l îmbrace atât de bine și să-l ție la școală. A văzut ea la bufet... Avea un leanc de sute în portofel. Sau... Hm!... Ei, s-o lase în pace...! N-o interesează... Nu-i place... O avea el ochi frumoși și glasul plăcut când îl ascuți... Dar... la te uită ce încet merg benzile!

— Tovarășe Ermeliuc, dă drumul mai repede motorului.

*

Și, totuși, s-a dus la întâlnire... La cea de a doua întâlnire. Gică avea un costum cafeniu, pantofi maro cu talpa de microporos și palton dintr-o țesătură moale de lână...

I-a ieșit zîmbind înainte.

— Îmi pare bine e-ai venit...

Și a îndrăznit s-o ia chiar de braț.

Ah! Tare ciudat. Niciodată nu și-a închipuit c-ar putea fi atât de slabă... Să accepte să meargă „cu unul din ăștia” la cinematograful...

Dar filmule bun și el îi comentează, șoptit, la ureche, subiectul, încet are impresia că-l cunoaște pe Gică și sînt prieteni de ani.

— Desigur, tovarășe Gică, poți să mă conduci până acasă. Te rog chiar să intri la noi, s-o cunoști și pe mama...

Au stat toți trei de vorbă despre bal, despre vremea care amenința a iarnă. Apoi el a povestit câte ceva de la facultatea unde învață și tirziu în noaptea, înainte să plece, a cerut-o în căsătorie...

Maică-sa a început să plîngă cînd l-a auzit. De bucurie. O fată are. Dar i-a plăcut băiatul. Era gata să-i răspundă că n-are nimic împotriva. Trebuia însă ca și Elena să-și spuie cuvîntul. Și nu l-a spus. L-a amînat și tot n-a îndrăznit să-l întrebe unde lucrează. Și dacă lucrează, de ce i-a spus că-i student? Și dacă-i student, de unde ia banii ca să se-mbrace atât de elegant?

Trebuia să-i dea un răspuns. Pînă joi. Nu

i-a dat. Azi e sîmbătă... Nu! Nu-l vrea! Ba nu. De fapt nu știe încă ce să facă... I-a fost rușine să-l întrebe ce e taică-său... De bună seamă că-i doctor... Vreau fost director de bancă... Sau chiar fost moșier... Off! Tare grea e viața uneori...

Presă taie acum mînere de cuțite. Cadența este repede și Elena minuieste atât de bine mașina încît...

— Ai spart iarăși norma, tovarășă — îi spune Vasile Murguleț, șeful secției.

Elena ride bucurtoasă. Vrea să-i răspundă. Se răzgîndește. Apoi:

— Tovarășe Murguleț, vreau să te întreb ceva...

Tovarășul Murguleț se apropie.

— Te ascult.

— Uite ce-i... Dar vino mai aproape că nu pot părăsi presa...

Șeful secției trecu lîngă ea.

— Tovarășe Murguleț... Nu știu cum să-ți spun... Să nu rizi de mine...

— Hai, tovarășă, dă-i drumul...

— Spune-mi, te rog... Un student... Sau chiar un inginer poate să lucreze la o mașină ca asta atât de repede ca mine?

*

Ninge. Fulgi mari și deși s-aștern plapumă pe acoperișuri, se-ntind covor pe trotuare și se lipesc de gene. Trecătorii grăbesc veseli cu pachete și coșuri din care ies gîturile sticlelor cu vin. Vitrinele magazinelor gem, încărcate de bunătăți.

Elena merge agale. Cizmulițele de cauciu i se afundă în zapada moale. Pășește încet și prin minte îi trec... Dar câte nu-i pot trece prin minte unei fete în ajun de revelion...

Acasă s-a tăiat un curcan, s-a făcut pește cu maioneză și tort. Are să vină unchiul Eremia care e pensionar și n-are alte rude decît pe sora-sa, văduvă. Este invitată și tușa Aglaie, care lucrează la tricotate și nu s-a maritat pentru că nu i-a plăcut nici un băiat. Și a tot așteptat pînă a îmbătrînit și i s-a îmbășcit inima.

Unchiul se va așeza în capul mesei, tanti cu spatele la sobă, maică-sa... Ea... Ar mai fi un loc.

Ce să facă? Ce să facă?

A tresărit. Se oprește, mai face un pas și iarăși pare că nu mai poate mișca picioarele. Buzete prind să îngîne:

— Gică...

În fața ei, pe panoul frunțașilor în producție ai raionului, chipul lui o privește, ca atunci, cu o lună în urmă, la bal, cald și mîngîietor.

— Gică...

Sub portret, câteva rînduri pe care de emoție abia le silabisește:

„Gheorghe M. Gheorghe, strungar la uzinele metalurgice „Avîntul”. Frunțaș în producție”.

Sus la stînga, e portretul ei, iar dedesubt cuvintele tipărite: „Elena Gavrilescu de la uzinele „Menajul”, frunțașă în producție”.

Iar deasupra panoului, cu litere mari și colorate: „Cinste frunțașilor în muncă care traduc în viață Hotărîrea Partidului producînd tot mai multe bunuri de larg consum”.

*

S-a repezit la primul telefon. Mai erau trei inși înaintea ei. Trebuia să aștepte la rînd. A fugit alături, la un debit. Și acolo era ocupat. Repede la Alimentara din colțul străzii. În sfîrșit, telefonul e liber.

— Alo! Alo! Uzinele „Avîntul”? Dați-mi vă rog pe tovarășul Gheorghe M. Gheorghe. Cum? Pe tovarășul Gheorghe. Un băiat înalt cu ochi caprui... Este la Po... la Politehnică? Cum așa? Dînsul nu este strungar? Are fotografia... Ce spuneți?...

De la capătul cetății al firului o voce necunoscută se grăbi s-o lămurească.

— Este strungar, dar a fost trimis și la Politehnică, ca să învețe ingineria... Cine întrebă, vă rog? Ca să-i comunicăm cînd se înapoiază.

— Să-i spuneți că l-a căutat... (A respirat o dată adînc.) Să-i spuneți că a întrebă logodnica lui... Elena. Da, da, e logod... ea și logodit. Și să vină neapărat astă-seară la noi, că-l așteptăm de revelion... Mulțumesc! La mulți ani, la mulți ani, tovarășe! Asemenea!

Regimul nostru de democrație populară a deschis larg căile de dezvoltare a talentelor din popor.

În poezia pe care o publicăm mai jos, poetul maghiar din R.P.R. Bărdos Arthur surprinde în versurile sale un crîmpei din viața fostului cioban Petre Baciu, din comuna Feldioara, regiunea Cluj, azi student în anul I, secția Violoncel, la Conservatorul de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj. (În fotografie: Petre Baciu)

BĂRDOS B. Arthur.

Pe scenă

Cînd a intrat pe poartă-nfi în școală, abia călca, sfielnic și stingher. Avea opinci de drumuri colbuite, și-n ochii lui sclipea întregul cer.

A-ntîrziat un timp, privind cu teamă viori, armonici, flaute; apoi — lăsîndu-și jos, încet, ca pe-o comoară, desagiile roșii de vînturi și de ploii —

a pus la brîu bătrînul, vechiul fluiet, luînd uimit vioara grea și mare: cîmpit ușor de corzi, violoncelul vui prelung și surd, ca o chemare.

Profesorii i-au spus, zîmbind: „Alege-ți! Sînt instrumente-aicea de tot felul”. ...Feciorul de țăran, doinaș din fluter, din toate și-a ales violoncelul.

Cel ce păzise turmele pe dealuri sunîndu-și doru-n cîntece pe fluiet, și-a ascultat sub razele de lună înfiorat în codrii-al mierlei șuier,

ședea acuma-n bancă și-nvăța, solfegiînd pe-a ritmului măsură... Un cîntec nou, nemaicîntat cîndva, visa-nvășînd severa partitură.

Cînd luna uneori, în nopți senine, pe portativul cerului plutea, — lîngă violoncel, cu chipul palid, furat de vraja cîntului, visa.

Ca niște coruri pline, bărbătești, vuiră anii-n zborul lor grăbit; — dar cînd pași flăcăul, grav, pe scenă, părea că timpul însuși a-mpietrit.

Din inima lui cîntecul s-a smuls. Și — ca prin crengi sălbatica furtună — cu fulgerări iscate dinadins, se zvîrcolea arcușul — viu — pe strună.

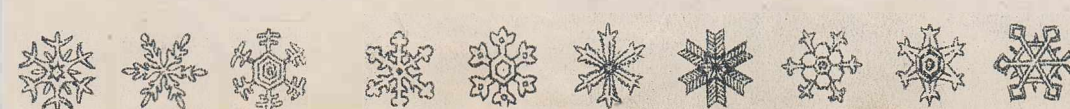
Și parc-ar fi vuit violoncele din zeci de mii de strune-n acel cînt. Nici un ocean n-a clocotit vreodată din valurile-i sure mai adînc,

nici o pădure n-a vuit un cîntec atât de amețitor și-atît de pur, — poate doar primul tril de ciocîrlie la cea dinții zvîcnire în azur.

Vedea întreaga patrie în fają, și universul plin de-un vuleț greu. Cînta de parcă-ar fi văzut poporul cum îi ascultă cîntecul mereu,

cînta ștîind că bunul său părinte, — poporul, mare și nemuritor — l-a ridicat pe scenă, în lumină, să cînte bucuria tuturor.

În romînește de H. GRĂMESCU

Seara, în casa minerului Mihai Teodorun fiecare are ocupația sa: mama țoarce orl croșetează, iar tata repetă împreună cu băieții lecțiile.

Clădirea școlii încă nu e gata în întregime. Dar o clasă funcționează deja. Elevii școlii clase sînt primii elevi ai Uricanilor.

OAMENI NOI

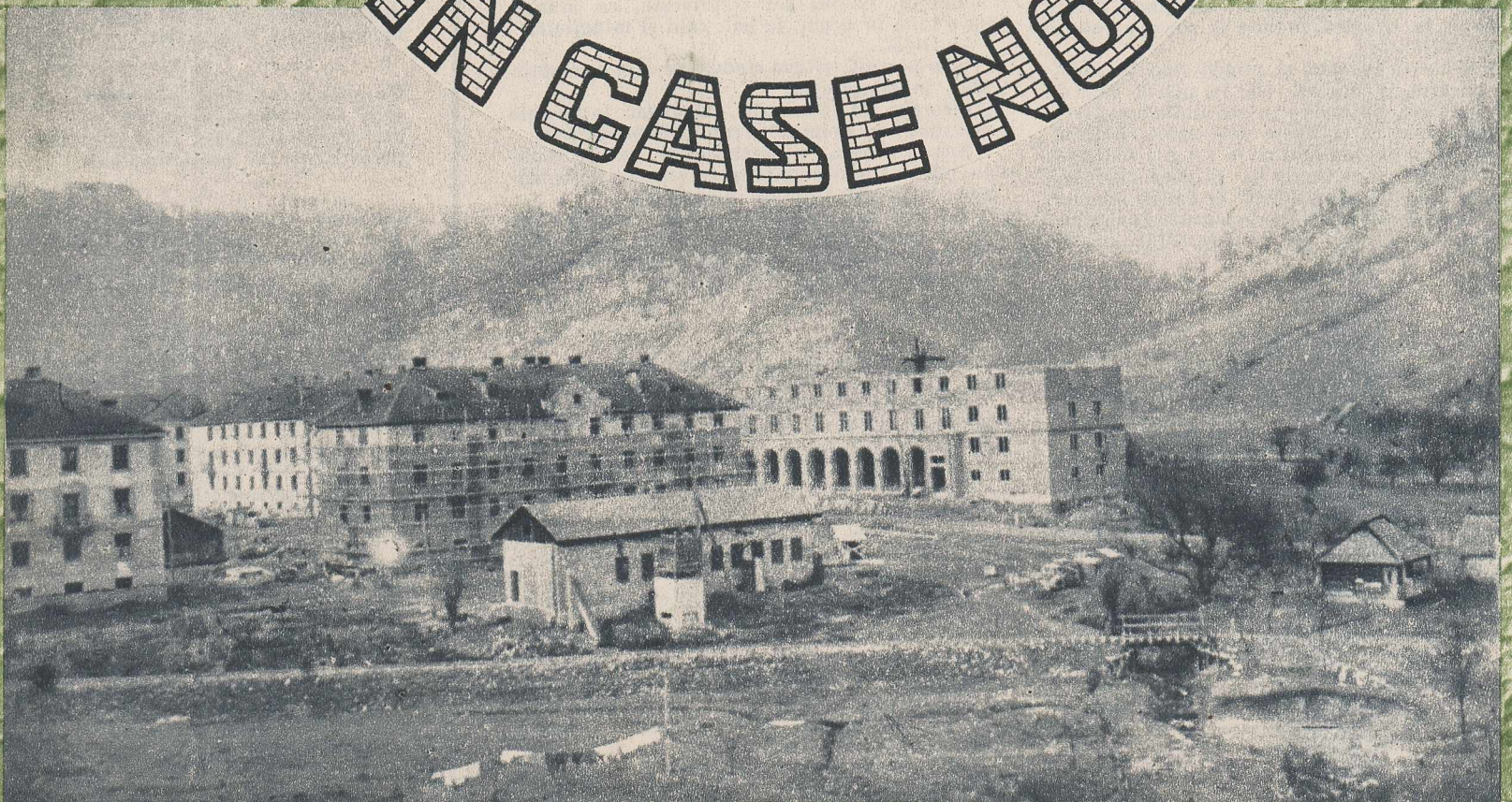
Alături de muncitori, în blocurile Uricanilor locuiesc tehnicienii și inginerii. În fotografie: Inginerul Petru Lazăr de la mina Uricani.

Mai fusesem prin aceste locuri acum șapte ani. Aici, unde astăzi se află micul orașel minier Uricani, era doar un sătuc de munte resfirat de-a lungul Jiului Românesc. În anul acela geologii începuseră să bată viroagele în căutarea noilor zăcăminte de cărbune. Și cum, în străfundurile pământului prețiosul minereu se găsea din belșug, valea a început să treacă prin transformări extraordinare. Un rol de seamă l-au avut topometria, proiectanții și constructorii. Azi, în valea înconjurată de masivi muntoși s-a născut un orașel socialist. Străzi și scuaruri sînt mărginite de blocuri. 383 de apartamente sînt locuite de peste 1340 de oameni. 8 blocuri cu 120 de apartamente sînt în construcție și pînă în primăvară vor fi date în folosință. Cine sînt locatarii noului oraș? De unde au venit? Cei mai mulți sînt fii de mineri de prin partea locului. Veneau pînă nu demult cu micul tren electric de la Lupeni. Drumul nu era prea lung, dar totuși muncitorii își iroseau multe ceasuri făcînd această navetă. Pentru ei, s-a construit orașelul, asigurîndu-li-se condiții mai bune de viață. Sînt alții care au venit în bazinul carbonifer din alte părți ale țării. Augustin Demeter e țaran muncitor din Sovata-Bai. El a primit un apartament împreună cu soția și copilul său. Țăranul de ieri duce acum o viață de orășean. Fotoreporterul revistei noastre a prins în imagini cîteva aspecte din noul oraș. Ele sînt o mărturie a transformărilor care s-au petrecut în această valea „a plîngerii”, cum o denumeau altădată minierii. Fotografiele vă prezintă pe cîteva locuitori ai Uricanului care intră în noul an, avînd o locuință nouă.

Cel mai finier locatar al orașului gemanii electrolăcătușului Aurel Teodorescu care au implinit abia 3 săptămîni.

IN CASE NOI

La poalele munților s-a născut un nou orașel: Uricani. La dreapta noilor clădiri se poate vedea una din vechile case care au mai rămas.

Cu asemenea munijie, precis
că echipa lui va învinge...
Fotografie de Tadeu CLOS

UZINA VIITORULUI

— Articol scris pentru „Flacăra” —
de V. RUMIANTEV

În mâinile omului sovietic — creatorul și stăpînul tehnicii noi — automatele devin unul din instrumentele cele mai importante ale progresului tehnic. Ele controlează dimensiunile și calitatea produselor, dirijează cele mai diferite procese fizice și chimice.

Încă înainte de Marele Război pentru Apărarea Patriei s-a creat în Uniunea Sovietică prima linie automată din lume. După război s-au construit o serie de uzine automate. Una din acestea produce pistoane pentru motoare de automobile.

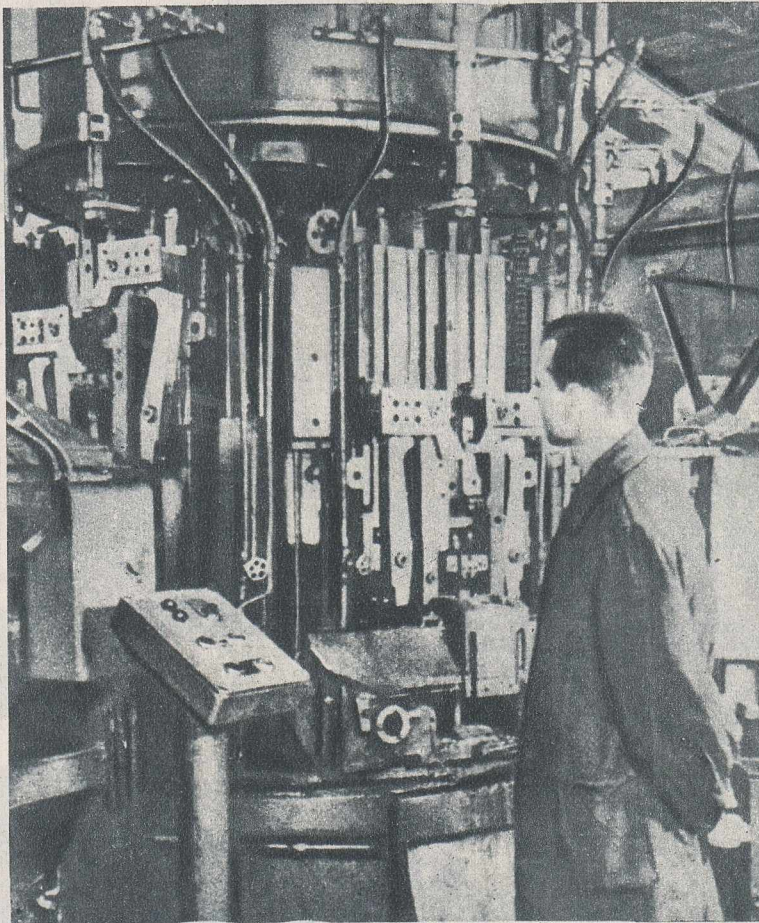
Colectivul acestei uzine, care numără doar 100 de oameni, fabrică atîtea pistoane de automobile cîte ar fabrica 4.000 de muncitori într-o întreprindere obișnuită.

Cum arată și cum funcționează această uzină automată?

De la porțile uzinei, prin care intră camionul cu bare de aluminiu, se formează un șir lung de agregate; aici se văd cuptoare înalte, o mașină de turnat care seamănă cu un carusel, mașini joase, închise, și cilindri uriași în care sclipesc printre orificii piesele de aluminiu turnate. Aceste mașini și agregate sînt unite într-un lanț ce se prelungește pînă la alte porți prin care ies produsele finite — pistoane pentru automobile, gata împachetate în cutii.

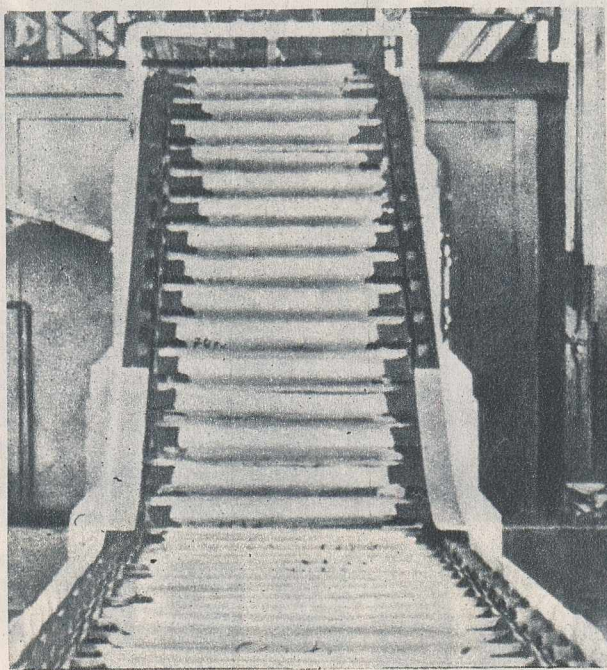
În uzină domnește o curățenie exemplară.

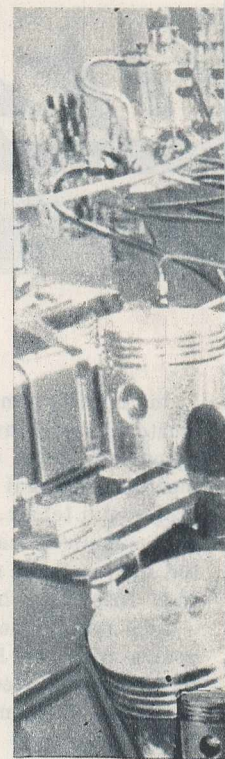
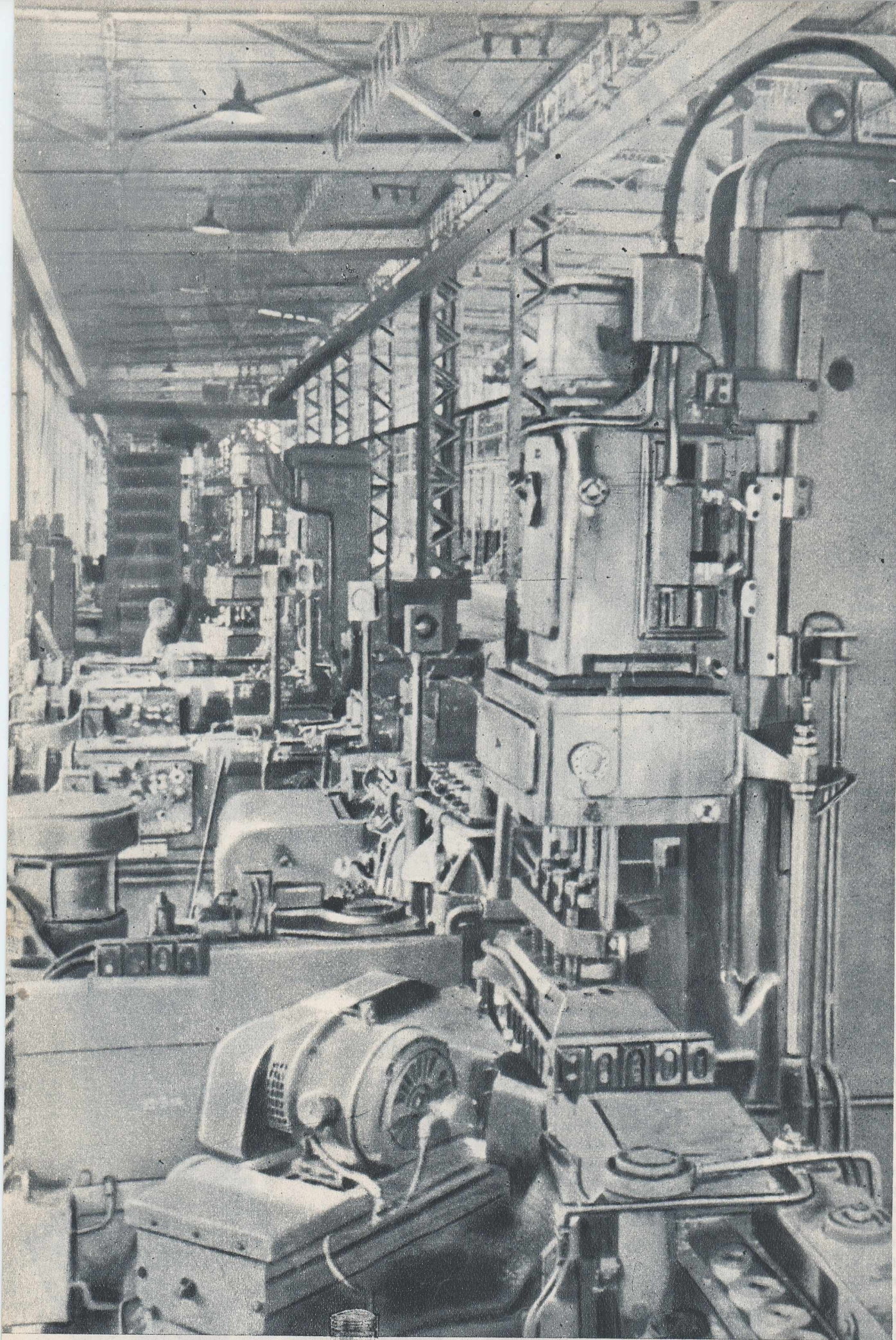
Începutul procesului de producție este momentul cînd muncitorul pune bara de aluminiu pe banda rulantă care o transportă la gura cuptorului electric. După aceasta, mîna omului aproape că nu se mai atinge de produse... Acest cuptor uriaș, de mărimea unui vagon de cale ferată, este încărcat de un transportor mobil. La capătul opus al cuptorului se află un dozator — un mecanism special de măsurare care la diferite intervale deschide și închide orificiul din cuptor. De fiecare dată, prin acest orificiu se toarnă în forme cantități de metal topit. Formele se rotesc ca pe un carusel și sub fiecare nouă cantitate de metal se găsește întotdeauna o formă nouă. După ce s-a răcit, piesa turnată este dusă de un transportor automat la o mașină-unealtă. Și mai departe tot procesul complicat de producție este efec-

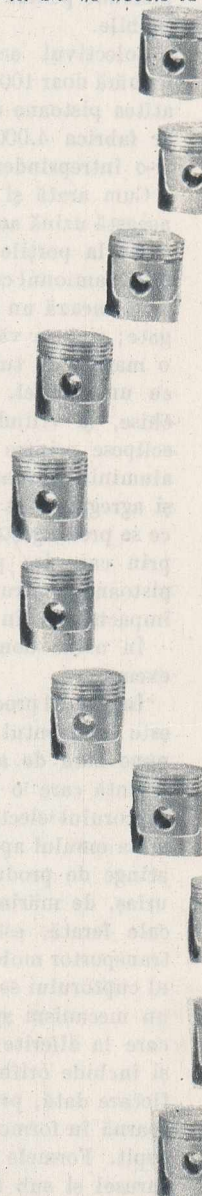
Lucrătorul-controlor supraveghează modul de funcționare a mașinii automate de turnat.

Bandă rulantă care transportă automat bare de aluminiu la gura cuptorului de topire.

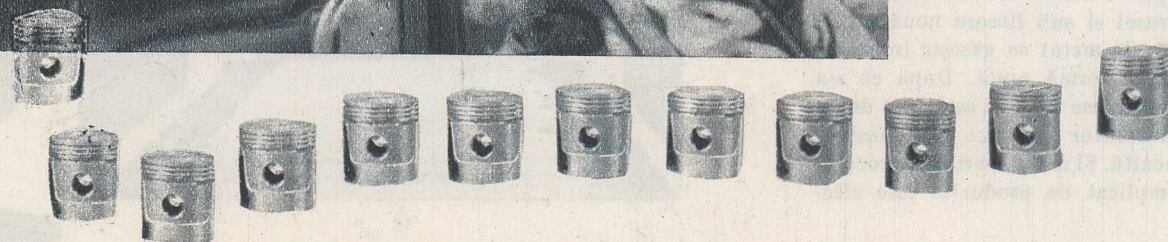

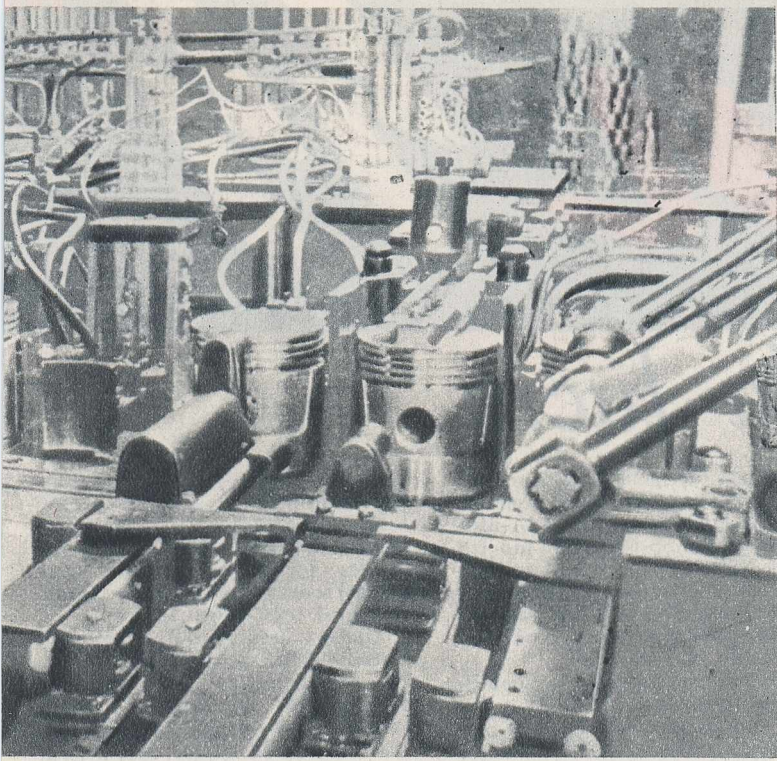

Nici aici nu trebuie să

O minune a tehnicii: un singur lucrător dirijează întreaga activitate a liniei automate a uzinei de pistoane pentru automobile.

Reglorului; mașina execută automat ajustarea pistoanelor care se aliniază pe banda rulată.

tuat de mașini: ele curăță semifabricatele de metalul de prisos, le strunjesc, le sfredolesc, le șlefuiesc, le cositoresc, le spală, le gresoză cu lubrefianți și înfășoară pistoanele finite în hîrtie parafinată.

Aparate de precizie controlează calitatea metalului, exactitatea prelucrării la fiecare operație. Pistoanele sînt transportate de mecanisme de la un sector la altul, de la o mașină la alta. Se înțelege de la sine că oamenii controlează felul cum funcționează mașinile; de aceea, în secții se văd pe alocuri controlori, care efectuează triajul. În afară de aceasta, lângă mașini fac de serviciu reglori, care sînt gata să le ajute cu promptitudine. La orice fel de avarie, la cel mai mic deranjament, mașina anunță imediat: se aprinde becul de semnalizare.

Foarte modestă, în comparație cu alte agregate, pare masa cu tabloul de distribuție, care se află la capătul uzinei. Dar tabloul de distribuție al dispecerului este creierul uzinei automate. Tot drumul pistonului trece prin fața ochilor dispecerului. Semnalele luminoase arată cum funcționează cuptorul, strungurile, mașinile. Dispecerul vede imediat locul unde s-a produs oprirea, avaria, unde este necesar ajutorul prompt al reglorului. Contoarele situate chiar aici indică cîte pistoane au fost turnate, cîte s-au rebutat, cîte piese au fost prelucrate mecanic și au trecut prin automatul de control și sortare, în sfîrșit, cîte produse finite sînt împachetate. Un singur om stînd în fața tabloului de distribuție vede munca întregii uzine și are posibilitatea să intervină în orice moment.

În crearea uzinei automate greutatea a constat nu atît în fabricarea acestor mașini ingenioase, cît în a le obliga să lucreze în același ritm, exact ca un singur organism. Acest lucru a fost obținut. Uzina funcționează cu o exactitate ireproșabilă. Aparatele de control sînt mărturie a preciziei extraordinare la prelucrarea pieselor. Automobilistii sînt mulțumiți de calitatea superioară a produselor. Uzina automată n-a primit niciodată reclamații.

Este important și rolul reglorului de la agregat, care deservește cîteva mașini. Mecanismele de precizie ale uzinei automate sînt foarte exigente. Reglorul trebuie să cunoască bine desenele, cinematica mașinilor, schemele electrice, hidraulice și pneumatice, să folosească cu pricepere orice instrument de măsurat. Fără cunoștințe nu merge. Dacă mașina a dat semnalul de avarie, trebuie stabilit și înlăturat imediat deranjamentul.

Lucrătorii de la uzina automată își ridică necontenit calificarea. Iată-l, de pildă, pe reglorul Zotov. Anul acesta el a absolvit

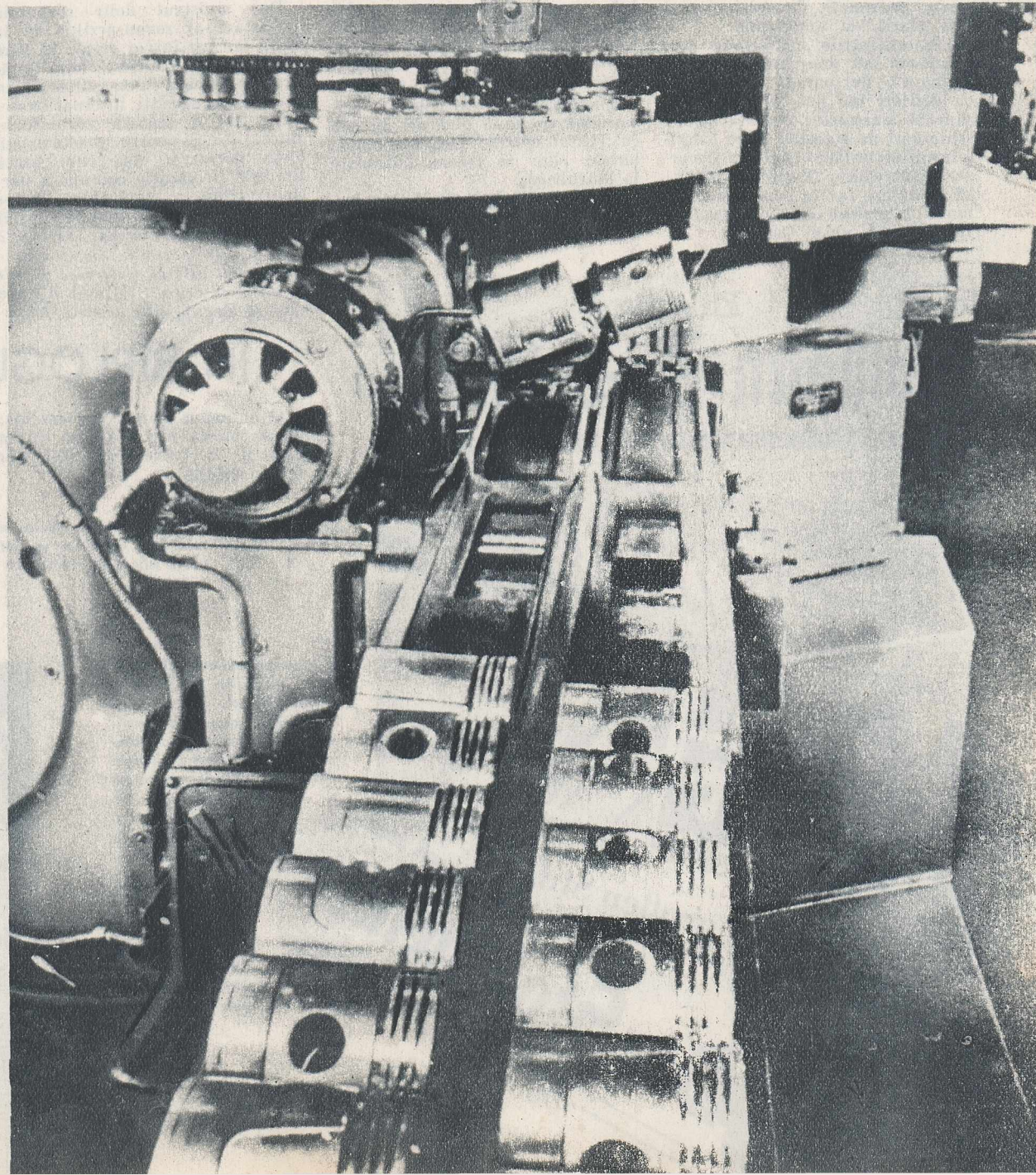
școala serală medie de 10 ani a tineretului muncitor. În luna ianuarie va da examen de admitere la secția fără frecvență a institutului de specialitate.

Munca de înaltă calificare a muncitorilor de la uzina automată este bine retribuită. Reglorul Zotov, de pildă, primește lunar peste 1.000 de ruble, iar reglorii Kovalenko, Surkov, Krasnov, care deserveesc concomitent agregate de pe două linii de bandă, cîștigă fiecare cîte 2.000 de ruble.

Colectivul inginerilor și tehnicienilor din uzină muncеște în mod creator. Inginerii Karaciun, Antonov și alții sînt mari specialiști în munca lor. Ei fac rectificări prețioase în construcția agregatelor, perfecționează modul de funcționare a liniilor automate.

Fiecare om care vizitează uzina automată, care vede această tehnică înaltă, este cuprins de admirație pentru constructorii sovietici — stăpînii acestor mașini-minune.

Pină și controlul se face aci automat. Cu o precizie extraordinară, acest mecanism trece la rebut piesele la care se observă chiar și cele mai neînsemnate devieri.

Waffen

din nou la lucru

În ultima vreme, revanșarii fasciști din Germania occidentală, încurajați de planurile americane de refacere a Wehrmachtului hitlerist, și-au intensificat activitatea. Pretutindeni în Reich-ul lui Adenauer foștii militari nașiști — asasinii de profesie — fac o zarvă războinică de nedescris. Zilnic au loc tot soiul de demonstrații militariste și ieșiri agresive.

Ca și în urmă cu aproape un sfert de veac, organizațiile paramilitare și detașamentele de șoc răsar ca ciupercile după ploaie.

Ca și în trecut, faimoasele organizații militariste germane în cap cu „Stahlhelm” (casca de oțel) pun la cale așa-zise „Soldatentreffen” (întâlniri soldățești), care se transformă în adevărate orgii revanșarde, patronate de Adenauer și mai marii săi americani.

Demonstrațiile militariste provocatoare au loc într-un cadru „solemn”, de paradă. Mai întâi cu defilări în „pas de giscă”, în sunetul marșurilor prusace, și cu schimbări de steaguri între diferitele unități militare, apoi cu discursuri neobrazate. Discursuri menite să inoculeze iar în conștiința germanilor spiritul războinic, tradiția lui „Drang nach Osten”.

La Lübeck se „întîlnesc”, sub conducerea fostului general hitlerist von Tippelskirch, soldații uneia din fostele divizii de infanterie hitleriste. La Limburg (landul Hessen) are loc o „întîlnire” similară a soldaților fostei divizii a 7-a de tancuri, care este „onorată” de prezența fostului comandant al acestei divizii, generalul hitlerist Mantuffel, azi deputat în Bundestag-ul lui Adenauer.

Străzile orașului Frankfurt pe Main sînt culeșterate de grupuri masive de „turisți” veniți din toate colțurile Germaniei occidentale. Dar niște turiști de o specie cu totul deosebită: nu-i atrag nici frumusețile orașului, nu-i impresionează nici monumentele istorice pe care le întîlnesc la tot pasul. (Monumente d-alde astea, au distrus ei cu miile). Sînt hitleriști înveterați care au venit să ia parte la o întrunire care, prin proporțiile ei, prin discursurile fasciste rostite aci, seamănă ca două picături de apă cu „Parteitagurile” (congresele) hitleriste care se țineau odinioară la Nürnberg...

„Întîlnirea” de la Iserlohn, despre care vorbește în aceste pagini ziarista franceză Rosa Michel, a fost

organizată de generalul Lammerding, personaj cu un rol predominant în conducerea H.I.A.G.-ului, o organizație SS-istă, care funcționează legal în Germania occidentală. Cine este Lammerding? Un călău cu experiență în ale războiului de exterminare; autorul măcelului de la Oradour!

Fie că se numesc „Asociația pentru ajutorarea reciprocă a foștilor funcționari din trupele SS”, „Uniunea camaraderească a foștilor național-socialiști”, „Legionarii germani-sudeți”, sau „Voluntarii Europei”, organizațiile revanșarde ale Waffen SS-ului refăcut urmăresc toate același țel: transformarea Germaniei într-un focar de agresiune în Europa, într-un nou pericol pentru pacea lumii.

Dar sinistrul delir războinic de astăzi al revanșarilor de la Bonn are loc într-o vreme în care popoarele își manifestă ferm hotărîrea de a apăra cu strășnicie cauza păcii și securității internaționale, de a da o ripostă zdrobitoare agresorilor. Și pentru aceasta există forța necesară. Așa cum arată limpede Declarația comună a participanților la conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa: „niciodată încă forțele păcii și socialismului nu au fost alit de puternice și alit de unite ca acum”. Calmul și forța care se degajă din această decla-

rație dau popoarelor iubitoare de pace siguranța că și de astă dată visurile războinice ale căpeteniilor Waffen SS-ului refăcut și ale stăpînurilor lor americani vor avea aceeași soartă ca și cele ale predecesorului lor, Adolf Hitler.

Ziarista franceză Rosa Michel, corespondenta permanentă a ziarului „l'Humanité” la Berlin, și un redactor al ziarului „Daily Worker” din Londra au participat la adunarea SS-iștilor, care a avut loc nu demult la Iserlohn, o localitate din Germania occidentală.

Pentru a putea pătrunde în sala unde se ținea această adunare — la care, de bună seamă, ei n-au fost invitați — cei doi ziaristi au uzat de un truc: ziaristul englez s-a recomandat a fi un adept al partidului fascist englez al lui Mosley, iar ziarista franceză a fost prezentată drept... soția sa...

În chipul acesta, cei doi ziaristi au izbutit să se amestece prin SS-iști pentru a urmări îndeaproape discuțiile ce au avut loc la această întrunire (chipurile interzisă de autorități) și pentru a afla o sumă de confidențe... hitleriste.

Ziarista Rosa Michel și-a împărtășit impresiile culose la întrunirea SS-iștilor de la Iserlohn într-un reportaj publicat în „l'Humanité”, pe care-l prezentăm în traducerea de mai jos.

R. RODA

ÎN BÎRLOGUL SS-IȘTILOR

Acum pot să mărturisesc deschis: cît un purice mi se făcuse inima asistînd la întrunirea SS-iștilor de la Iserlohn...

Nu purtam — din nefericire — haina vrăjită care m-ar fi putut face invizibilă și nici pe sub mese nu mă puteam ascunde.

„Se poartă din nou casca de oțel”. Acesta este titlul fotoreportajului publicat de revista vest-germană „Revue”, cuprinzînd după cum se vede aspecte de la una din întrunirile odioasei organizații militariste revanșarde „Der Stahlhelm” (casca de oțel).

Zeci de asemenea stituci revanșarde apar zilnic în Germania occidentală sub oblăduirea și cu sprijinul ocupanților americani. Ele aștî în mod sistematic spiritul militarist, chemînd deschis la militarizarea totală și la noi aventuri de tip hitlerist, de data aceasta sub comanda supremă a generalilor americani. Iată, bunăoară, ziarul „Der Tag” pe a cărui primă pagină se poate citi: „Singura cale spre pace, înarmarea în stil mare”.

Deutsche Soldaten Zeitung

Für Ehre und Freiheit, europäische Sicherheit und Kameradschaft

Die Schlacht von...
DER *FRONT* erzählt...
Erfahrungen, Erfahrungen und Ausblicke

Heute BILDER-TAG

UNABHÄNGIGE ZEITUNG FÜR DEUTSCHLAND

Kinstler Weg zum Frieden
Atlantikpakt-Konferenz eröffnet — Athen und...
Aufrüstung großen Stils.
Weder esst noch geht...
Der Stahlhelm

...Mă aflu în holul imens de la Alexander Höhe, printre aproape o mie șapte sute de oameni care beau, urlă și se agită ca niște bezmetici.

Am în fața mea un Oberscharführer din Leibstandart-ul lui Hitler, iar în dreapta pe un SS-ist din divizia „Das Reich“.

Toată lumea asta strașnică se poartă foarte amabil cu mine, căutând să-mi facă o impresie cât mai bună. Nimeni nu-și goleşte cana cu bere înainte de a-mi fi închinat-o mie, cu brațul întins. Sunt doar un oaspete de seamă: distinsa „soție“ a unui „fascist“ englez care a venit în mod special la Iserlohn. „Ah, ce bine mă simt în mijlocul dumneavoastră“, le șoptește „soțul“ meu din când în când.

— Pentru prima oară, ne onorează acum cu prezența sa o personalitate engleză, spune extaziat Oberscharführer-ul. Și SS-istul din divizia „Das Reich“ continuă:

— Mă întreb de ce ne-om fi bătut noi oare?

La care „soțul“ meu răspunde calm:

— Asta mă întreb și eu...

Bineînțeles că eu conversez numai în limba engleză, prefăcându-mă a nu înțelege ce se discută, decât cu ajutorul interpretului, un ofițer din SS.

— Nu-mi place să aud vorbindu-se despre război, și de politică nu mă ocup. Nu, mulțumesc, alcool nu beau și cu atât mai puțin kirsch...

Cît despre „soțul“ meu, această societate de bandiți este încântată de el. Discută cît doi, bea cît trei și îi face pe partenerii săi să bea și să vorbească... cît zece...

În capul mesei de onoare se lăfăie Gruppenführerul Steiner, fost comandant de armată, căruia toată lumea asta „aleasă“ îi acordă onorurile ce se dau unui general.

Fără doar și poate că autoritățile au îngăduit ca adunarea SS-istilor să se desfășoare în voie. Au pus doar următoarele condițiuni: la mingul de la Alexander Höhe să nu se cînte muzică hitleristă, ci doar marșuri militare vechi; să nu se rostească discursuri și să nu se țină toasturi cu glas tare. Dar, cu toate acestea, discuțiile continuă animate, la aceeași temperatură, care se urcă proporțional cu cantitatea de alcool consumată.

Scaunele prezidiului stau acum goale. Cei ce le ocupaseră pînă mai adineauri s-au împrăștiat prin sală, formînd în jurul lor grupuri de unde izbucnesc hohote puternice de rîs.

— Ha! Ha! Ha! strașnică glumă și interdicția asta!...

Un individ se urcă deodată pe scaun și, cu un ton de comandă, ordonă să se facă liniște:

— Caut pe camarazii mei din divizia „Tineretul hitlerist“...

Din toate colțurile sălii izbucnesc strigăte: prezent! prezent! Rîzînd cu hohote, omul de pe scaun declară:

— Foarte bine, voiam doar să știu dacă ați fost puși în curent cu interdicția adunării noastre!...

Se trece apoi la alte exhibiții. Încep să circule din mîină în mîină niște bilete de mărimea unei cărți de vizită, pe care se poate citi: „Fac parte din unitatea x. divizia y; Cine mai aparține acestei unități?“, „Cine a fost la Bordeaux? Dar la Harkov?“, „Cine a urmat școala de Gruppenführeri din Z?“

Oamenii se regăsesc și se bucură, rîzînd zgomotos. Ah! frumoase vremuri trăim sub Adenauer!

Vecinul meu îmi dă explicații: — Ni se interzice să vorbim! Ei bine, scriem.

Se facuse ora 9 cînd vecinul meu, cel din divizia „Das Reich“, își goli portvizitul pe masă și, înșirînd o sumedenie de fotografii, îmi spuse:

— Asta-s eu și tancul meu... Asta-i de la Bordeaux, asta de la Kursk... Orell...

— Ați repurtat victorii, nu șagă...

— Numai jumătăți de victorii, îmi răspunde cu modestie.

— Dar în Franța cum v-a mers?

— Nu prea bine. Acolo am ajuns abia în preajma anului 1944. Nu mai mergea așa cum am fi vrut noi.

— Sîntem oricînd gata să pornim dacă va fi nevoie, împotriva comunistilor și a Rusiei, vorbi la rîndul său Oberscharführerul Siewert, din divizia SS „Hitlerjugend“.

În cursul acestor discuții am putut afla și clauzele acordului dintre autorități și conducerea adunării SS-istilor (cu privire la autorizarea întrunirii — nota redacției): 2000 de mărci depuse de SS-ști drept garanție, sumă care va fi returnată numai în cazul în care totul va decurge în „ordine“.

Am avut prilejul să văd imediat o mostră de „ordine“ SS-istă:

La un capăt al mesei se ridică un individ (îmi fusese recomandat mai înainte ca un SS-ist olandez) care cu o voce tunătoare declară: „Interdicția de a manifesta și de a vorbi nu-i valabilă decît pentru SS-ști nemți. Intrucît eu sînt un SS-ist olandez, vă chem pentru mine la o manifestație la cîmîtir, în fața monumentului eroilor. Demonstrația o voi conduce eu!“

Farsa a fost jucată: condusă fiind de un SS-ist olandez, manifestația „interzisă“ s-a desfășurat totuși, cu formele cele mai legale din lume...

Și tot așa, eu și „fascistul“ englez ne-am menținut pe poziții timp de cinci ore. Turbam de minie că nu puteam lua note și ne chinuam creierul obligîndu-l să rețină cît mai multe cu puțință din confidențele care ni se făceau cu o încredere desăvîrșită.

Către sfîrșitul petrecerii, prietenia noastră se „consolida“ într-aită, înecî chiar Oberscharführerul

1 Așa s-a început atunci... O fotografie-document: în 1931 detașamentele de șoc ale organizației militariste „Casca de oțel“ mărșăluiau în pas de paradă pe străzile orașelor germane, în sunetul fanfarelor și în prezența vișurilor militarismului prusac. Se pregătea aducerea lui Hitler la putere și aprinderea focului celui de al doilea război mondial.

2 Așa începe și astăzi... Aceleași ceremonii militariste ale aceleiași organizații „Casca de oțel“. Cu un simbol al sinistrei continuități, SS-ști din Berlinul de vest îl comemorează cu surle și tobe pe „cancelarul de fier“ Bismarck. Ideea unui al treilea război mondial seamănă delir în rîndurile fostilor călăi nazisti.

3 Așa se termină aventurile militariste. Visurile imperialiste de cucerire a dominației mondiale se încheie prin șirurile nesfîrșite de cruci de lemn ce împinzesc cimitirele militare germane l

Siewert ne destăinuie că aci nu se va mai petrece nimic interesant. Ne va conduce, deci, într-un cerc mai restrîns, unde este așteptată vizita generalului Steiner.

În acest moment mă gîndii că ar fi cazul să-mi grăbesc retragerea, nu atât pentru a nu fi „indiscretă“ cît mai ales pentru a nu risca să fiu recunoscută de generalul Steiner care, întîmplător, locuia la hotelul Gării, unde locuiam și eu.

În acest hotel sînt cazați generalii și ofițerii superiori ai Waffen SS-ului, ca cei din diviziile „Prințul Eugen“, „Hohenstaufen“, „Frunsborg“, „30 Ianuarie“, sau din unitățile „Goetz von Berlichigen“, „Horst-Wessel“, „D.C.A.“, „Diavoli Verzi“, din divizia „Nordul“, „Vinătorii de munte“, „Șoimii“, precum și ofițerii superiori din diviziile de la 26 pînă la 35 „Das Reich“ (Divizia generalului Lammerding și a celorlalți ucigași de la Oradour). Ofițerii din diviziile „Wiking“, „Florian Geyer“, „Hitlerjugend“ sînt repartizați la cele mai bune hoteluri din oraș.

★

Deodată în Hotelul Gării, se așternu liniște grea. SS-ști cuprinși pînă atunci de delir, incre-

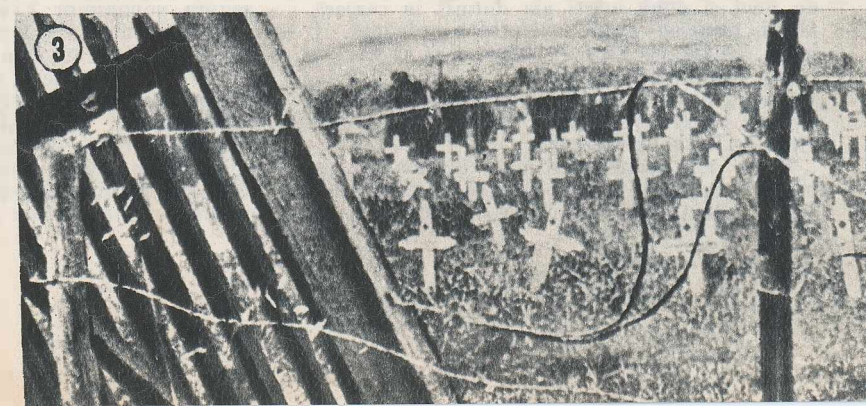
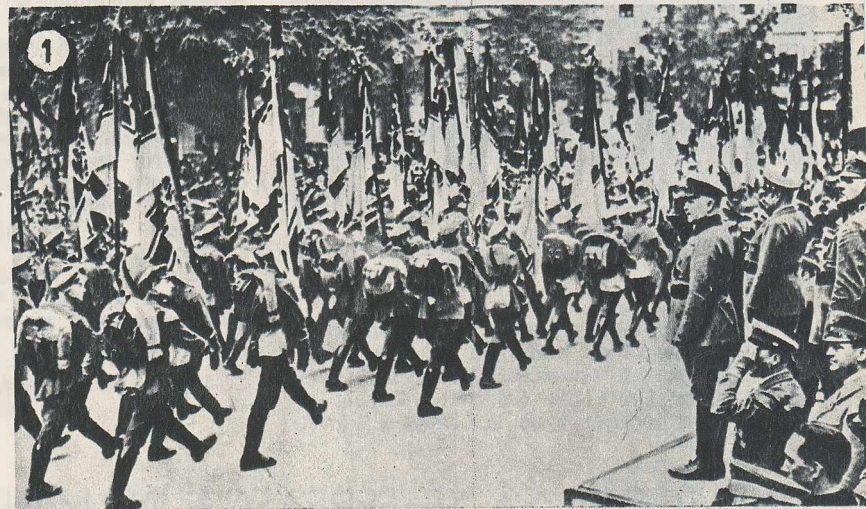
meniseră. Străzile vuiau de strigăte: „Afară cu SS-ști din Iserlohn!“

„Jos fascismul“, „Afară cu nazistii!“ Populația împresoară hotelul. Ofițerii SS asudă de teamă și de ură. Este chemată poliția lui Adenauer, care vine în ajutorul lor. Un grup de demonstrați năvălește totuși în hotel.

Un general și adjunctul său, înghesuți de groază unul într-altul, sînt ridicați pe sus și zvîrliți în stradă. Manifestanții nu se sfîesc să ocupe restaurantul, silind pe SS-ști să se retragă în camerele ce le-au fost rezervate...

Pe coridoarele hotelului începură să se audă strigăte ca: „Afară cu SS-ști din Hotelul Gării!“ Nu m-aș fi mirat să-i aud pe manifestanți bătînd la ușa camerei mele. Ar fi fost, desigur, o situație tare caraghioasă. Parcă mă și vedeam cerîndu-le permisiunea de a-mi termina articolul pentru „l'Humanité“...

SS-ști făgăduiseră cea mai însemnată adunare a lor de la sfîrșitul războiului. Dar n-au putut să se țină de cuvînt. I-au împiedicat muncitorii din Ruhr. Adunarea a avut totuși ceva inedit: număra doi oaspeți nechemăți — pe corespondentul ziarului „Daily Worker“ din Londra și pe corespondenta ziarului „l'Humanité“ din Paris.

Cuvîntul nostru

CALEA AGRESIUNII E CONDAMNATĂ DE ISTORIE

Popoarele Europei trăiesc zile de îngrijorare sporită provocată de primejdia refacerii militarismului german, ocrotit și încurajat de guvernele Statelor Unite ale Americii, Angliei și Franței prin acordurile de la Londra și Paris.

Toți oamenii care gîndesc logic, indiferent de convingerile lor politice, nu pot să nu ajungă la concluzia că, în actualul stadiu al științei și al stăpînirii de către oameni a folosirii energiei nucleare, războaiele, prin urmările lor catastrofale, de proporții indescriptibile, nu se mai pot purta fără a amenința cu distrugerea a tot ce omenirea are mai bun și că statele vor fi obligate să-și reglementeze litigiile pe calea tratativelor bazate pe principiul coexistenței pașnice a diferitelor regimuri politico-economice.

Așa este logic. Numai că organizatorii spoirii încordării în relațiile internaționale, exponenți ai marilor trusturi imperialiste, nu vor să tragă concluziile logice și merg pe calea agresiunii, condamnată de istorie și pedepsită de popoare.

Ca inginer și profesor știu cît de mult sînt legați de realizările lor cei ce construiesc. Prin munca de proiectare sau de cercetări, ca și prin cea de realizare, inginerii constructori contribuie la dezvoltarea economiei patriei și la înflorirea culturii și bunăstării poporului. Prin munca sa, inginerul este un luptător activ pentru cauza păcii, pentru că numai pacea garantează condițiile optime de realizare și păstrare a marilor construcții care materializează aspecte ale nivelului de viață și cultură al poporului.

Dar pe cît își iubesc inginerii constructori din patria noastră realizările lor, pe atît sînt de hotărîți să le apere împotriva celor care vor să le prefacă în ruine.

Alături de întregul popor muncitor, sub conducerea înțeleaptă și sigură a partidului, muncim cu mai multă rîvnă pentru continua ridicare a științei și tehnicii, pentru dezvoltarea economiei și culturii, pentru întărirea puterii de apărare a patriei noastre dragi.

Prof. Ing. D. PRAPORGESCU
Rector al Facultății de Construcții
București

și ura noastră toți cei ce se gîndesc la vreo aventură războinică. Vom ști să apărăm cu strălucire tot ce ne e scump. Acesta este cuvîntul nostru limpede și răspicat!

Dumitru ISAC
presator la Uzinele „Republica”

COPIII MEI

Sînt mamă a unsprezece copii. Patru din copiii mei au la rîndul lor copii — cei nouă nepoței ai mei.

Cînd ne strîngem cu toții simt cum îmi rîde inima de mîndrie și bucurie.

Orice mamă mă poate înțelege! I-am crescut greu pe cei mari. Locuiam într-o singură cameră și o bucătărioară pe Colentina.

Dar în ziua cînd l-am născut pe băiatul meu Drăghici, pe șoseaua Colentina au intrat primele tancuri sovietice, au venit eliberatorii noștri. Doi soldați sovietici au intrat în casa noastră, și cînd au văzut pruncul nou născut, ne-au dăruit întreaga lor rație de mîncare. Unul i-a urat pruncului:

— Să trăiești și să crești în pace, băiețușule!

Cred că nu poate fi om cîștit, care să dorească altceva, decît să vadă trăind și crescînd în pace copiii! Dar unii ce n-au suferit urgia războiului, dușmani ai omenirii, vor să prăpădească un nou prăpăd.

Familia mea știe să prețuiască pacea și pe cei ce-o apără, iar de-or încerca vreodată fascismii să ne amenințe liniștea, și copiii mei își vor spune cuvîntul!

Atena PENCU
bd. Lacul Tei 122

UNELTITORII SĂ SE FEREAȘĂ DE MÎNIA NOASTRĂ!

Îmi aduc aminte că în anul 1941 uzina noastră a încăput pe mîna hitleristilor. Se înstăpîniseră aici și se simțeau ca la ei acasă. În uniforme împoțonate cu fel de fel de fireturi, se plimbau prin ateliere, cotrobăiau pînă și ultiul colțșor și ne dădeau mereu ghes: „Prea încet, prea încet se muncește!” Erau

oamenii concernului „Hermann Göring Werke”. O dată cu venirea lor s-a introdus în uzină un regim de adevărată pușcărie. Ca să ieși din hală trebuia să ai „bilet de voie”. Eu am ieșit, într-un rînd, fără asemenea patalama; în curte m-a oprit patrula militară care făcea tot timpul de rond și două nopți am dormit la carceră. Mulți primeau atunci asemenea pedeapsă. O biată femeie, pe care au băgat-o la carceră, a murit acolo de spaimă.

Curînd după ce au început să tropăie la noi cizmele hitleriste, uzina a început să lucreze din plin arme și muniții.

Multe am îndurat atunci. Și foamea, și bombardamentele — într-un rînd au pierit sute de muncitori — și batjocurile, și amenziile. În

timpul acesta hitleristii se ghițuiau, își îndesau bine buzunarele și războiul, războiul lor, mergea înainte pe spinarea noastră, cu sîngele nostru.

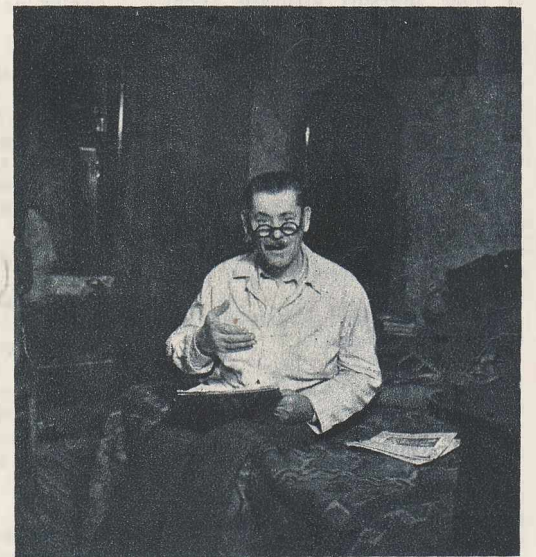
Cînd războiul a ajuns la capăt și fiara hitleristă și-a găsit sfîrșitul sub loviturile necruțătoare ale Armatei Sovietice, uzina se afla într-un asemenea hal de decădere, încît producția de material tubular era redusă aproape la zero.

Ne-am sumes atunci cu toții mîncile și, cu ajutorul primit din partea Uniunii Sovietice, am refăcut încetul cu încetul uzina. Mai bine zis am făcut aproape totul din nou. Și uzina noastră — devenită apoi bun al poporului — de atunci produce pentru pace, pentru bunăstarea celor ce muncesc.

În timp ce noi ne frămîntăm neîncetat cum să ducem mai departe tot ce am realizat, în Ruhr au și început să fumege coșurile uzinelor producătoare de arme pentru călăii de acum 10 ani ai Europei.

Acordurile de la Paris o dată ratificate, însemnează cel puțin 500.000 de soldați fasciști înarmați pînă în dinți, gata să se năpustească asupra popoarelor Europei.

Dar să nu-și închipuie cumva domnii de peste ocean sau cei care le bat în strune că noi, cei de la „Republica”, sau oricare din cetățenii patriei noastre, vom îngădui ca cizma vreunui cotropitor să mai calce pe pămîntul nostru. Voim să trăim în pace cu toate popoarele, voim să muncim pentru construirea socialismului în țara noastră, pentru consolidarea tuturor cuceririlor noastre. Dar să se ferească de mînia

VREAU O BĂTRÎNEȚE SENINĂ

După prăpădul primului război mondial m-am apucat de lucru cu gîndul că voi trăi mai liniștit. Dar abia trecuseră doi ani și, în 1920, în timpul valului de greve de la Grivița, am fost scos din locuințele C.F.R.-ului și aruncat în stradă. Ani de-a rîndul apoi noi ceferiștii am simțit din plin criza și urmările pregătirilor

Înrăspicat

militare care vesteau cel de-al doilea război mondial.

Locuim și încă locuiesc pe o străduță din cartierul Griviței Roșii. Îmi amintesc de o zi cînd, întorcîndu-mă acasă în plin bombardament, am găsit strada arzînd. Numai casa mea mai stătea în picioare.

În anii aceștia strada noastră, întregul nostru cartier s-au refăcut, iar viața oamenilor s-a reînnoit cu totul. Acum am 67 de ani și sînt pensionar. În fiecare zi merg prin cartier să vorbesc cu oamenii despre ceea ce avem noi

de făcut în lupta pentru apărarea păcii. Voi merge zi de zi, ceas de ceas, pentru ca nici dată cartierul acesta pașnic să nu mai f tulburat, pentru ca toți oamenii din țara noastră să poată trăi în bine, cu atît mai mult — a cum s-a spus și la conferința țărilor europene de la Moscova — cu cît noi sîntem azi m tări ca oricînd. Iar cei puternici iubesc pac și munca pașnică.

C. BRAȘOVEAI
pensionar C.F.R.

DUȘMANUL SĂ IA AMINTE!

Îmi amintesc foarte bine de anii 1940-1944. cînd trupele wehrmachtului hitlerist jefuiau și prin satul meu natal — comuna Bunești, raionul Fălticeni, reg. Suceava. Hitleriștii nu s-au mulțumit să fure vitele și bunurile din sat, dar au dat foc și căminelor oamenilor pașnici, au devastat școala și au distrus po-

durile din sat, au omorît femeii și copii, transformînd comuna noastră într-o ruină fumegînd. Într-o ruină fumegîndă au transformat trupele wehrmachtului hitlerist toate orașele și satele cotochite de la Volga pînă la Oceanul Atlantic; de la Mediterana pînă la Oceanul Înghețat de Nord.

Și iată că imperialiștii americani îi reînarmează pe acești dușmani sălbatici ai omenirii, pregătindu-i din nou pentru jaf și omor.

Ca ofițer, cunoscînd capacitatea de distrugere a armelor moderne, simt în toate fibrele ființei mele ura împotriva celor care împing omenirea la un nou război.

Dar, dușmani ai omenirii, ațîțători la război să știți că forțele lagărului păcii și socialismului sînt de neînvinși! Teritoriul țărilor lagărului păcii se întinde azi de la Elba la Pacific, populația lor numără aproape jumătate din populația globului. Popoarele noastre, strîns unite, reprezintă o forță fără precedent în istorie. Pe noi nu ne puteți intimidă, adepți ai politiciii de pe poziții de forță, și nici nu ne veți putea surprinde nepregătiți!

Noi, militarii Forțelor Armate ale R.P.R., iubim pacea, luptăm pentru consolidarea ei, și vom ști să apărăm munca pașnicului nostru popor împotriva oricărei încercări de a o tulbura.

Noi depunem toată străduința pentru a ne însuși înalta tehnică de luptă pe care o posedăm, să învățăm din experiența de luptă a vitezei Armate Sovietice, să învățăm cum să nimicim pe orice dușman al patriei.

Noi sîntem gata oricînd să le dăm, noilor agresori, o lecție care să-i facă să le piară pofta de a mai încerca să se atingă de independența țării noastre și de cuceririle revoluționare ale poporului român.

Căpitan Dragoș MUNTEANU

PRIN ARTA NOASTRĂ

Sub cristalul măsuței la care mă machiez păstrez cîteva fotografii. Unele le am din călătoriile pe care le-am făcut în anii trecuți prin țările vecine, altele le-am primit de la prietenii pe care mi i-am făcut la Festivalurile Tineretului. Dintr-o fotografie, privesc limpede și zîmbitor ochii lui Asen Gavrîlov, prim balerinul Operei din Sofia, din alta se conturează silueta plină de grație a Israelevei, sensibilă interpretă sovietică a Esmeraldei, dintr-o a treia se desprinde, plin de inteligență, chipul balerinei poloneze Tamara Bitnerova, care a realizat în „Lacul lebedelor” o Odettă caldă și emoționantă... Lîngă acestea, cîteva fotografii ale altor dansatori din alte țări și, în sfîrșit, unele care evocă strălucite palate în care, pe diferite meridiane ale globului, răsună seară de seară ariile din „Carmen” și „Cneazul Igor” și prind viață, prin dans, „Romeo și Julieta”, „Coppelia” și „Spărgătorul de nuci”...

Mă uit la toate aceste fotografii și mă gîndesc ce ar însemna — pentru acești dansatori și pentru aceste lăcașuri de cultură, pentru oamenii ce iubesc frumosul și cărora noi ne străduim să li-l dăm prin dansul nostru — un nou mîcel mondial?

Dar popoarele nu vor permite dezlănțuirea unui nou război. Mîntea omului simplu și cînstit refuză să conceapă că ar putea exista cineva care să gîndească liniștit la ce ar putea

aduce acest nou război: frumosul creat cu mîinile omului, minunatele clădiri ale atîtor opere din lume transformate în ruine fumegînde, zborul avîntat și sensibil al dansatorilor frînt de vreo cumplită invaliditate...

Dar, din nefericire mai există un grup de înrăiți și cinici imperialiști, care îi bat prieteneste pe umăr și le dau înapoi, lustruite, armele asasinilor de la Oradour și Lidice, de la Auschwitz și Maidanek. Există criminali care, pentru interesele lor, preferă șuierul bombelor cu napalm în locul ne-

muritoarelor melodii ale lui Ceikovski și zborul amenințător al bombardierelor, filfii-tului grațios al brațelor balerinelor.

Ei bine, tuturor acestora le spunem încă o dată, răspicat: Nu! Nu vom permite niciodată ca viața și arta noastră, arta Israelevei și a lui Gavrîlov, a Tamarei Bitnerova și a lui Sanislav Kuznețov, să fie din nou primejduite. Năzuințele noastre, hotărîrea de a ne apăra viața și fericirea, au prins grai limpede în Declarația comună a statelor europene ce au participat la conferința de la Moscova. Și această hotărîre a noastră o vom sprijini fără rezerve prin viața, prin arta noastră.

Gabriel POPESCU,
prim solist al Teatrului de Operă și Balet, laureat al celui de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților

Veghe

Mă-mpac cu frunza care cade,
Mă-mpac cu anii ce se duc.
Mă-nchin spre tinerele mlade
Și mă alin cu fraged suc.

Mă-mpac cu gîndul c-o să vină
Un ceas cînd lunca va cînta —
Și-mbujorată de lumină
Eu n-am să flu în preajma ta.

Mă-mpac cu tot ce nu se-ntoarce,
Alung acel străvechi flor
Ce-ntreabă: cum să se îmbarce
Spre veșnicii, atîta dor?

Mă-mpac cu unda trecătoare,
Mă-mpac cu datina țării,
Ce ne va duce de sub soare,
Așa cum ni se duc bătrîni.

Dar cît va arde-n mine focul
Slăvitei vieți — ca-n alfe dăți
Eu nu m-aplec, nu-mi frîng mijlocul
În fața marii nedreptăți.

Eu nu mă-mpac cu cel ce mîntie,
Șirivește semenul și-l fură,
Pe dușman nu-l caț la cuvînte,
Ci după fapte îl leu măsură.

Eu nu mă-mpac cu cel ce schimbă
Surfă și lacrimă-ntr-o marfă,
Nu-l cred pe diavol cînd țși plimbă
Un deget îngeresc pe harfă.

Cu cel ce revărsarea vieții
O vrea întoarsă în pămînturi
Și smulsă floarea tinereții
Ca frunza veștedă în vînturi,

Cu cel ce unda-nvolburată
O vor uclisă la izvoare,
M-oi război neîmpăcată
Atît cît voi avea suflare.

Atît cît îmi e dat norocul
Să simț țărna sub călcîie
Slăvitei vieți păzi-voi focul,
Înalț și slobod să rămîie.

MARIA BANUȘ

EA NOASTRĂ

Stephan HERMLIN

Republica Democrată Germană
Premiului Național.

scriitor de la Berlin-

Stephan Hermlin

lose oare totuși zăgarul?

Ei, oamenii simpli, își amintesc de jertfele primului război mondial, de tineretul națiunii lor, care a sîngerat pe cîmpurile de luptă din Flandra, pe rîul Somme și în fața Verdunului, de tineretul care credea că-și apăra patria, dar care a

pierit de fapt în mod stupid pentru interesele meschine ale unei minorități hrăpărețe. Cum a fost mai apoi, în 1918, cînd scribi reacțiunii, cuprinși de groază față de creșterea forțelor populare, țipau ieșiți din minti: „Socialismul înaintază!“ Iar la adăpostul acestei zarve se organizau batalioane de mercenari pentru a înăbuși în sînge dorul de libertate, lupta pentru libertate a celor mai buni fii ai poporului, pentru a nimici pe muncitorii și țărani revoluționari din Rusia. Germanii cinștii își reamintesc de timpurile cînd Hitler, ca și predecesorul său, Kaiser-ul grandoman, căuta să-i momească cu promisiuni doșarte: „Vă conduc spre vremuri minunate, dați-mi un răgaz de patru ani și nu veți mai recunoaște Germania!“ Da, e drept, deși a durat mai mult de patru ani. Germania n-a mai fost de recunoscut, iar tineretul ei putezea pe cîmpurile de luptă.

Trebuie oare să fie iarăși distrus în război tot ce am creat în muncă migăloasă — noile uzine, casele de cultură, Aleea Stalin; trebuie oare ca tot ce ne umple de bucurie, simțămîntul că ne făurim cu propriile noastre miini viața noastră proprie, lumea noastră proprie, să cadă jertfă unui nou război, și mai îngrozitor?

Dar tocmai datorită faptului că atîția oameni își pun această întrebare, vor gîndi foarte mulți: „De ce la conferința de la Moscova nu s-au întrunit toate guvernele Europei, pentru a se consfătuși asupra propunerii Guvernului Sovietic de a se crea un tratat care să dea popoarelor Europei securitate în fața primejdiei unui nou război? Tratat care să asigure fiecărei țări dezvoltarea ei pașnică și pentru a crea, totodată, condițiile pentru o Germanie unită. O Germanie în care să nu fie loc pentru o armată agresivă sub comanda unor generali fasciști, pentru ațîțire la război și sugrumarea forțelor democratice și iubitoare de pace.

Unde se află acea forță în stare să împiedice ca în Germania să ia naștere o nouă armată fascistă de mercenari, ca Europa să nu se prăvălească într-un nou război?

unde se află forța care să deschidă calea pentru o Germanie unită și democratică. O Germanie iubitoare de pace?

La aceasta ne dă răspunsul Declarația conferinței de la Moscova! Ea vorbește într-un limbaj clar, convingător și fără echivoc; ea dezvăluie jocul de culise și forțele oculte care se ascund în spatele acordului de la Paris! Ea arată ieșirea din această situație, dar ea afirmă totodată clar și răspicat că Uniunea Sovietică și statele ce-i sînt prietene nu îngăduie nici un joc murdar, că popoarele sînt hotărîte să apere pacea cu toate mijloacele.

Cine studiază Declarația conferinței de la Moscova nu va putea trece cu vederea că ea vorbește în numele unui miliard de oameni, oameni care nu mai sînt asupriți, nici exploatați, oameni care și-au cucerit libertatea și care construiesc cu o forță, cum nu a existat alta în istorie, viața lor nouă. de oameni care au ce apăra. Cine citește Declarația de la Moscova se va gîndi, desigur, și la faptul că și în sinul popoarelor care mai gem sub jugul imperialismului cresc zi de zi forțele care sînt hotărîte să apere cu toate mijloacele pacea.

Noi știm că lagărul care apără activ pacea are ca bastion invincibil Uniunea Sovietică, care este astăzi de cîteva ori mai puternică ca în ajunul agresiunii fascismului hitlerist. Iar cu prilejul aniversării a zece ani de la încheierea Tratatului de alianță franco-sovietic, V. M. Molotov a avertizat pe bună dreptate: „Ratificarea acordului de la Paris nu ne va surprinde nepregătiți“.

Toate acestea inspiră popoarelor noastre, tărie și încredere, fac să crească voința lor de a apăra activ pacea, bunul suprem al omenirii.

Noi, patrioții germani, ne dăm seama cu toată limpezimea de însemnătatea pe care o are Republica Democrată Germană, bastionul întregului popor german în lupta sa pentru apărarea cauzei păcii în Europa și un viitor fericit.

Poporul german poartă o răspundere mare în fața istoriei. Este sarcina noastră istorică ca zi de zi să întărim acest bastion și, laolaltă cu uriașele forțe ale lagărului păcii și socialismului, să luptăm activ împotriva uneltirilor cercurilor agresive imperialiste, care pregătesc noi aventuri războinice ale dușmanului nostru de moarte — militarismul german. Prietenii noștri romîni să fie siguri că o vom face!

Pentru a înăbuși glasul oamenilor muncii vestgermani, care luptă contra refacerii Wehrmachtului, guvernăntii revanșarzi de la Bonn recurg la cele mai josnice provocări fasciste. În fotografie: un scandalos atac al poliției lui Adenauer asupra sediului din Düsseldorf al redacției ziarului „Freies Volk“, organ central al Partidului Comunist din Germania.

În Germania occidentală, ca și în Republica Democrată Germană, masele populare își manifestă în aceste zile cu putere sporită voința lor de a zădărnici planurile americane de transformare a Germaniei într-un nou focar de război în inima Europei. „Nu mai vrem nopți de bombardament! Sîntem pentru pace!“ iată ce spun germanii cinștii. În fotografie: pe străzile orașului Frankfurt am Main femei germane demonstrează purtînd pancarte cu inscripții antirăzboinice.

Înfruntînd teroarea poliției lui Adenauer, comunistii din Germania occidentală întreprind acțiuni curajoase pentru denunțarea complotului agresiv al axei Washington-Bonn. În fotografie, membri ai Partidului Comunist din Germania, îmbrăcați în mod ostentativ în uniforme de recrui, răspundesc la întrebarea într-un stadion sportiv din Frankfurt am Main manifeste împotriva transformării poporului german în carne de tun a imperialismului americani.

...electrice. Căci uzina are o-biceiu să facă nu o dată asemenea pocinoage. Asta, de bine ce e gospodărită...

În ciuda deselor stingeri și aprinderi ale luminii, actorii continuau să joace. La un moment dat, unul dintre interpreți amuză: „Vine comisia de inovații”. Ca la un semnal, ca și cum cei de la uzină ar fi fost împotriva inovațiilor, lumina se stinse iarăși. Iar Birlic, care urma la replică, ripostă cu sințea mirare, confirmând proverbială prezență de spirit: — Păi, cum o să vină pe întuneric?!

Au ris munci și actorii, și spectatorii. Un singur

Prin difuzor se aude vocea regizorului de culise: „Tovarașii actori pe scenă... Începem spectacolul următor...” Cabina s-a golit într-o clipă. Unde o fi Radu Beligan? Dar Giugaru? Căci ei nu joacă astă-seară. Și ne-au promis că vor povesti și ei cititorilor „Flacării” o întâmplare veselă...

I-am găsit în sala clubului. Când am deschis ușa am rămas înlemniți. Ce-am văzut, vă poate arăta fotografia de pe verso (4). Iar explicația ei o dau cuvintele pe care ni le-a spus atunci Beligan: „Vă rog scuzați-mă puțin, e ora mea de sport. Mă pregătesc pentru insigna G. M. A.”

Dacă cumva fotoreporterul nostru nu a comis vreo greșală fotografică, fără îndoială că Radu Beligan va deveni în curând campionul nostru național la haltere...

Ne uităm la ceas. E tocmai ora la care-l putem găsi pe N. Stroe acasă, în plenumul familiei — dat fiind că astă-seară n-are spectacol. Când ajungem la blocul din bd. Bălcescu nr. 24 — liftul stă. Ne facem curaj și ajungem la etajul 11, „per pedes apostolorum”. Stroe observă că gifim:

— De ce n-ați întrebuințat metoda anecdotică?

— Cum vine asta?

— Foarte simplu. Să vă explic: Uite... aseară veneam cu nevastă-mea de la teatru. Liftul, stricat. Rolanda, adică nevastă-mea, disperată. Zic: stai. Să nu ne pierdem cu firea... O luăm încet pe scări și la fiecare etaj îți spun câte o anecdotă. Zis și făcut. La etajul unsprezece, când să ajungem, zic: acum să-ți spun cea mai bună anecdotă: am nital cheia la portar.

Rolanda sare că friptă și începe: — Așa ai fost tu distrat o viață întreaga...

Și vrea să plece pe scări în jos. Zic: — Stai frate, ea nu-i adevărat, asta este o anecdota veche... uite cheia...

— Ei uite, eu n-o știam. Ce crei? N-am 30 de ani de teatru ca tine, să cunosc anecdote... ruginite.

S. Faur și A. Bart
Fotografii de A. LOVINESCU
**INTERVIU
VESEL**

CU:

Gr. Vasiliu-Birlic, Radu Beligan, Al. Giugaru, N. Stroe, Ion Lucian, Horia Lovinescu, Fory Eferle, Jules Casaban, Maria Wauvrina, Mircea Crișan, H. Nicolaidis și Virginia Romanovski.

Se aude, pînă aci, la intrarea artiștilor, țîrîitul metalic al soneriei ce cheamă actorii în scenă. Începe un nou act din „Mielul turbat”. Te pomenesci că nu-i mai găsim în cabine! Și discuția cu portarul care nu se mai termină!... Nu ne dă drumul în culise — și pace! Pentru nimic în lume! Zadarnic îi explicăm că sîntem de la „Flacăra”, că vrem să luăm un interviu citorva actori, că nu stăm mult etc., etc. — el nu și nu. Vigilent, trage cu ochiul la fotoreporterul nostru și la trepiedul lui — care, în îmbrăcămintea sa de pînză, poate părea tot atît de bine un oboi sau o pușcă — și ne arată o hirtie proaspăt lipită: „Regulament”.

Cam trist începe reportajul nostru vesel! Ne-a salvat însă apariția directorului adjunct al teatrului...

În sfîrșit, iată-ne ajunși în fața cabinei nr. 1; unii actori se odihneau după matineu, alții se pregăteau pentru spectacolul de seară. Tocmai bine pentru o mică discuție.

În timp ce-și dezlipa mustața lui Spiridon Biserică, Vasiliu Birlic ne povestește pățania de la spectacolul dat la Giurgiu cu „Mielul turbat”. Luerurile s-au întîmplat cam așa. Spectacolul începuse. Sala arhiplină. Se ridea în hohote. Deodată — stupoare! — lumina se stinse. Poate că unii spectatori au fost tentați să creadă că așa e piesa, cu atît mai mult cu cît spectacolul continua să se desfășoare pe întuneric. În afara celor de pe scenă, un singur om din sala știa, cu precizie matematică, că nu piesa e de vină: directorul uzinei

spectator nu s-a amuzat: directorul uzinei electrice.

Dacă doriți să aveți și imaginea plastică a ceea ce s-a întîmplat mai apoi, vă punem la dispoziție fotografia alăturată (1). Fotoreporterul nostru a reconstituit scena cu minuțiozitate...

Intervenim noi, ziaristii:
— Aveți într-adevăr 30 de ani de teatru?

— Bătuți. La 22 decembrie am împlinit 30 de ani de viață sub reflectoare. În 1924 eram elev la liceul „Lazăr”. Venisem cu mai mulți colegi la Teatrul Mic să cerem sala pentru un festival. Il găsim pe Jean Georgescu, actualul regizor de film, care ne întreabă:

— Ați venit pentru figurație?
Eu răspund prompt, făcând un semn discret colegilor mei:

— Da.
Între timp apare Ion Iancovescu, directorul teatrului, și ne spune:

— Care aveți smoking, veniți deseară. E nevoie în actul III de figuranți.

Nu aveam smoking. Am împrumutat de la un prieten o haină închisă, de la altul pantofi negri, de la altul papion gri și m-am dus la teatru. După spectacol, decepție..

Sîntem anunțați că a doua zi nu nevoie să mai venim. Toate visel mele erau năruite. Dar, ca la teatru, la ieșirea din gang mă cheamă deoparte Georgescu și-mi spune „A zis Iancovescu ca tu să vi totuși...” De atunci sînt 30 de ani și vin în fiecare seară la teatru..

Din încăperea alăturată se aude o voce subțirică, dar energică

— Tăticule, ladiomagazinul!
Și N. Stroe se instalează lângă aparatul de radio, alături de în treaga familie. Imprimată pe bandă de magnetofon, se aude vocea lui Stroe convocînd pe zeii Olimpului la o conferință. Efectul radiomagazinului e vizibil și din fotografia noastră (3): Mama-soacră a ațipit. Micuța Daniela, mezina familiei, pare cam nemulțumită de calitatea umorului lui taică-său, ca și mămica ei de altfel, iar cel ce s recomandă de obicei: „Eugen Stroe artist” și-a astupat urechile cu

degetele: decît așa umor, mai bine lipsă... Singurul entuziasmat de ceea ce aude, este șeful familiei...

În tramvai parcurgem un afiș al spectacolelor săptămîinii. Ce spectacol am putea vedea la ora asta? Hai la „Mincinosul” lui Goldoni. Deci, să mergem la Studioul actorului de film „C. Nottara”.

Spectacolul nu începuse.

— Am vrea să vorbim cu directorul de scenă al acestui spectacol.

— Imediat.

După cîteva clipe apare Ion Lucian. Discutăm asupra concepției regizorale a spectacolului; cînd deodată se aude în difuzor o voce imperioasă: „În scenă!”

Trecem în sală. Se ridică cortina. Începe prologul. Rămînem mirați. Știăm că în original piesa n-are prolog. La un moment dat apare personajul principal al piesei, marele mincinos Lelio Bisognosi. Ne bucurăm. O veche cunoștință a noastră: Ion Lucian în carne și oase.

Surpriza ne-a fost și mai mare

șînd la sfîrșitul piesei am văzut epilogul, care nici el nu exista în originalul lui Goldoni. Întrebăm pe cineva de alături:

— Nu știți cine-i autorul prologului și epilogului? Răspunsul vine prompt:

— Ion Lucian. Doar scrie și-n program...

Deoarece aveam niște obiecții asupra textului traducerii, trecem în dosul scenei și-l întrebăm pe regizorul de culise:

— Am putea vorbi cu traducătorul piesei?

— Imediat — ni se răspunde. Îl chem îndată.

Și după cîteva clipe apare... Ion Lucian.

După ce spectatorii au părăsit sala, ne-am dus să ne luăm rămas bun de la prietenul nostru Ion Lucian, căruiua îi fuseserăm prezenți de atîtea ori într-o singură seară. Se afla între arlechine. Cînd ne-am apropiat, din nou stupefacție: patru Ioni Lucieni într-o discuție aprinsă (fotografia 10).

Directorul de scenă către actor:

— Iar ai pus niște replici de la tine! Autorul prologului și epilogului: — Nu sînt de la el, sînt de la mine!

Traducătorul: — Scrie undeva că nu am voie să-mi îmbunătățesc spectacolul pe parcurs?

Actorul: — Dacă mai țipați, vă provoc la duel. Sînt erou negativ și vă fac pilaf pe toți!

I-am lăsat pe cei patru certîndu-se și am pornit în căutarea unui erou pozitiv. Am răscolit în memorie, căutînd printre puținele asemenea personaje din dramaturgia noastră originală. Ne-am oprit la unul din eroii lui Horia Lovinescu.

Cînd am intrat în locuința dramaturgului, acesta era atît de absorbit într-o discuție, încît nici n-a remarcat sosirea noastră. Înălțîndu-se din paginile unui manuscris se profila silueta scriitorului Emil Comșa

din piesa „Lumina de la Ulmi”, interpretat de Fory Eterle (fotografia 8). În clipa intrării noastre avea cuvîntul Comșa:

— Bun. Să zicem că ai dreptate. M-ai surprins într-o anumită perioadă a dezvoltării mele. Nu crezi însă că între timp am crescut? Nu găsești că ar fi timpul să mă arăți așa cum am evoluat? De ce atîta timiditate în zugrăvirea eroului pozitiv, cînd voi, dramaturgii, ați dovedit că știți să creați cu măiestrie atîtea figuri negative?

... Ne-am îndepărtat în grabă, pentru a nu tulbura această discuție atît de plină de învățăminte pentru un dramaturg. Și am regretat că n-au participat la discuție Mihail Davidoglu, Maria Banuș și alți autori dramatice...

A doua zi dimineață ne-am re-luat turneul. Hai să vedem ce mai face Jules Cazaban. Ajuși în locuința lui, am rămas uimiți. Este știut că actorul Jules Cazaban are multiple pasiuni. Îi place să cînte la violoncel; îi place ceasornicăria — și știe nu numai să strice, dar să și repare ceasornice, și chiar dintre cele mai complicate — e un pasionat al vînațoarei și al pescuitului. Cînd am intrat în cameră, l-am găsit pe Cazaban într-o cumplită dilemă:

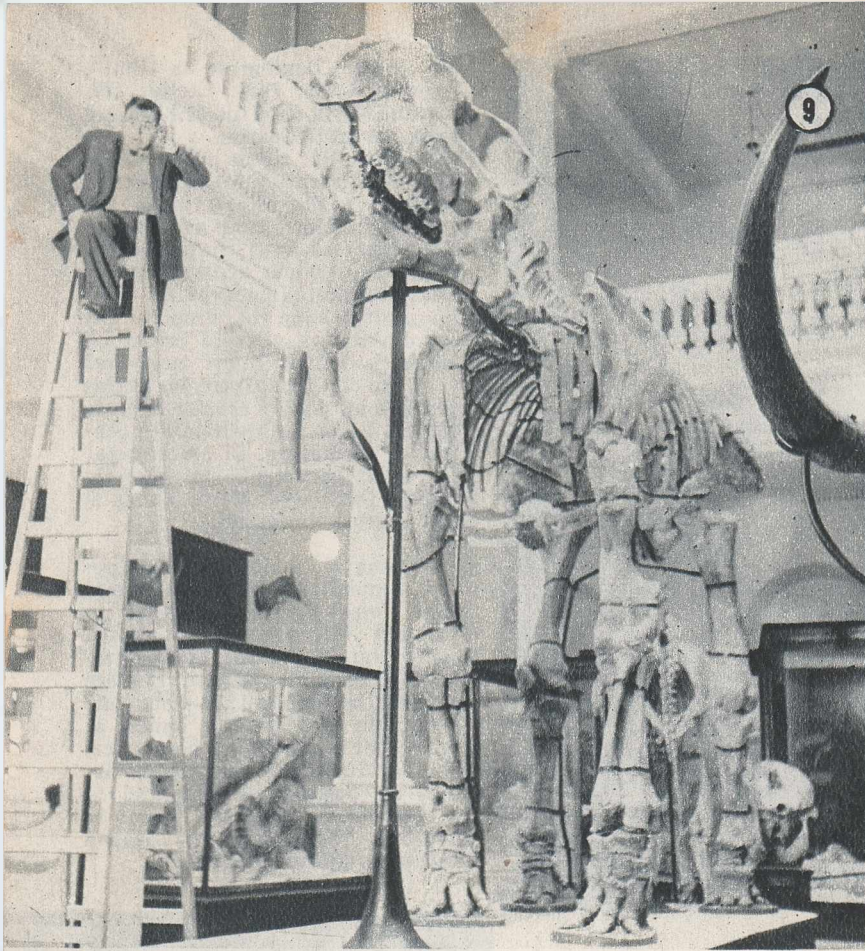

— Ce să fac? Să stau acasă să studiez, să repar pendula din dormitor, sau să mă duc la pescuit? Atît de puternică era dilema, încît Cazaban era multiplicat în trei exemplare, susținîndu-și fiecare teza (așa cum ne arată și fotografia 6). Și credem că nici de astă dată nu e la mijloc vreo vedenie a fotoreporterului nostru...

Se pare că, pînă la urmă, a învins pasiunea pentru pescuit. Cum însă sezonul de pescuit s-a încheiat, Jules Cazaban s-a consolat dînd lecții de pescuit fiului său, așa cum ne arată fotografia (7), în... cada din baie.

L-am părăsit de îndată, așa că nu știm dacă în dimineața aceea a reușit sau nu să pescuiască ceva...

Ne uităm din nou în carnetul de note: strada Izvoranu 40. Am ajuns. O casă mică, singură în curte, cu perdele croșetate, cu leandri în putini scunde. Liniște deplină. Se aude doar clinchetul vesel

grup de oameni adunați ca la urs în jurul unei mașini. Când ne-am apropiat, nu ne venea să ne credem ochilor: un om, îmbrăcat într-un costum englezesc din secolul trecut, cu pantaloni cadrilați și joben gălbui de catifea, cocoțat pe o perucă albă, meșterind ceva la mașină (fotografia 2). Îndărătul ochelarilor fără sticlă, recunoaștem figura lui Nicolaide.

— Ce s-a întâmplat, tovarășe Nicolaide?

— Să vedeți. Eram la repetiție, la Teatrul Tineretului, în rolul lui Dick din piesa „David Copperfield”. În timpul actului al II-lea, când n-aveam de intrat în scenă, primesc un telefon de la radio. Mă chemau să vin urgent pentru corectarea unei imprimări. Iau mașina și pornesc în grabă ca să nu întârzii la actul următor. Când ajung pe strada Popa Rusu, gata, nu am mai putut înainta: mi s-a împotmolit mașina în gropile de la instalațiile de gaz metan...

Înțelesesem despre ce e vorba. Întreprinderea de Gaz Metan-București (pe care cu onoare o conduce tovarășul director Cornea Nicolaie) lucrează intens. Într-un ritm rapid se extinde rețeaua de gaz metan în cartierele Capitalei, și asta e bine. Numai că, după ce

termină instalația, întreprinderea uită să refacă pavajul străzii sau îl reface de mintuială. Astfel, gropile devin o adevărată „sabie a lui Damocles” pentru conducătorii de autovehicule.

De altfel H. Nicolaide e obișnuit cu astfel de accidente, ca și responsabilul atelierului mecanic unde-și repară (destul de des) mașina. Convorbirile telefonice între actor și mecanic, prilejuate de gropile tovarășului Cornea, decurg foarte laconic. Cam astfel:

— Alo, atelierul mecanic? Aici Nicolaide...

— Noroc, tovarășe Nicolaide. Astăzi pe ce stradă?...

I-am lăsat pe H. Nicolaide așteptând să vie mecanicul și ne-am continuat drumul spre Virginea Romanovski. Am găsit-o acasă, îmbrăcată festiv într-o rochie de catifea neagră, cu un cotilion pe cap, presărată cu confete (fotografia 11).

— Repetați vreun rol? — am întrebat-o noi.

— Ce rol, fraților? Nu știți c-a venit Anul Nou?... Sau de când umblați de la un actor la altul... De-un ceas vă tot aștept...

— Pentru ce?

— Ca să transmit cititorilor „Flacării”:

L A M U L T I A N I !

al unei piulițe în care se sfarmă — probabil — niște nuci pentru o viitoare tortă. Undeva, în fund, o găină anunță triumfătoare nașterea unui ou. Aici stă Maria Wauvrina, Guraliva și certăreața portăreasă din „Casa cu trei fete”. Apriga mamă a Stelei din „Vânt de libertate”. Ridicola și cicălitoarea tanti Mariți din „Ana Lugojana”. Intrăm în hol. Oare aici locuiește soacra soacrelor, spaima ginerilor cumiți, cea mai acru dintre soacrele de tip vechi? Cu neputință! În fața noastră, o femeie cu chipul încă tânăr, contrastând cu părul argintiu, ne întâmpină cu un zîmbet cald.

L-am cunoscut apoi pe „nea Marinică”, cel care de 30 de ani este neclintit „de serviciu” în fiecare seară la teatru, așteptându-și nevasta s-o însoțească acasă. Se afla tocmai în dubla sa funcțiune casnică: de exigent regizor și de mare maestru al maionezelor, al aspicurilor și al sarmalelor în oale de lut (așa l-a surprins și fotoreporterul nostru, în fotografia 5).

Am plecat repede, dorind a nu deranja această pilduitoare simbioză conjugală, nu înainte însă de a da un telefon.

— Alo, cu Mircea Crișan, vă rog... Nu-i acasă? A, e în documentare pe

teren?... Unde, spuneți? La Muzeul de Istorie Naturală?

Ne-am privit uimiți unul pe altul. Documentare la muzeu... Am pornit-o, totuși. În sălile uriașe nu mai era nimeni. Tăcere mormonată. Decodată, dintr-un colț al sălii, am auzit un urlet prelung, ascuțit, cu tremolo-uri stridente. Apoi, câteva cuvinte spuse cu năduf: „Așa o fi făcut, oare, stimabilul?”

Am alergat și l-am găsit pe Mircea Crișan într-o amicală „conversație” cu... o focă.

— Știți, ne mărturisii el, mi-au comunicat spectatorii că ar fi cazul să-mi mai înprospătez repertoriul. Și cum am isprăvit fauna indigenă, am venit aici, la muzeu, în cântarea altor specii... Apoi, cu ciudă:

— De un ceas tot caut condica de sugestii și reclamații să reproșez muzeului că nu a avut grijă să reconstituie pe bandă de magnetofon și graiurile animalelor acestor preistorice...

L-am însoțit apoi pe Mircea Crișan în celelalte săli, unde a studiat temeinic glasul leului și al fluturilor exotice, al rinocerului și al pasării paradisului, al peștelui-lună și al cimpanzeului...

Când am plecat, l-am lăsat pe Mircea Crișan cocoțat pe o scară amețitor de înaltă, implorînd Dinotherium-ul — unicul exemplar existent în lume — să-i vorbească o dată, măcar o dată (fotografia 9). Poate că imitându-i graiul, va reuși și el, în sfîrșit, să aducă publicului ceva cu totul original...

În timp ce ne îndreptam spre locuința Virginei Romanovski, vedem pe stradă un

Cum a fost răscumpărata „CĂPETENIA PIEILOR ROSII”

— Schiță umoristică —

de O'HENRY

scriitor clasic american

Ilustrații de N. COBAR

Părea să fie o afacere strașnică, dar să vezi ce a ieșit pînă la urmă! Ne aflăm amîndoi, Bill Driscoll și cu mine, undeva în sud, prin Alabama, cînd, cecrezică ne-a trîsnit prin minte: ce-ar fi, ne-am gîndit noi, să răpim un copil? Zis și făcut: ne-am ales un orașel, Summit, unde trebuia să dăm lovitura și acolo am pus ochii pe singurul odor al unui cetățean respectabil și putred de bogat, Ebenezer Dorset, un băietel de vreo zece ani, cu pistrui în basorelief și părul cum e coperta revistei pe care o cumperi în grabă de la chioșc o clipă înainte de plecarea trenului. Și eu, și Bill, eram siguri că Ebenezer o să ne numere în palmă, fără să crîcnească, donă mi de dolari ca să-și răscumpere odrasla. Dar stai să vezi ce a ieșit pînă la urmă.

La vreo două mile de Summit, era o colină pe care creștea o pădure deasă de cedri. Dincolo de pădure, se găsea o peșteră. Acolo ne-am stabilit noi cartierul general.

Într-o seară, după asfințitul soarelui, am închiriat o brișcă și am trecut așa, ca din întîmplare, prin fața casei lui Dorset. Ștrengarul era afară în stradă și bombarda cu pietre un pisic cocotat în vîrfurile gardului de peste drum.

— Măi, guarduile, l-a strigat Bill, nu vrei să te plimbi nițeluș cu brișca? Hai, vino că-ți dă nenea niște bomboane.

Băiatul l-a chitit pe Bill cu o piatră, drept între ochi.

— Ehe! asta o să-l coste pe bătrîn cinci sute de dolari în plus, a spus Bill, sărînd jos din brișcă.

Buflieul s-a luptat ca un urs de categoria semi-grea, dar pînă la urmă am izbutit să-l azvîrlim în fundul trîsurii și am întins-o spre peșteră. Cînd s-a întunecat de tot afară, m-am dus să înapoez brișca și calul.

La întoarcere, l-am găsit pe Bill pansîndu-și zgîrîturile și vînatăile. La intrarea în peșteră ardea un foc pe care fierbea ibricul cu cafea. Ștrengarul stătea chircit lîngă foc, cu două pene de șoim înfipte în părul lui roșcovan. Cînd m-a văzut a început să răcnească întinzînd un băț spre mine.

— A-ha, blestemată față-palidă, cutezi să intri în tabăra căpeteniei pieilor-roșii, spaima preeriilor?

— Acum s-a mai potolit nițel, mi-a spus Bill suflecîndu-și pantalonii și examinîndu-și cu atenție vînatăile de pe glezne. Ne jucăm de-a indienii. Eu sînt Hank, vînatul, iar el e căpetenia tribului care m-a luat prizonier. Zice c-o să mă scalpeze mîine în zori. Al dracului mai zvîrle din copite puștiul ăsta!

Într-adevăr picitul părea că petrece de minune. Era atît de încîntat că șade într-o peșteră, încît nici măcar nu se sinchisea că era ostaticul nostru. Pe mine m-a porecîlit numaidecît Ochi-de-șarpe, spionul, și m-a avertizat că la răsăritul soarelui, cînd se vor întoarce vitejii lui din război voi fi ars de viu.

Cînd ne-am așezat la masă, și-a umplut gura cu slănină și cu pîine muiată în sos, și ne-a ținut o cuvîntare ce suna cam așa:

— Grozav îmi place aici. N-am mai stat niciodată într-un loc ca ăsta. De ce ai nasul roșu, Hank? Tata are bani mulți, mulți, uite atîta. Stelele ard? Sîmbăta trecută, i-am ars vreo două lui Ed Walker, de-a văzut stele verzi. Nu pot să înghit fetele. Dacă vrei să prinzi broaște, azvîrli bățul și haț! Boii au glas? De ce sînt rotunde portocalele? Da' paturi aveți aici în peșteră? Îl știți pe Amos Murray? Are

șase degete la un picior. Papagalul vorbește, dar peștele nu, și nici maimuța. Cîte bucați îți trebuie ca să faci o duzină?

Din cinci în cinci minute își amintea că e piele-roșie și, înșfăcîndu-și carabina—adică bățul—se ducea tiptil, tiptil, pînă la gura peșterii, ca să pîndească iscoadele fețelor-palide. Din cînd în cînd, scotea cîte un urlet războinic, de-l treceau fiorii pe bietul Bill. De la început năzdrăvanul ăsta de băiat l-a ținut pe Bill sub teroare.

— Ia spune, măi, piele-roșie, — l-am întrebat eu — n-ai vrea să mergi acasă?

— Da' de unde! — mi-a răspuns el. Acasă mă plictînesc. Nu-i așa că nu mă duci acasă, Ochi-de-șarpe?

— Decamdată, nu. O să mai stăm în peștera asta o bucată de vreme...

— Strașnic! În viața mea nu m-am distrat așa grozav!

Pe la unsprezece, ne-am culcat. Am întins pe jos niște pături și l-am așezat pe „indian” între noi, deși băiatul nici gînd n-avea să fugă. Trei ceasuri în cap n-a fost chip să închidem ochii: mereu sărea din așternut, punea mîna pe carabină și zbiera „Sus, prietene!” de ne spărgea urechile. În cele din urmă, m-a biruit somnul. Am adormit agitat și am visat că fusesem răpit de un pirat feroce, cu părul roșu.

Cînd se crăpa de ziuă, m-au trezit din somn țipetele înspăimîntătoare ale lui Bill. Nu erau strigăte, nici răcnete, sau urlete, cum te-ai fi așteptat să iasă din gîtlejul unui bărbat în toată firea — ci niște chiote indecente, fioroase, umiltoare, așa cum numai femeile sînt în stare să scoată cînd vād vreo stafie sau un gîndac. E îngrozitor să auzi un bărbat burduhănos țipînd așa, într-o peșteră, la revărsatul zorilor.

Am sărit în picioare, neștiind ce s-a întîmplat. „Căpetenia pieilor-roșii” stătea călare pe pieptul lui Bill, cu o mîină înfiptă în părul lui, în timp ce cu cealaltă vîntura prin aer cuțitul cu care tăiam slăcina. Băiatul se trudea cu cele mai serioase intenții să-l scalpeze pe Bill, conform sentinței pe care o pronunțase în ajun.

l-am smuls din mîină cuțitul și l-am silit să se așeze. Din clipa aceea însă, Bill și-a pierdut și bruma de curaj ce-i mai rămăsese și n-a mai închis ochii tot timpul cît a stat ștrengarul cu

noi. Eu apucasem să ațipesc nițeluș, cînd mi-am amintit deodată că „pielea-roșie” mă amenințase c-o să fiu ars de viu la răsăritul soarelui. Nu eram nici nervos, nici speriat, dar am preferat să mă scol și să stau rezemat de peretele peșterii.

— Ce te-ai sculat așa cu noaptea în cap, Sam? — m-a întrebat Bill.

— Eu? A, mă cam supără umărul și mi-am zis că-i mai bine să nu dorm pe el.

— Minți, mi-a spus Bill. Și-a pus în gînd să te frigă pe jeratic la răsăritul soarelui și acu' îți țîțîie inima de frică să nu se țînă de cuvînt. Și să știi că ar face-o, dacă ar găsi undeva un chibrit. Băiatul ăsta-i dracul gol, Sam. Și tu mai crezi c-o să se găsească cineva să scoată bani din pungă, ca să aibă în casă o pacoste ca asta?

— Nici vorbă, i-am răspuns eu. Nu știi cum sînt părinții? Cînd au cîte o pramatie ca asta, o sorb din ochi. Hai, pregătește acum ceva de mîncare, că eu mă duc în recunoaștere.

Mă așteptam să vād prin împrejurimi o mulțime de oameni, înarmați cu coase și furci, bătînd pădurea și răscolind deșișurile în căutarea netrebnicilor care furau copiii. Cînd colo, liniște peste tot. „Poate că n-or fi apucat încă să bage de seamă că lupii au înhățat mielușelul din țarc, mi-am spus eu. Doamne, doamne, ai grijă de lupi!”

Întorcîndu-mă la peșteră, l-am găsit pe Bill gîfînd din greu, în vreme ce năzdrăvanul de băiat amenința să-i spargă capul cu o piatră cît o jumătate de nucă de cocos.

— Mi-a vîrît un cartof fierbinte pe sub gulerul cămășii și pe urmă mi s-a urcat în spinare și l-a strivit cu piciorul, — mi-a explicat Bill. Atunci i-am tras și eu vreo două. N-ai cumva o armă la tine, Sam?

I-am luat băiatului piatra din mîină; ștrengarul, însă, i-a strigat lui Bill:

— Las' că te aranjez eu! Nu s-a născut încă omul care să îndrăznească să dea într-un șef de trib, fără să fie pedepsit!

După ce s-a îndopat iar bine, a scos din buzunar o curelușă înnodată cu tot felul de sfori și a ieșit din peșteră.

— Ce i-o mai fi trîsnit nebunului prin minte? m-a întrebat Bill, îngrijorat. Nu și-o lua tălpășița?

— Fii pe pace, i-am răspuns eu. Nu pare să țînă prea mult la ai săi. Ascultă, Bill, ar trebui să ne sfătui, să vedem cum facem cu răscumpărarea. După cum am observat, dispariția lui n-a stîrnit nici un fel de vîlvă. Mă gîndesc că nici n-or fi băgat încă de seamă că băiatul lipsește de acasă. Or fi crezînd că a rămas să doarmă la vreo mătușă, ori la vreo vecin. Deseară să-i trimitem lui taică-său o scrisoare și să-i cerem două mii de dolari, drept răscumpărare.

În clipa aceea, s-a auzit din nou un strigăt de luptă: „pielea-roșie” învîrtea pe deasupra capului o praștie. Imediat m-am azvîrlit la pămînt și în aceeași clipă am auzit o bufnitură înfundată. Bill a scos un fel de suspin: o piatră cît oul îl pâlise după ureche. Și deodată s-a prăvălit peste foc, răsturnînd cratița cu apă clocotită pregătită pentru spălutul vaselor. Cu chiu cu vai l-am scos de acolo și timp de jumătate de oră m-am trudît să-l trezesc turnîndu-i apă rece pe cap.

Încetul cu încetul, Bill și-a venit în fire, a pipăit locul unde fusese lovit și m-a întrebat:

— Sam, știi tu cine-mi place mie mai mult din toată biblia?

— Lasă, Bill, lasă, țîne-ți firea, o să-ți revii numaidecît.

— Regele Irod, a continuat el fără să

mă ia în seamă. Să nu pleci de lângă mine! N-ai să mă lași singur, nu-i așa, Sam?

Am ieșit afară și l-am scuturat pe băiat, de-au început să-i zângăne pistrii. Abia, abia, l-am făcut să dea mîna cu Bill, după care am anunțat că plec să duc scrisoarea pentru Dorset.

— Vezi, Sam, mi-a spus Bill, am trecut amîndoi prin atîtea, am înfruntat cutremure, inundații, incendii, explozii, razii polițieneste, partide de poker, cicloane și niciodată nu mi-am pierdut curajul așa cum am pățit acum, de cînd cu bomba asta pe două picioare. Să nu mă lași mult timp singur cu el, Sam!

Am luat un creion și o hîrtie și, împreună cu Bill, am ticluit un mesaj către bătrînul Dorset, în vreme ce împielitajul, înfășurat într-o pătură, se tot plimba țanțoș, încoace și încolo în fața peșterii. Cu lacrimi în ochi, Bill m-a rugat să reduc prețul de rîscumpărare la o mie cinci sute de dolari.

— Gîndește-te, stăruia el, că și părinții sînt oameni și nu e omeneș să ceri cuiva două mii de dolari pentru aste douăzeci de chile de pisică sălbatică cu pistrii. Să cerem numai o mie cinci sute, restul mi-l treci mie la socoteală.

Am căzut de acord, numai ca să-l împac pe Bill. Iată și cuprinsul scrisorii noastre:

„D-lui Ebenezer Dorset,

Vă înștiințăm că băiatul Dvs. se află în mîinile noastre și că-l ținem ascuns undeva departe de Summit. Nu încercați să-l găsiți, că-i zadarnic. Nu-l veți putea recăpăta decît cu o singură condiție: să ne dați o mie cinci sute de dolari ca să vi-l trimitem înapoi acasă. Baniii să fie depuși de către o persoană singură astă-seară, la ora opt și jumătate, pe drumul spre Poplar Grove, lângă gardul de pe mîna dreaptă, acolo unde sînt trei copaci. Trimisul va găsi acolo o cutie de carton în care va băga banii, apoi va pleca imediat înapoi la Summit. Dacă veți încerca să ne înșelați, sau dacă nu vă veți supune condițiilor noastre, copilul va fi pe veci pierdut pentru Dvs. Dacă însă veți depune suma fixată, îl veți primi înapoi viu și nevătămat după trei ore. Acesta este ultimul nostru cuvînt și, în cazul că nu veți accepta condițiile de mai sus, altă scrisoare nu veți mai primi de la noi.

Doi disperați“.

Cînd am plecat cu scrisoarea în buzunar, băiatul se juca cu Bill de-a calul și călărețul. Bill mergea în patru labe și ochii lui semănau cu ochii unui iepure prins în capcan.

Am pus pe furie scrisoarea la poștă și m-am înapoiat la peștera noastră. Bill și băiatul însă nu erau de găsit nicăieri. Abia după o jumătate de oră, l-am văzut pe Bill; bietul om abia își țira picioarele și-și ștergea fața de nădușeală. În spatele lui, păsea tiptil, rinjind cu gura pînă la urechi, năzdrăvanul.

— Crede ce vrei despre mine, Sam, mi-a spus Bill, dar n-am mai putut să rezist. L-am trimis acasă. Ajunsesem la capătul puterilor.

— Dar ce s-a întîmplat, Bill?

— A călărit pe mine de m-a deșelat. Pe urmă mi-a dat să mînc o vază, adică nisip, și zău, te rog să mă crezi, nu era de loc gustos. După aia, un ceas întreg m-a tot pisat să-i explic de ce găurile sînt goale, de ce drumurile au două capete, de ce e verde iarba. Pînă la urmă l-am luat de guler și l-am expedit acasă. Îmi pare rău de bani, dar dacă mai stătea aici, nimeream direct la balamuc.

Fața lui Bill radia de fericire.

— Bill dragă, l-am întrebat eu, spune-mi te rog la voi în familie sînt bolnavi de inimă?

— Nu, n-avem nici o boală cronică, în afară de malarie și accidente.

— Atunci întoarce capul și uită-te înapoi.

Bill s-a întors și, dînd cu ochii de zvînturatul de băiat, a căzut jos. Apoi s-a apucat să smulgă în neștire fire de iarbă. M-am temut să nu-și fi pierdut mîințele, și am căutat să-l liniștesc, spunîndu-i că nu mai e mult și că la noapte toate buclucurile noastre vor lua sfîrșit. Abia atunci Bill și-a mai venit în fire, ba chiar a izbutit să-i suridă palid băiatului și să-i promită e-o să se joace cu el de-a războiul, îndată ce se va simți puțin mai bine.

La opt și jumătate, așteptam cocoțat într-un copac, din apropierea locului unde trebuia să fie depuși banii. La ora stabilită, a venit un băiat pe bicicletă și a vîrît ceva în cutia de lângă gard. Am mai așteptat o oră, apoi m-am dat jos, am luat cutia sub braț și am tulit-o spre peșteră. Acolo, la lumina unei lanterne, am citit împreună cu Bill, scrisoarea pe care am găsit-o înăuntru și care glăsuia cam așa:

„Celor doi disperați.

Domnilor,

Am primit azi scrisoarea Dvs. referitoare la rîscumpărarea fiului meu. Cred că pretențiile

Dvs., sînt cam exagerate și vă fac o contra-propunere, pe care sînt înclinat să cred că o s-o acceptați. Primesc să-l iau înapoi pe Johnny acasă, cu condiția ca să-mi plătiți două sute cincizeci de dolari, bani gheață. Ar fi mai bine să veniți noaptea, căci toți vecinii sînt convingeți că băiatul s-a pierdut și nu știu, zău, ce s-ar putea întîmpla să pățiți cînd v-or vedea că-l aduceți înapoi acasă. Cu profund respect,

Ebenezer Dorset“.

— Asta-i culmea obrăzniciei... am izbucnit eu. Dar în clipa aceea, uitîndu-mă la Bill, mi-a rămas vorba în gît. În ochii lui se citea o rugă fierbinte.

— Sam, mi-a spus el, ce contează în definitiv două sute cincizeci de dolari? Avem banii ăstia. Domnul Dorset e într-adevăr un om de onoare, și pe lângă asta și din cale afară de generos, dacă nu chiar mîna-spertă ca să fie în stare să ne facă o asemenea ofertă. N-o să scăpăm norocul ăsta din mîna, nu-i așa, Sam?

— Drept să-ți spun, mielulel a cam început să-mi calce și mie pe nervi, i-am răspuns eu. Îl ducem acasă, plătim rîscumpărarea, și pe-acum ni-e drumul.

Și l-am cărat acasă chiar în noaptea aceea. Ca să-l urim din peșteră, a trebuit să-l mințim că taică-său i-a cumpărat o carabină ghintuită cu argint și o pereche de bocanci și că a doua zi o să mergem cu toții la vînătoare de urși.

Era miezul nopții cînd am bătut la ușa lui Ebenezer. Și exact în clipa cînd ar fi trebuit să încasăm o mie cinci sute de dolari depuși pe numele nostru în cutia de sub copac, Bill număra două sute cincizeci de dolari în palma lui Dorset.

Cînd a aflat că vrem să-l părăsim, puștiul a început să urle cît îl ținea gura și s-a prins ca o lipitoare de piciorul lui Bill. Taică-său a trebuit să-l smulgă de acolo, ca pe un plasture.

— Cît poți să-l ții așa? a întrebat Bill.

— Nu mai sînt atît de voinic ca pe vremuri, a răspuns bătrînul Dorset, dar totuși cred că pot să-l țin vreo zece minute, cel puțin atîta vă promit.

— Mi-ajunge, a spus Bill. În zece minute, ajung la frontiera Canadei.

Și, deși afară era întuneric beznă, deși Bill era pîntecos și greoi la mers, cu toate că eu alerg ca un ogar, nu l-am putut ajunge din urmă decît abia la vreo milă și jumătate de Summit.

In romînește de
N. MINEI

Pătanile lui MOS GERILĂ

HAI! AM ÎNTRZIAT!... O SĂ LE DUC ÎN DAR CELOR DELA CĂR UN „MERSUL TRENURILOR“.

— DUMNEAVOASTRĂ SÎNTEȚI TOT UN MOS GERILĂ?
— NU, EU SÎNT UN CETĂTEAN CARE NU VREA SĂ DEA BACȘIS!

— TE FELICIT CU PRILEJUL NOULUI AN 1956
— AI VENIT CAM TIRZIU.

— ȘMECHERE, AI PUS GHETELE LUI TATĂ-TU, CĂ SĂ ÎNCAPĂ MAI MULT!...
— BA ASTEA SÎNT ALE MELE, CĂ MĂȘURI DE COPIL NU SE GĂSESC!

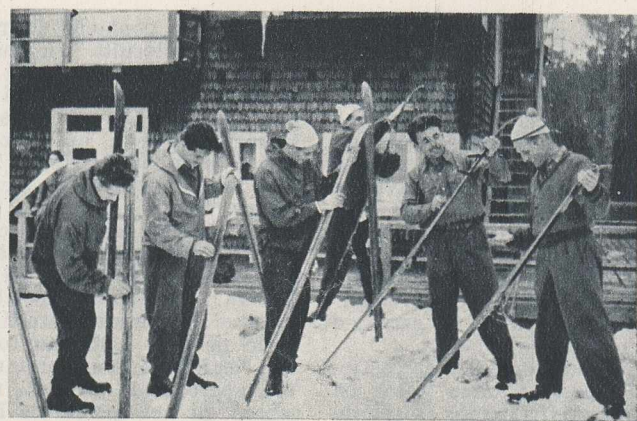

A. POCHI

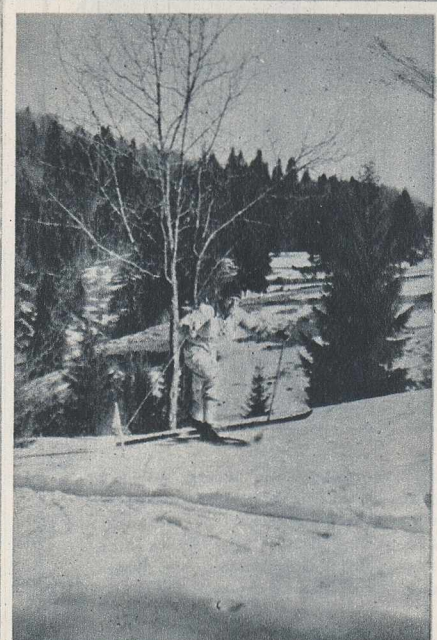
Maratonistii ZAPEZII

Anul trecut, la sfârșitul cursei de 50 km, Lepădatu Florea este purtat pe sus de colegii săi de echipă.

Înainte de cursă de control, ca și înainte concursurilor, schiorii se străduiesc să-și ceruiască schiurile cât mai bine ca să nu care a avut-o anul trecut Sumedrea.

Schiurile n-au fost bine unse cu ceară și din această pricină Ion Sumedrea nu poate urca panta. În plină cursă el este nevoit să utilizeze „foarfecă”.

Acum aproape 2500 de ani, un tinăr grec, alergător vestit, a străbătut în fugă cei 40 km care separau câmpia Maraton de Atena, pentru a vesti victoria lui Miltiade asupra persilor. Ajuns în piața orașului-cetate, extenuat, el a mai putut doar să comunice bucurioasă veste și a murit.

Isprava lui Phidipides a dăinuit însă peste veacuri și sportivii de astăzi nu numai că știu povestea, dar au botezat cu numele câmpiei pe care s-a dat istorica bătălie, cea mai lungă cursă atletică modernă: Maratonul. Cei 40 de km de alergare nu mai duc însă la moartea eroică din povestea lui Herodot. Distanța, deși este parcursă acum mult mai ușor (atletul cehoslovac Emil Zátopek a realizat timpul în 2 ore 25' la maratonul ultimelor jocuri olimpice), nu mai este peste puterile omenești, căci întrecerea este precedată de o pregătire îndelungată și metodică care nu numai că împiedică pe alergători să moară, ci, din contra, îi ajută să devină mai rezistenți, mai puternici. La fel ca atleții, schiorii, sportivii iernii, au maratonul lor: cursa de 50 km fond, adică 50 de km de alunecări succesive pe înguste „doage” de lemn, 50 de km de urcușuri și coborâșuri întretăiate de scurte șesuri, cu șerpuiți repezi prin desigurile pădurilor de-a lungul cărora ei își măsoară vrednicia și îndemnarea.

Această cursă a fost înscrisă pentru prima oară anul trecut, în programul campionatelor republicane de schi. Și pe costișele Poienii

Stalin, prin desigurile de alunii, schiorii s-au avîntat cu elan în întrecerea la sfârșitul căreia învingătorul urma să primească tricoul de campion.

De această cursă, de luptă înversurată care a caracterizat-o, mi-a adus aminte acum câteva zile o discuție a schiorilor. Era o seară geroasă și ei înconjurau soba caldă din cabana Diham. Erau prezenți aproape toți fondații frunțași, printre care și Florea Lepădatu și Ion Sumedrea, cei doi care au reușit să entuziasmeze anul trecut pe toți cei prezenți în Poiană la aceste întreceri.

Dar să ascultăm pe cei doi eroi ai cursei:

— După primul tur (cursa de 50 km s-a disputat pe o pîrtie de 15 km, parcurs de trei ori, plus o buclă de 5 km), aveam deja un avantaj de un minut asupra lui Florică, povestește Ion Sumedrea. Vestea, pe care mi-a dat-o un tovarăș de echipă, mi-a dat aripi și am continuat să alerg în ritmul susținut al primilor kilometri.

La al doilea tur aveam un avantaj de trei minute. M-am oprit să iau un ceai bine îndulcit — simțeam nevoia să-mi reimprospatez forțele — și am pornit mai departe.

Totul mergea bine și m-am înfipt în urcușul de pe lîngă teleferie, ca la început. Pe la km 40 simt însă că schiurile nu mă mai asculta și din cînd în cînd alunecă înapoi. Vestea că nu mai am decît un minut avantaj față de Florică, mi-a tăiat picioarele. Eram disperat. Simțeam că pierd cursa. Mai speram, totuși. Poate că și Florică a slăbit

alura... Cînd am trecut din nou prin stadion — mai rămăsese de parcurs buclă de 5 km — aveam doar 20 de secunde avantaj. Incurajările tovarășilor, ultimele forțe adunate, m-au făcut să-mi revin într-o oarecare măsură. Dar pe rînd au început să mă lase și brațele, și picioarele. Prea le cerusem mult din cauza că schiurile — rămase fără ceară — dădeau înapoi la fiecare pas. Așa că...

— Ai rămas „secretarul campionului” pentru anul acesta, intervine rîzînd Moise Crăciun.

— Da, dar numai pentru un an! răspunde optimist Sumedrea.

— Asta ramine de văzut, intervine Florică Lepădatu. Anul trecut am pornit cu prea înceet. Ziceam că am timp destul să forțez, dar acum am să plec și ertare.

— O să vedem mîine, îi ațîță Manole Aldescu.

Și, într-adevăr, a doua zi, am asistat la o cursă tot așa de aprigă ca și la campionatele republicane de anul trecut. Era doar un antrenament de control al schiorilor noștri frunțași, pe o distanță de numai... 30 km. Dar dorința fiecărui de a confirma buna pregătire le-a servit drept motiv pentru a arunca în luptă toate resursele.

La start cei doi au venit însoțiți de antrenorii respectivi, care, grijulii, le dădeau ultimele indicații. Apoi a început cursa. Tragerea la sorți a decis pentru întrecerea aceasta, ordinea inversă celei de anul trecut. Lepădatu nr. 1, Sumedrea nr. 2. După 10 km, cele câteva secunde diferență confirmă apro-

pierca forțelor. Pe urcușul de pe Brădet, Ion Sumedrea reușește însă să se apropie de Lepădatu, pe care îl vede din ce în ce mai aproape. Nu-l poate însă prinde, căci vine coborîrea. Nu-l prinde nici pe serpentinele Forbanului. Ba nici nu mai poate micșora distanța, care, sus, pe platourile ce duc pe sub Pichetul Surpat și Scana Băului, începe să revină la cea inițială de la start. A doua tură începe deci tot de la egal. Prin văgăunele drumului, spre Crăcănel, o căzătură îl trimite pe Ion Sumedrea în pîraul care traversează drumul gîlgînd printre cioturile de gheață. Răceala apoi pătrunde prin costumul subțire de alergare și-i face mușchii să se strîngă. El reia alergarea, dar strălucul de gheață care s-a și format pe unul din schiuri este o permanentă frînă. Se oprește, scoate schiul și dă gheața jos cu ascuțitul de oțel al bățului. Acele cronometrului n-au stat însă în acest timp și nici Florică Lepădatu care, nitîndu-se din cînd în cînd înapoi, goneste spornic spre sosire. Pe urcușurile de pe Brădet și Forban, departe, sus, silueta lui îi apare din nou lui Sumedrea.

— E prea departe ca să-l mai prind... Ah, pîraul ăsta! Dar așa-mi trebuie, m-am lăcomit la câteva secunde și am pierdut minute întregi.

După cursă, la cabană, în pauzele în care Moise Crăciun, campion la cursa de 15 km, își acordă chitară, sulțile glumelor sînt îndreptate numai spre Sumedrea.

Facînd haz de necaz el

le răspunde însă tuturor cu același optimism:

— Las că vedem noi la campionate.

Pînă atunci, maratonistii zapezii continuă să se pregătească cu seriozitate zi de zi, pentru a înfrunta timpul, pentru a se înfrunta între ei.

Cursa de 50 de kilometri nu-i o glumă! Cine va învinge anul acesta? Vom răspunde și noi ca cei doi adversari și prieteni: vom vedea la campionate...

Gh. EPURAN

Și Ilie face... film

de Mircea CRIȘAN

Atențiune se filmează! O armată întreagă de operatori, tehnicieni, regizori, actori se străduiesc să dea publicului, cu o zi mai devreme un nou film românesc. Din ce în ce mai numeroase și mai grăitoare sînt succesele tinerei noastre cinematografil.

Mioara (Aurelia Sorescu): — Te felicit pentru carajul dumitale!
Ilie (Mircea Crișan): — N-aveți pentru cel (scenă din timpul turnării filmului).

„Sportivul” Ilie s-a întîlnit cu boxerul Păun (Silviu Cazan).

Ilie N. Ilie, un fotbalist... să bage spaima-n orice portar!

— Să fiu artist de cinema!... Cîți n-au rostit, măcar o dată, vorbele acestea!

Unul se simte atras de film cînd își vede pe ecran actorul preferat galopînd năprasnic prin steptă neamărginită... Altul, cînd palpită de emoție alături de eroul aviator care înfruntă cu zîmbetul pe buze primejdiile unei lupte aeriene... Eu personal am fost atras spre cinematograful din momentul în care am văzut în filmul „Volga, Volga” un acordeonist simpatic, care... o săruta pe Orlova!

Dar, lăsînd gluma la o parte, trebuie să spun că orice actor își îndreaptă privirile spre cinematografie cu convingerea că filmul îi oferă posibilități largi de interpretare realistă a rolurilor. De asemenea, și autorului dramatic filmul îi pune la dispoziție posibilități mult mai largi de exprimare. Mai cu seamă, în cazul unei comedii sportive, scenariul cinematografic trebuie să aducă în fața spectatorilor o serie întreagă de scene care în teatru ar fi imposibil de realizat. Degeaba s-ar strădui regizorul de teatru să mă facă să sîr — pe scenă — de pe o trambulină de nouă metri! Ori cît ar fi apa de artistică pictată, tot n-ar reuși să mă convingă...

Unii spectatori, care au văzut „Și Ilie face sport” pe scena Teatrului de Estradă, își amintesc poate de pățaniile dolofanului Ilie, speriat de sport și de eforturile pe care practicarea vreunei discipline sportive i le-ar cere; plecat într-un concediu cu dorința expresă de a se odihni, junele Ilie trece prin asemenea încercări — firește, unele provocate voit de tovarășii lui care vor să-l „dezmoștească” — încît, pînă la urmă, vrînd-nevrînd, devine un sportiv de clasa întîi.

Filmul ne permitea să subliniem mult mai puternic ideea principală a scenariului și anume: că orice om sănătos poate și trebuie să facă sport, că, desigur, începutul e greu, dar apoi nu se poate să nu-l îndrăgească. Ideea aceasta poate fi susținută prin discursuri și prin muncă de lămurire de la om la om, dar noi ne-am gîndit că nimic nu poate fi mai convingător decît să se vadă cum „Ilie face sport”, vorba aia, negru pe alb (că tehnicolor încă nu facem). Voiam să-l facem pe spectator să încerce, împreună cu Ilie, emoția primei reprize de box, să urce cu el pe munte, sau să sară de pe trambulină. Desigur, Ilie întîmpină o mulțime de greutăți, că — deh! — nu-i merg toate „ca la cinema”; dar, pînă la urmă, atît el cît și — doream noi — cei care au asistat la film să plece convingși că nu are rost să te lași pe tînjeală, să te năpădească buruienile sclerozei pe la încheieturi.

Iată de ce Alexandru Andy și cu mine am fost ispitiți să transpunem comedia „Și Ilie face sport” într-un scenariu cinematografic.

Zis și... pînă l-am văzut făcut, numai noi știm cît am avut de furcă! Multe scene, situații întregi care la teatru „prindeau”, și-ar fi pierdut orice haz în fața obiectivului, care are cu totul alt specific.

Dialogurile, poantele de replică, trebuiau înlocuite cu imagini. Astfel că, o dată scenariul literar terminat, am constatat că el nu prea mai semăna cu piesa. Dar lucrurile nu s-au oprit aici. Scenariul regizoral, la rîndul lui, nu prea mai semăna cu scenariul literar. De astă dată ieșea în evidență mai puternic faptul că ceea ce-l determină pe Ilie să facă sport nu este numai dragostea lui pentru Mioara, ci ambianța sportivă din jurul lui, frumusețile naturii, exemplele pe care i le dau tovarășii lui, astfel că transformarea lui Ilie apare mai veridică, mai firească. Și noi sperăm că în felul acesta și efectul educativ, de stimulent, al filmului să fie mai puternic.

Noutăți multe am aflat, însă, nu numai ca autor dramatic. Ci și ca actor de film. Ceea ce m-a surprins mai mult, ca începător în arta cinematografică, a fost „viteza” cu care actorul de film trebuie să intre, cum se spune, în pielea personajului. La teatru ai timp, de-a lungul celor trei ore ale unui spectacol, să te încălești, să te contopești cu personajul pe care-l interpretezi și să crești, o dată cu el, încetul cu încetul. Pe platoul de filmare, însă, stai de vorbă cu un prieten, te machiezi, sau mînci un sanviș, cînd deodată auzi vocea regizorului: „Atențiune, tur-năm!” și trebuie în cîteva minute să te transformi din Mircea Crișan în Ilie N. Ilie, din așezatul „nea Costache” Ramadan în sprintenul tăietor de lemne, din haziul Puu Călinescu în „fiorosul” super-fotbalist Tudorică!...

Pentru a vorbi în termeni sportivi, un alt „obstacol” pe care l-am avut de trecut a fost — în scenele de prim plan — lipsa partenerului. Pentru că, în timp ce la teatru declarația de dragoste o faci privind în ochii partenerii, la filmare nu ai în față decît aparatul pătrat și negru, căruia — vrei nu vrei — trebuie să-i declari iubire veșnică!

Munca actorului de film îți cere maximum de concentrare. Trăiam, la un moment dat, toată groaza lui Ilie, care se dă îndărăt din fața unui obstacol. Ochii dilatați trebuiau să se uite ca fascinați la pericolul care apare. Dar nu știu care parte a ochilor și care circumvoluțiune a creierului puteau să-mi oprească mersul îndărăt la vederea pericolului reprezentat de... o linie făcută cu creta de către operator!

De lumini, ce să mai vorbesc!... Pînă m-am obișnuit, vedeam, după turnare, numai stele verzi. Îmi amintesc că în prima zi de filmare operatorul-șef Sandu Roșianu mi-a spus: „Aici unde se află mîna mea e direcția vilei Brăduleț. Cînd spui replica, privești aici.” Repetiția a mers foarte bine. Dar deodată s-a auzit un prelung „luminaaaa!” și, cînd în spatele minii la care mă uitam (aliis direcția vilei Brăduleț) s-a aprins un arc voltaic de nu știu cîte zeci de mii de lumini, am uitat și cum mă cheamă. O priveam, cu admirație și — mărturisesc —

cu puțină invidie pe Aurelia Sorescu. Ori cîte reflectoare i se îngrămădeau în față, tot nu izbuteau să o facă măcar să clipească din ochi!

Cu toate aceste greutăți, nimic nu poate înlocui marea satisfacție pe care o oferă actorului, cinematografil. În primul rînd, trebuie să subliniem posibilitatea de auto-control permanent pe care îl prilejuiește filmul. Și, de altfel, mult mai la îndemînă îți vine să spui: „Ah, ce frumos e la munte!” atunci cînd te afli într-adevăr în mijlocul brazilor semeți de pe culmile Bucegilor, decît atunci cînd ești cocoțat pe o ladă acoperită cu un covor verde, mărînimos intitulat „iarba din tabloul III”!...

★

Dar în munca încordată de creație intervin uneori și întîmplări hazlii. Țin minte cum, în timp ce se pregătea turnarea unei scene de exterior, maestrul Constantin Ramadan, interpretul sugubățului tăietor de lemne, se plimba în preajma locului de filmare. Tipul creat era atît de autentic, încît o bătrînică l-a oprit:

— Băiete, nu vrei să-mi spargi niște lemne?

Alt episod, la care s-au amuzat copios cu toții, în afară de subsemnatul, a fost momentul în care s-a filmat săritura lui Ilie N. Ilie de pe „trambulina cea mare”. În timp ce înaintam spre capătul trambulinei, pe scindura care se balansa sub pașii mei la o înălțime de 9 metri, ultimul gînd înainte de a plonja a fost: „Ah, doamne, de ce n-am scris în scenariu „trambulină de trei metri” și m-am ambiționat s-o fac de nouă?”...

În fine, mi-am luat inima în dinți și am sărit. Apoi, în timp ce ieșeam din apă răsufînd ușurat că am trecut cu bine și acost „hop”, am auzit vocea operatorului șef:

— Foarte bine!

— Serios? A ieșit bine?

— Da! A fost o repetiție minunată. Acum sări din nou, ca să putem filma!

Cred că dacă în momentul acela nu l-am aruncat în apă cu aparat cu tot, nu m-a oprit decît calmul meu, disciplina și jumătatea de metru cu care el este mai înalt decît mine...

★

Cu bucurii și necazuri, dar mai cu seamă cu multă tragere de inimă, filmul nostru de scurt metraj a fost dus la capăt. Colectivul de actori format din Constantin Ramadan și Mișu Fotino, artiști emeriți ai R.P.R., Aurelia Sorescu, Vasile Tomazian, I. Antonescu-Cărăbuș, Puu Călinescu, Tudorel Popa și alții au pus mult elan în realizarea acestei prime comedii sportive românești, a cărei muzică a creat-o compozitorul N. Kirulescu, laureat al Premiului de Stat.

După cum se vede, pentru „me-ciul” cu publicul, Ilie N. Ilie și-a pregătit o selecționată destul de tare. Așteptăm rezultatul cu emoție, sperînd că nu va fi... nul.

EXPOZIȚIA
ANUALĂ
DE STAT
A ARTELOR
PLASTICE

BABA Cornelia,
maestră emerită al artei din R.P.R.,
Jurecat al Premiului de Stat.

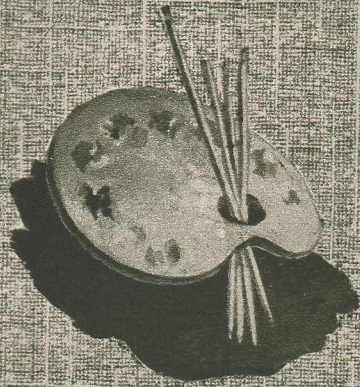
Odihnă pe câmp,
Din seria „1907”

NEREUȚĂ Larissa și NEREUȚĂ Vitalie:

Pe ogărele gospodăriei colective

Reproducem în planșele alăturate câteva din lucrările plastice din Anuala de Stat, lucrări ce pot fi văzute în sălile Muzeului de Artă al R.P.R. În numerele viitoare ale revistei noastre vom reveni cu o serie de alte reproduceri și articole, care vor prezenta ciflorilor noștri diferitele probleme legate de creația artiștilor plastici expozanți în actuala Anuală.

Ecaterina Yarga.

CSORYASSY Stefan, Răsculești la Dajda.
Memorial al Primarului de Școală
 realizat de artistul Ștefan

SZONYI Stefan,
 artist emerit al R.P.R.,
 laureat al Premiului de Stat

DIMITRIU Alexandrina:

Joc de copii.

Un personaj POZITIV...

Adrian Ilea era mulțumit și nu prea. Voia o trăsătură pregnantă, decisivă, a pozitivității personajului pozitiv, ceea ce înseamnă să-l trecă printr-un examen suprem și eroic. Într-o bună zi dădu deci foc uzinei în care lucra Turcu și provocă acolo atîta zarvă, încît cu punctele de suspensie folosite s-ar fi putut cu siguranță să se facă ocolul ecuatorului. Turcu se purtă cum nu se poate mai bine. El înfruntă flăcările cu un curaj nespus, salvă singur aproape toată averea uzinei, și, aducîndu-și aminte că într-un anumit birou se aflau schițele unei importante inovații (asta era a cincisprezecea inovație din nuvelă), strigă disperat: „Schițele schițele!” după care se repezi în mijlocul vîl-vățăilor, salvă schițele de la o piere sigură și i le aduse intacte secretarului de partid; acesta le preluă cu un zîmbet sfătos și plin de tălc. Se vede treaba că nici asta nu era de ajuns, fiindcă bietul Turcu nici nu apucă să răsufle bine după toate cele prin care trecuse, cînd iată că alt episod veni să-i strice liniștea. Din cauza neglijenței unui oarecare mecanic, conducta de apă care alimenta întreprinderea, se sparse într-o bună zi (!) și provocă o inundație catastrofală. Conduita eroului pozitiv se dovedî și de astă dată fără cusur. Inteligența, energia și curajul de care dădu iarăși dovadă uimîră pe toți cei din jur. Insuși secretarul de partid își simți suflul cuprîns de admirație, ba ținu și un mic discurs, care, pentru necesități beletristice, era pe ici pe colo nițeluş hîlbîit. Dar nici aici nu se oprîră peripețiile lui Turcu. Către sfîrșitul primăverii, plecînd la țară pentru niscaiva treburi personale, omul fu încolțit de chiaburi într-un loc dosnic. Chiaburii, înarmați cu furci și topoare, erau foarte neliniștiți de prezența în sat a personajului pozitiv, presimțind că acesta avea să le încurece întrucîva urzelile lor. Perfidul atac fu așadar dezlănțuit într-o noapte întunecoasă și sinistrală în toate amănuntele, dar Turcu se purtă ca un brav și le veni chiaburilor de hac; dimineața îl găsi pe aceștia cu oasele frînte, în vreme ce superpozitivul erou bea lapte proaspăt de la vaca unui țăran sărac, surzător și pus pe glume, ca și cum nimic nu s-ar fi întimplat. Și totuși eroul lui Ilea nu dăduse încă examenul decisiv de pozitivitate. Un incendiu, o inovație sau o haiducească trîntă cu chiaburii înarmați pînă-n dinți înseamnă desigur ceva, dar încă puțin pe lîngă ceea ce ar fi trebuit să se întimplă. Imprejurarea face ca Turcu să aște, exact în momentul cînd se crede cel mai fericit soț din lume, că nevastă-sa, Viorica, îl înșală de mai mult timp.

După iscusite elucubrații ortografice, reacția nefericitului erou pozitiv este brav lichidată. Acesta face stînga-imprejur, trece pe lîngă restaurantul „Carpați” — fără ca măcar să-i dea în gînd să se oprească o clipă și să dea pe gît o dușcă, ca să-și mai înceie amarul. Odată ajuns acasă se trîntește pe pat, se perpelește timp de șase paragrafe cu gîndul la căminul pierdut, apoi se scoală iluminat. Ura! i-a venit în minte o idee pentru o nouă inovație. A șaisprezecea!

...Adrian Ilea se sculă preocupat de la masa de lucru și începu să se plimbe prin cameră.

Schiță de N. VĂLMARU

Desene de Adrian LUCACI

Mergea cu pași rari, cu mîinile împreunate la spate, meditănd adînc la soarta finală a eroului pozitiv. Să-l „termine” oare la o ședință, sau să-l mai „accidenteze” cumva o dată? Și dacă încheie cu ședința să-i dea cuvîntul sărmanului Turcu, sau mai bine să-l lase pe secretarul de partid să tragă concluziile din toată povestea?

În definitiv, nu avea de ce să fie nemulțumit de conduita eroului. Turcu se dovedise superb și desăvîrșit. În viața particulară era plin de virtuți, echilibrat, fără vicii. Nu putea să sufere circumstările; nu fuma decît cinci țigări pe zi și, în afară de nevastă-sa, nu s-ar fi uitat, nici să-l picie cu ceară, la o altă femeie. Citea neconștient. Își ridica nivelul ideologic, făcea inovații peste inovații și, în clipele de răgaz, se preocupa de amenajarea urbanistică a străzii pe care locuia. Își cultiva grădina de zarzavat sau studia circularele gospodărești ale sfatului popular. Totuși, cum am mai zis, Ilea era mulțumit și nu prea. Din cînd în cînd era cuprîns de îndoiele, de vagi muștrări de conștiință, de regrete. Nu știu cum se făcea, dar Turcu i se părea uneori străin și antipatic, și parcă nu avea nici o plăcere cînd se gîndea la el. La drept vorbind, el, Adrian Ilea, n-ar fi fost în stare să ducă viața austeră pe care i-o impusese personajului pozitiv, și nu ținea minte nici măcar o singură împrejurare în care el, scriitorul, să se fi arătat sută la sută perfect. În producția scriitoricească era destul de lenes, iar criticii literari îl acuzau de falsificarea vieții și de idilism, și în general se purtau destul de neplăcut cu el. Ordonanțele municipale nu le citea niciodată, la încrucișări trecea întotdeauna cînd era interzis, iar cînd a fost vorba să se amenajeze în cartier un parc prin muncă voluntară, Ilea i-a întors spatele responsabilului de stradă și i-a spus că are congestie pulmonară. Ca să fim drepti, vecinii făceau să circule fel de fel de vorbe despre felul de viață al scriitorului nostru, dar s-ar fi putut să fie la urma urmei vorbe de clacă, deși nici Ilea n-ar fi putut să jure, cu mîna pe inimă, că în tot ceea ce se zicea despre el nu e și un grăunte de adevăr. Într-un cuvînt Turcu adusesse în conștiința scriitorului o mie și una de grave probleme, iar Adrian Ilea încerca ca de obicei să se elibereze de povara lor, plimbîndu-se în chip peripatetic printre mobile și cărți, printre scaune și mese. Cum se plimba el așa, i se păru deodată că în cameră s-a făcut fum și se opri ca trăsînit locului, sugrumat de emoție. Își aduse îndată aminte că madam Dincă, vecina care-i făcea uneori focul, îi spusese chiar ieri: „Domnu' Ilea, să știi că soba matală nu trage bine. Să chemi un coșar s-o curețe, zău așa. Cu focul nu e de joacă, să-ți spun ce-am pățit eu o dată, cînd trăiam cu bărbatul dintîi”...

Și începu să-i povestească o istorie lungă, cu un foc năprasnic care mistuise o uliță întreagă. Ilea avea el însuși groază de foc. Își stîngea țigările într-o scrumieră adîncă, plină cu apă și era în stare să se dea jos din pat și să aprindă lumina, ca să se convingă că ultima țigară fumată zăcea inofensivă în băltoaca din scrumieră. Sub impresia povestirii lui madam Dincă, și predispus poate și de propria sa sensibilitate față de asemenea spectacole, Ilea își imaginase episodul cu incendiul din fabrică și-l scrisese într-o jumătate de oră, pe nerăsuflăte. Acum teama că coșul ar fi putut să ia foc îl cuprînsese de-a binelea, și se apropie aproape tremurînd, ca să cerceteze soba din cameră. Dar chiar atunci se auziră bătăi repetate în ușa. Ilea uită pentru moment de sobă, și se grăbi să deschidă. Era omul de la telefoane, care venise în urma reclamației, pe care o făcuse încă de dimineață, că aparatul său nu funcționează tocmai cum trebuie:

— E fum aici, la dumneata, făcu noul venit, ca și cum constatarea asta ar fi putut să țină foarte bine loc și de „bună ziua”.

Dădu o rотоcoală cu ochii prin cameră, și zise din nou:

— E fum rău, să știi. Nu trage soba?

— Nu știu, tovarășe, se țingui Ilea, făcînd un gest larg și împreunădu-și apoi mîinile fine. Nici eu n-am băgat de seamă pînă acum...

Omul de la telefoane se apropie de sobă, desfăcu ușița și începu să cerceteze cu mare atenție jericul dinăuntru. Cercetă apoi bur-lanul, răscolii focul cu vîtraul și așteptă cîteva clipe. Fumul din cameră începu să dispară ca prin farmec.

— Să ții ușa de jos deschisă nițel, spuse el ațintindu-l mulțumit pe Ilea. Așa trage mai bine...

Se îndreptă apoi spre telefon și începu să desfăcă aparatul cu o șurubelniță lungă. Era foarte concentrat în munca sa, și nu-și dădea seama că Ilea îl cerceta cu o stăruință nomaipomenită. Abia după o vreme se întoarse spre scriitor și zise, pe un ton de ușoară imputare:

— Dumneata trebuie să fii un om distrat...

— Ce te face să crezi? făcu repede Ilea, uimîl de talentul „psihologic” al telefonistului.

— Fiindcă nu așezi receptorul bine în furcă, răspuse simplu omul.

Lui Ilea începu să-i placă acest musafir, care, intrînd pentru prima oară în casa sa, descoperise dintr-o privire și cum e soba, și cum e stăpînul. Se întroba dacă Turcu, eroul său pozitiv, nu ar semăna, în viața de toate zilele cu acest simpatice telefonist, sau dacă telefonistul nu este, la urma urmei, un personaj pozitiv în carne și oase. Chestiunea începu să-l preocupe peste măsură. În cele din urmă se apropie de omul care-și vedea liniștit de lucrul său și-l întrebă fără înconjur:

— Dumneata ești un om pozitiv?

Omul ridică privirea și se uită la el cum te uiți la un nebun. I se păru că u-a auzit bine:

— Ce să fii?

— Pardon, m-am încurcat, făcu Ilea din cale afară de fîstîcit. Voiam să te întreb dacă ești fruntaș în producție...

Telefonistul zîmbi:

— De doi ani sînt fruntaș, dragă tovarășe. Luna trecută am luat și primă. Opt sute...

— Faci și inovații? întrebă Ilea, încurajat de succesul investigațiilor sale „pe viu”.

— Nu fac, răspuse sec telefonistul. Asta e treaba lui Săndulescu...

— Dar ce fel de om e Săndulescu asta? făcu scriitorul, nițel dezamăgit de răspunsul așa de puțin pozitiv al „pozitivului”.

— Un chiulangiu, ce să fie! La revizii nu mergo, că se ține numai de inovații. Ce e drept, se pricepe. Face și politehnica, la seral...

și un autor NEGATIV

Chestiunea devenea complicată. Telefonistul ăsta era fruntaș în producție, dar nu făcea inovații. Săndulescu făcea inovații, era și student la cursul seral, dar trăgea chiulul de la revizii. „Care personaj e mai pozitiv, cel care seamănă cu primul sau cel care seamănă cu al doilea?” se întreba intrigat Ilea. Ce măreț, ce înalt, ce superb era Turcu pe lângă acești bieți oameni vii!...

— Dar nu l-ai criticat niciodată? Nu l-ai ajutat să priceapă că purtarea lui e urită?

— Ba l-am criticat eu, și nu o dată. Am scris și la gazeta de perete — știi cum am scris? Concret... Și pe Spînache l-am criticat la gazetă. Băiat bun, numai că bea. Beă de stînge...

Trecu așa cîtăva vreme. Telefonistul își făcea treaba cu mare pricepere, și destul de repede. — Bei un ceai? făcu Ilea politicos, cînd văzu că omul începe să-și vîre sculele în geanta de piele.

Telefonistul strîmbă din nas:

— Ceai, acum, la ora prînzului? Mai degrabă o țuică aș bea...

Din fericire Ilea avea întotdeauna în casă o sticlă cu rachiu, din care o tratărisea pe madam Dincă ori de cîte ori vecina îl onora cu vizita ei ca să-i povestească ce noutăți mai sînt prin cartier. Umplu așadar două pîhărele, și începu să ciocnească voios cu telefonistul:

— Cincizeci de grade! făcu acesta mulțumit, după ce goli iute paharul. Țuică de Muscel, se vede...

Începu să-l privească cu mare interes pe acest locatar ce aducea destul de bine cu ceilalți burlaci pe care îi cunoscuse cu prilejul reviziilor sale. Cercetă iarăși camera cu un aer critic, și zise:

— Stai singur?

— Singur, răspuse Ilea, cu o umbră de tristețe în glas.

— Mai bine așa, făcu telefonistul pe un ton de filozofie cam amară. Ești mai liniștit cînd stai singur...

— Și dumneata stai singur?

în patima luxului. Toată leașa o dădea pe rochii, pe mărgelile, pe parfumuri. Apoi și-a găsit pe unul, un crai. M-a lăsat, și s-a dus la el, la Pitești...

Ilea nu era prea mișcat de această poveste, dar i se părea că telefonistul ăsta zdravăn și „pozitiv” suferă mai mult decît s-ar cuveni de pe urma unui mărunt ghinion. Zise, cu aerul unui om care vrea să încurajeze:

— Nu te mai frămînta atîta. Sînt în viață probleme mai importante...

— Să te văd pe dumneata în pielea mea! zise și mai posomorît telefonistul, după ce își mai turnă singur un pahar de rachiu. Te cred și eu. E lesne să vorbești cînd nu știi...

— Dar mai sînt și alte probleme! se încapătîna Ilea. Dumneata ești, mi-ai spus, fruntaș în producție...

Omul ridică niște priviri nedumerite. Nu înțelegea ce vrea de la el burlacul ăsta cîndat. Poate că vrea să-și bată joc de dînsul? Dar nu, era peste putință, ochii plini de candoare ai lui Ilea înlăturau presupunerea asta. Atunci?

— Aș vrea să-ți citeș ceva, zise Ilea, hotărît să facă cea mai concludentă confruntare posibilă. E povestea unui om care seamănă întrucîtva și cu dumneata. Să vezi...

...Și fără să mai aștepte consimțămîntul celui-lalt începu să dea citire istoriei lui Turcu și a pășaniilor sale. Telefonistul ascultă cu interes episodul cu focul și cel cu chiaburii, dar cître sfîrșitul povestirii începu să dea unele semne de plictiseală, ba se arătă chiar așa de nepoliticos că-și desfăcu geanta de piele și începu să cerceteze starea sculelor sale. Ilea era însă prea absorbit de peripețiile eroului său, ca să ia seama la asta. Cînd termină de citit, întrebă:

— Ei, îți place?

— Ce? Povestea cu focul? E bine compusă...

— Nu povestea, personajul întrebă... Omul...

Electricianul nu prea știa ce să zică. Răspunse cam nesigur:

— E om al dracului, Turcu ăsta. Are suflet rău, să știi. N-ai văzut? Îl înșală nevasta, și

Omul făcu semn din cap că da. Se vedea cît colo că se cam posomorise, și Ilea nu prea își dădea seama de ce. Îi mai turnă un pahar de rachiu, pe care telefonistul se grăbi să-l dea peste gît. Începu să capete chef de vorbă:

— Sînt singur, tovarășe, zise el. Am avut nevastă tînără, să-ți arăt poza, să vezi și dumneata. Avea leafă bună, cartelă, de toate. Ne înțelegeam bine, cum-părasem și mobilă nouă în rate. Dar, de la o vreme, a dat

lui nici nu-i pasă. Numai la inovații îi stă gîndul, parcă ar fi Săndulescu...

Ilea tresări iluminat. Vasăzică, iată, viața îi dădea tot lui dreptate, pînă în cele din urmă. Întrebă, cu un tremur de triumf în glas:

— Seamănă cu Săndulescu, zici. Seamănă bine?

— Seamănă, și nu prea. Cît privește inovațiile alea, parcă aduce. Dar dacă e vorba de altele — ehe! Să-l înșele nevasta pe Săndulescu!... Ia Bucureștiul foc!...

Omul făcu o pauză, ca și cum și-ar fi amintit tocmai atunci de ceva. Ultimul cuvînt îl făcu să se gîndească din nou la episodul cel mai dramatic al nuvelei lui Ilea. Spuse pe un ton aproape batjocoritor:

— Dumneata nu-l știi pe Săndulescu. La noi nu prea sînt focuri, dar cu conductele avem de furcă mereu. La o treabă din asta Săndulescu își scoate certificat medical. Zice că are congestie. Mare pezevenghi...

Ilea roși nițel, și decise că asemănarea personajului său pozitiv cu Săndulescu era ofensatoare pentru cel dintîi. Totuși nevoia acestei confruntări a eroului cu viața devenise aproape chinuitoare. Nu putea să se împace cu gîndul că critica o să-i califice iar nuvela de „idilică” și „trandafirică”.

— Nu te supăra că stăruiesc atîta. Dar... vezi dumneata... în proajma dîmitale... printre tovarășii dîmitale... printre prieteni... printre vecini... mă rog, nu e nici unul care să semene bine cu Turcu?

Telefonistul încruntă din sprîncene, și nu răspunse nicidecum. Se vedea bine că în mintea sa se operează un minuțios tur de orizont al tuturor cunoștințelor sale. După o vreme zise șovăitor:

— Ar fi Spînache... ăsta e cel dintîi la conducte, sare și în foc cînd e vorba de întreprindere. Dar nu e bun nici Spînache, că bea; cum ți-am spus. Ar mai fi Almăjan, ehe, ce băiat cumsecade, miera lui dumnezeu, pe toți îi ajută... Păcat de el că e cam bleguț, cam mămăligă, greu s-o scoți la capăt cu el. Poate Pruduț de la „controale”. De ăsta n-ai ce să zici, e primul la slujbă, își vede de treabă, e și deputat la raion. Păcat de el că e crai; și-a gonit două neveste pînă acum...

— Mai gîndește-te, mai gîndește-te! făcu Ilea implorator.

Dar omul începea să dea semne de nerăbdare. Spuse puțin sîcîit, ca unul care s-a săturat de toată povestea:

— Ce să mă mai gîndesc, că degeaba... Cum vrei dumneata, greu să găsești...

Zicînd aceasta, telefonistul se sculă și își încheie cu grijă geanta de piele. Își luă apoi rămas bun de la ciudatul burlac, dar nu mai înainte de a-i aminti să aibă întotdeauna grijă să pună cum trebuie receptorul în furcă. Ilea făgădui să facă întocmai așa, și-și conduse politicos musafirul pînă în stradă. Dar apoi, cînd se înapoie în camera sa, îl cuprinsese o neînțeleasă nemulțumire pe sine însuși. Nu mai știa ce să creadă, dacă Turcu este sau nu este un personaj pozitiv. Dar teama că el însuși, el, Adrian Ilea, era un scriitor negativ, teama asta îi încolți pentru prima dată în suflet...

UMOR
PE
VERSURI
CLASICE
DESENE
DE
GOPO

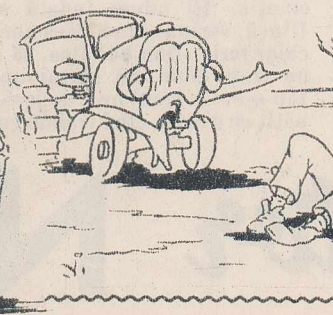
Birocratul:

...De ești tu executor înaltelor decrete,
Mai dă-ne un mic termen de zece
mii de ani,
Să ne îndreptăm purtarea, să ne
spălăm de pete...
(„Cometei — anunțate
pentru 13 iunie” —
Gr. Alexandrescu)

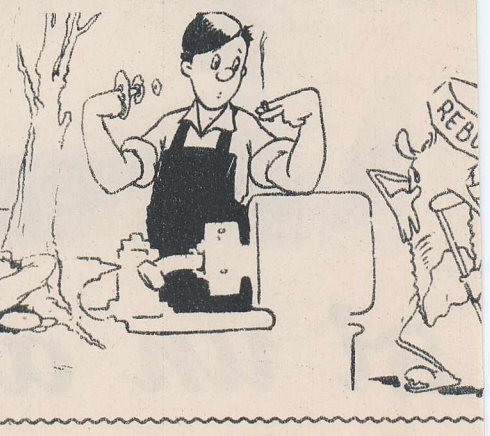
Tractorul:

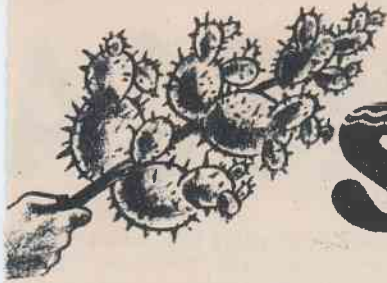
Vezi, rîndunelele se duc,
Se scutur frunzele de nuc,
S-așază bruma peste vii —
De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii?
(„De ce nu-mi vii” — M.
Eminescu)

Rebutul:

— Eu sînt, bună moică, fiul tău dorit,
Eu, și de la oaste mă întorc rînit.
(„Muma lui Ștefan cel Mare” — D. Bolintinea)

SORCOVĂ... cu CHIMPI

de I. AVIAN

SORCOVA UNUI BIROCRAT

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți,
Să înfloriți
Și mereu să iscăliți
Semnături cât mărul,
Multe cât e părul,
Viața să vă fie
Numai bucurie,
Bucurie mare
În cincii exemplare.

Sorcova,
Vesela,
Dacă vreți să trăiți,
Să trăiți ca-n paradisi,
Faceți cerere în scris
Cu cerneală „Pelikan”
S-o aprobe noul an.
Viață-mbeșugată,
Casă încărcată,
Plină cu bucate.
Să aveți de toate
Gafa-nregistrate

Și orice mîhnire
S-o trec la „ieșire”,
Bucuria mare
S-o trec la „intrare”

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți,
Să-mi mulțumiți,
Căci în anul care vine
N-oi mai spune „vino mîine”,
O să-ncerc din răspuțeri
Să spun numai „vino ieri”.
Eu acum personal
Vă urez oficial
(Copie și-original)
Să petreceți nominal
’55 în fericire
Și cu drept de prelungire
La anu’ și la mulți ani!

SORCOVA UNUI VÎNZĂTOR ȘPERTAR

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți
Dacă plățiți,
Dacă plățiți „peste”,
Altfel „nu mai este”.
Să-nfloriți ca mărul,
Mîndru ca și părul,
’Nalt cât este nucul,
Gras ca și ciubucul,
Că vă dau îndată
Mărfa minunată,
Pentofi o duzină
Sub-tejgheaua-i plină...
Și de nu m-o prinde
Pe sprînceană-oi vinde
De la tinerețe
Pin’la bătrînețe.

Sorcova,
Vesela,
Nu c-o fac pe bravul
Însă mi-e năravul
Mai tare ca fierul,
Tare ca oțelul.
Și dacă m-o prinde
Vai, vai, ce durere,
O să-mi dea, măi vere,
La mulți ani!

SORCOVA UNUI SERVICIUL FĂCUTĂ ȘEFULUI

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți,
Să trăiți,
Să-nfloriți,
Să-nfloriți,
Să trăiți, să înfloriți
Ca merul,
Ca perii,
Cu flori pe crenguțe
Pere, perluțe.
Să trăiți,
Să-nfloriți,
Să nu mai îmbătrîniți
Chiar mă rog ades a foc
Eu să-imbătrînesc înoc...

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți,
Să prosperați,
Zi de zi să avansați,
Să ajungeți tot mai mare,

Și pe schemă de-ncadrare,
Să vă văd pînă la vară
Cînd veți merge în concediu
În clasa 39 mediu!...

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți,
Să-nfloriți,
Iarna să vă-nzăpeziți
Și să fie gerul
Tare ca fierul,
Tare ca oțelul.
Și zăpadă mare
Și multă ninsoare,
Să vă văd sosind
Frint și gîlînd.
Să deschid eu ușa,
Să vă scot minușă,
Să vă scot șoșonul,
Să vă scot paltonul,
Să vă scutur neaua,
Să v-aduc cafeaua,
Să-mi șoptiți amabil:
... „Ah, ce om capabil”
Și pe schemă fie
Mare bucurie...
La anul și la mulți ani.

SORCOVA UNUI OSPĂTAR CU NĂRAVURI VECHI

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți,
Să-nfloriți
Și tot n-o să fiți serviți
Dacă nu mă mulțumiți
Nu cu-n măr,
Nu cu-n păr,
Nu cu-n fir
De frandafir,
Ci cu-n dar de la chimir
Tare ca fierul,
Tare ca oțelul.
Însă nu cu picu’...
Așa, cu fizicu’
Sau poate să fie
Și ceva hîrtie —

Hîrtia bancnota
Mai mare ca nota,
Nota cea de plată
Bine aranjată,
Bine ticluită.

Sorcova,
Vesela,
Să trăiți
Că înghițiți
Spumă fără bere,
Porții cu „scădere”,
Calde oranjade,
Vinuri fără grade,
Fructe găunoase,
Fripturi numai oase,
Carne de tot felul
Tare ca oțelul,
Tare ca fierul.

Sorcova,
Vesela,
Așa veți mînce
Pin’veți respecta
Menu-ul cu deviza:
Felu-nții remiza,
Felul doi: ciubucul,
Felul trei: bacșișul,
Felul patru: șperț,
Căci sîntem experți
Unit dintre noi,
Aia mai de „soi”
Care, nu poți ști,
Dac-om mai servi
La anul și la mulți ani.

Gazeta de perete:

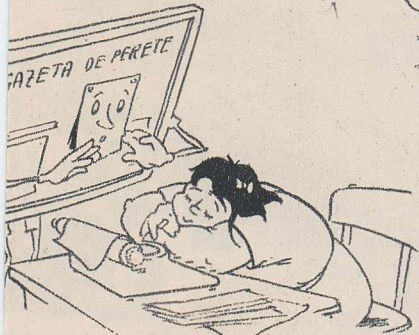
Dormi, iubito, dormi în pace,
N-am venit să-ți tulbur somnul.
Nici să plîng; la ce-am mai plînge
Pe-adormiții întru domnul?
(„Dormi iubito” — A. Vlahuță)

Scriitorul:

De ce pîna mea rămîne în cemeală, iă întrebî?
De ce ritmul nu m-abate cu ispita-i di la trebi?
De ce dorm, îngrămădite între galbenele file,
Lambii suitori, tracheii, saltărețele dăile?
(„Scriisoarea a II-a” — M. Eminescu)

Clovnul despre adepșele extravagantei în îmbrăcăminte:

De-or trece anii cum trecură,
Ea tot mai mult îmi va plăcê
Pentru că-n toat-a el făptură
E-un „nu știu cum” și-un „nu știu ce”.
(„De-or trece anii” — M. Eminescu)

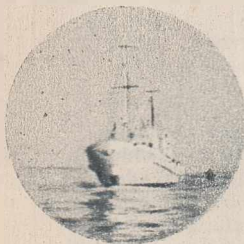
CATRE TOATE PESCA

Note (intr-o expediție științifică pe Marea Neagră de prof. dr. Sergiu CĂRĂUȘU, șeful Stațiunii de Cercetări Marine de la Mamaia, laureat al Premiului de Stat.

Redau alăturat câteva fragmente din notele de călătorie, scrise cu prilejul primei expediții științifice pe Marea Neagră, care a avut loc nu demult. Ele vor să reprezinte un crâmpniț din activitatea tinerei noastre flote pescărești de larg, angajată acum într-o dură bătălie pentru însușirea unui nou pescuit, — pescuitul în marea deschisă, practicat pe larg în Uniunea Sovietică — acțiune care este îndeaproape sprijinită de oamenii de știință.

Prima expediție, despre care vorbesc fragmentele de note alăturate, a avut loc în luna august a lui 1954. Ea a părăsit în zorii zilei de 7 august portul Constanța, unde a revenit numai după 24 de zile încheiate, aducând cu sine, — pe lângă o bogată experiență de producție, asociată cu mii de kilograme de pește, — și date științifice valoroase necesare prognozei de lungă durată asupra pescuitului pe Marea Neagră.

Această expediție împreună cu cele care s-au mai făcut apoi, și cu cele care vor mai urma — toate organizate de Institutul de Cercetări Pescărești și de Direcția Generală a Industriei Pesteului din M. I. A. — constituie la noi în țară nu numai începutul unui pescuit îndrăzneț, bazat pe date științifice, dar și începutul cercetării științifice sistematice a Mării Negre, în vederea pescuitului viitor.

...Marea se întinde cât vezi cu ochiul, scaldată de razele soarelui. E cald. Pe puntea vasului de pescuit „Marea Neagră” totul pare liniștit. Pescarii stau în partea umbrată, schimbând din când în când câte un cuvânt. Echipajul a terminat curățenia punții și este în așteptarea mesei.

Din sala mașinilor se aude zăuzetul molcom al motorului ce lucrează cu jumătate viteză, împingând pescadorul cu 4 mile pe oră. E ațila liniște în jur, încât îți vine a crede că tei parte la o plăcută plimbare pe mare, într-o frumoasă zi de vacanță. Și, totuși, pescadorul veghează. Ochi și urechile lui sînt la pîndă, căutînd a surprinde noutăți. Radiotelegrafistul, în cabina lui, stă pe recepție, pregătindu-se de ora (Q. R. X¹); sus de tot, deasupra cabinei de comandă, se află observatorul, cu binoclul la ochi, scrutînd cu încordare marea. Alături, căpitanul vasului, C. Ciocină, înfruntă arșița amiezii cu pieptul gol... În dreapta pescadorului, într-o linie aproape dreaptă de 5-6 mile marine²) lungime se înșiră alte șase vase: „Aurora”, „Constantin David”, „Morunul”, „Flamura Roșie”, „Zarea”, „Jurilofca” — ultimele două abia zăbindu-se în depărtare; cam în

¹) Sub denumirea de Q. R. X. se înțeleg comunicațiile radiotelegrafice ce se fac între vasele flotei pescărești. Ele au de obicei o oră fixă.
²) O milă marină este egală cu 1852 m.

S-au semnalat cîrduri de pălămidă la tribord și înaintea... Echipa de lansare a năvodului-pungă așteaptă cu nerăbdare comanda de înceacuire a cîrdului.

mijlocu formației, dar înaintea ei, spîntecă valurile-vasul-comandant „Steara Roșie”.

Deodată observatorul tresare. El vede ridicîndu-se pe catargul vasului-comandant două stegulețe vi colorate și, aproape în aceeași clipă, pe puntea pescadorului răsună vocea clară, adînsă pe alea undelor nevăzute, a aparatului de radio: „Între toate pescadourile! Cîrduri de pălămidă la tribord și înaintea. Pregătiți-vă pentru lansare!”. E vasul-comandant care a dat de pete și comunică știrea întregii flote pe care conduce. Nu trece o secundă și clopoșelul elografului de mină răsună de trei ori, aducîndu-l la indicația: „Cu toată viteza înainte!”. „Acea o scînteie electrică a trecut prin tot vasul. Ca un cal de cursă, pescadorul își dublează înțea, tăind vijlos apa ce rămîne ea un covotivolburat în urma elicei. Motorul freamătă demunca celor 160 cai putere. La timonă ia se căpitanul, iar alături de el, încercatul tancian Feodor Saraiev, întors de curînd din U. R. S. S., unde s-a specializat în pescuitul de larg. Pescarii se îndreaptă zoriți spre pupa vasului, unde, pe platforma turnantă, se află o grîndă albă de plase acoperite cu o prelată. Ei s grăbesc să dea jos prelată, pregătind lansarea năvodului-pungă.

Minunata unealtă sovietică!... Și, totuși, o vreme, pînă la această îndrăzneată expediție, au fost pescarii care nu s-au încrezut în ea. Erau obișnuiți u pescuitul bătrînesc, pescuitul pasiv, și deci o unelte corespunzătoare lui. Veneau cu pescadorul, lăsau în apă carmacele, pentru sturioni risetri, păstrugi, moruni etc.) sau paragatele petru „răpitori” (calcani, rechini etc.) și plecau înpoi. Cînd veneau peste două, trei zile, în canacele sau paragatele întinse pe distanțe de zeci de kilometri erau prinse, în cel mai bun caz doar cîteva sute de kilograme de pește... Dar năvodul-pungă, această unealtă modernă a pescuitului activ de larg, nu mai lasă peștele să intră la bunul său plac în plasă. Ea îl înconjoară, sstringe ca o pungă în jurul lui, și prînde în lînturul său cîrduri întregi, vagoane întregi de pește... Acum, neîncercătorii se conving...

Spuncam că acum echipajul se grăbește să pregătească lansarea năvodului-pungă. Aceasta nu e o treabă chiar ușoară. Trebuie manevrată o împletitură din ei mai bun kapron, care are o suprafață totați de peste patru hectare... Trebuie bine cunosută starea mării, adîncimea ei, căci altfel n numai că nu vei prînde pește, dar poți avara grav prețioasa unealtă.

Și ca răspuns la aceste gînduri sosește deodată pe calea eterului știrea: „Vin foarte slab

Oamenii de știință sînt în plină activitate. Iată-l pe tov. N. Ionescu, șeful serviciului de hidrobiologie al stațiunii de Cercetări Marine din Mamaia, dictînd datele curentometricovarăsei Elena Marinescu, cercetătoare a Comisiei ihtiologice și hidroiziologice a Academiei R. P. R.

de la nord nord-est; curentul la suprafața mării, dinspre nord-est cu 1452 metri/oră; la 20 m adîncime, curent de la nord cu 1100 metri pe oră. Adîncimea apei 54 metri”. Este buletinul transmis de către oamenii de știință ce lucrează pe puntea vasului-comandant. Ei se grăbesc să dea brigăzilor aceste indicații, pentru a le ușura manovra de pescuit. Acum totul este în ordine și în fața pescadorului apar pete neobișnuite de apă, încrețită de jocul peștilor: deasupra petelor, zboară sute de pescăruși.

Tot mai aproape sînt aceste pete — ținta pescadorului. Încordarea se citește pe fețele tuturor. Deodată răsună o comandă scurtă și, în aceeași clipă, pescadorul, în plină goană, își schimbă direcția de mers, angajîndu-se într-o curbă strînsă, încercuitoare. Și, în această goană, năvodul-pungă se desprinde de pe vas ca o adevărată năframă de mătase, lungă de mai bine de jumătate kilometru și lată de peste 70 metri. Ea se deapănă fulgerător pe dispozitive speciale, întinzîndu-se ca un perete în lungul cercului descris de vas. Deasupra apei, pe un cerc de 200 metri diametru, nu se mai văd acum decît plutele năvodului-pungă, sălînd ușoare pe suprafața mării.

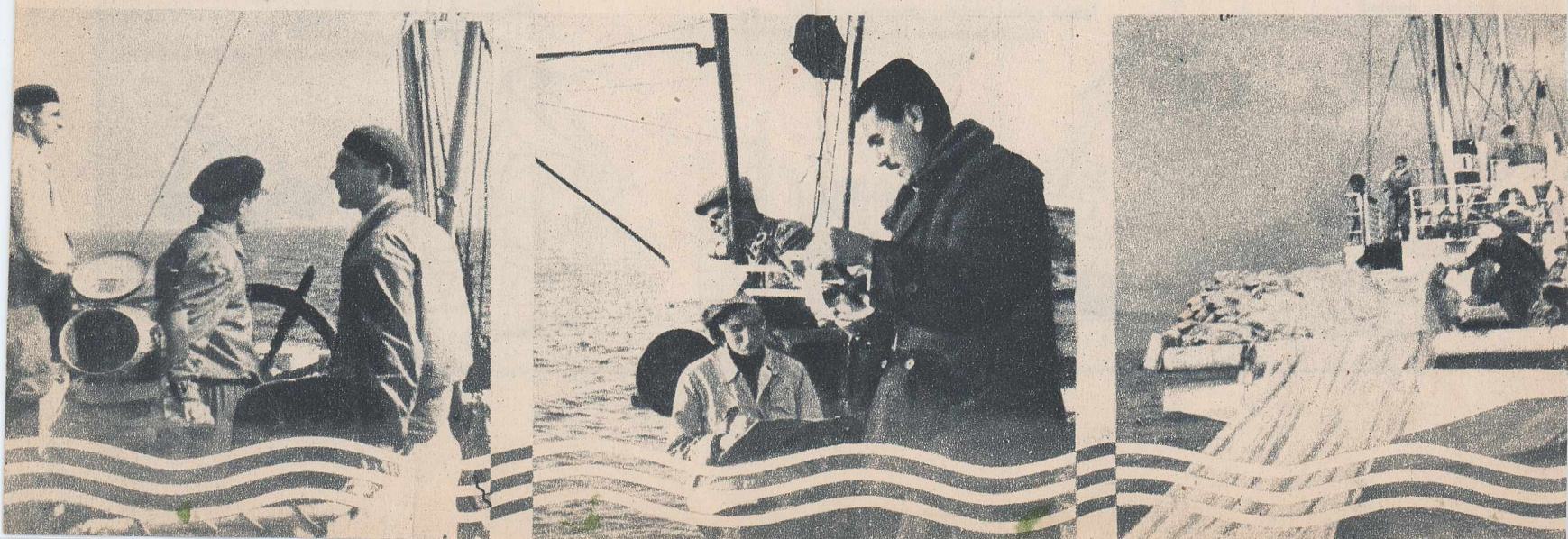
Este „lansarea” — prima fază a pescuitului, dar nu și ultima. Acum, peștii, speriați, se vor lăsa în jos, căutînd să scape din acest ocol năprasnic. Nu mai e de pierdut nici o clipă și pescarii arată că știu acest lucru, trîgînd cu nădejde cablul care trece prin marginea de jos a uneltei și o închide ca pe o pungă cu baci la gură. Este „punguirea” năvodului-pungă și, în această fază, nu se cruță nici un efort, nu se pierde nici o secundă. Dă ajutor și echipajul navigant, pune mîna și căpitanul, și radiotelegrafistul...

Dar iată că și „punguirea” năvodului este terminată și puternica mașină³) creată de pescarul-inventator sovietic Ostapenko începe să tragă pe bord năvodul care, îngreuiat, cîntărește acum mii de kilograme. Pe cai nevăzute zboară raportul voios: „Către vasul-comandant! Am seos la o lansare 1300 kilograme pălămidă! Reintrăm în formație. Căpitan Ciocină”.

...Ziua e pe sfîrșite. Sosec ultimele rapoarte de la pescadoură. Toate au depășit norma de lansări realizate pînă astăzi, ajungînd la cinci și chiar șase lansări pe zi. În fruntea producției e azi pescadorul „Zarea”. Ce mîndri trebuie să fie căpitanul Svanovici și iscusitul brigadier Achim Sirbov!... Colectivul de pe „Zarea” a redus pînă astăzi cel mai mult timpul întregii operații — de la lansare și pînă la aducerea pe bord a înșelătoarei pălămidă. În prima zi operația a durat o oră și jumătate; azi timpul a fost redus la 40-50 de minute...

³) Un vinci electric de un tip special adaptat anume ca să tragă năvoadele grele.

De pe vasul în plină viteză este lansată grabnic punga de înceacuire, minunata unealtă sovietică, cu ajutorul căreia pescarii noștri, stăpîni pe tehnica nouă, au cucerit culmi ale celei mai înalte productivități a muncii...

ARELE

În curând, la bordul vasului vor sosi brigadierii, căpitanii și tehnicienii întregii flote. Parcă-i văd, ca-n fiecare seară, povestind felul um au lucrat și dînd sugestii pentru acțiunea de a doua zi. Despre ziua de azi au ce povesti; a fost o zi grea. Un pescador s-a încurcat în plasa pe care a lansat-o și a trebuit să fie ajutat: comandamentul nostru a trebuit să chibzuiască serios pentru organizarea expediției peștelui prins peste toate așteptările; oamenii de știință și-au întărit activitatea, comunicînd mereu echipajelor datele curentometrice și îndrumîndu-le la locuri cu pește.

Da, a fost o zi grea, dar cu toții sîntem bine dispuși și plini de optimism. Într-un fel avem și motive... Vasele pescuiesc organizat, alcătuiind un colectiv strîns. Producția realizată se înscrie într-o curbă ce urcă zilnic. Și doar este vorba de pălămidă, un pește mare, din neamul scrumbiilor albastre, care trece drept cel mai întele și mai greu de pescuit din Marea Neagră. În cîrduri mari apare extrem de rar în marea noastră. În 1954 a venit însă din belșug... În pescuitul pălămidei, talienele și alte unelte ale pescuitului pasiv de coastă rămîn încremenite și nepulcinoase. Și iată că acum navele noastre pungă culeg mii de kilograme de pălămidă...

Dar nu numai metoda de pescuit s-a schimbat. În cursul expediției se schimbă și oamenii. Devin mai disciplinați, mai curajoși. Înainte, cînd valurile atingeau forța 3, pescadoreanle reintrau speriate în port. La Sulina, la capul Midia... Stăteau o zi sau două, cîl dura furtuna și de-abia la potolirea ei se înfășurau pe mare, cu zile de muncă pierdute. Acum, în unele zile a fost o mare proastă, demontată la gradul 4 și chiar 5. Comandamentul a hotărît să se arunce ancorele și să se aștepte potolirea furtunii. Și echipajele, care au acceptat disciplina severă, înțelegîndu-i scopul, au executat întocmai poziția dată.

...Parcă-l aud pe căpitanul Ciochină de pe „Marea Neagră”, acum o săptămîină: „Lăsați, măi tovarăși, e-am mai aruncat noi plase și altădată, fără nici un curentometru... sîntem pescari vechi...” Și, totuși, acum cîteva zile, năvodul-pungă lansat de pe pescadorul lui, fără a se ține seama de vînt, de curent, de poziție și de alți factori, a încurcat în el vasul, impunînd remorcarea acestuia de către alt pescador scos pentru aceasta din producție. Devenise evident deci că practica trebuia să se bazeze pe date științifice. Seara s-a dezbătut pe larg problema. Toată lumea a cîzut de acord ca lansările să fie făcute numai pe baza datelor comunicate de oamenii de știință ai expediției. Iată de ce azi inginerul Gh. Șerpoianu a stat ore întregi aplecat asupra curentometrului, făcînd calculele și comunicînd indicații prin radio, tuturor pescadoreanle. Rezultatul a fost cît se poate de

Năvodul-pungă a fost scos din apă. Intreaga plasă a fost ridicată pe bord și-acum începe să se răstoarne din ea pălămida prinsă.

bun. Tehnica a fost însușită și azi doar un singur vas a solicitat asistență. A fost în același timp și pentru ultima oară.

În ce-l privește pe căpitanul Ciochină, nici nu mai vrea să audă de lansări neorientate pe datele științifice respective...

Oamenii de știință colaborează strîns cu echipajele vaselor și ajută din ce în ce mai mult pescarii. Iată un exemplu: inginerul piscicol Ferntz le-a sugerat ca pentru evitarea căderii neuniforme la fund a năvodului — și deci pentru evitarea deschiderii unei porți prin care peștii ar putea ieși din plasă — să adauge anumite sporuri de greutate în mijlocul năvodului, în așa fel încît peretele lui să se încheie uniform și vertical la fund.

...Pe lingă diferitele ajutoare pe care le-au dat producției imediate, oamenii de știință au cules o serie de date științifice valoroase care ajută la studierea Mării Negre, în vederea pescuitului viitor. Iată, azi, biologii Stațiunii de Cercetări Marine din Constanța, ajutați de laboranți și de pescari, au făcut trei stații complete⁴⁾.

Pentru producția imediată nu este necesar să se facă stații complete. E de ajuns să se arate adîncimea apei, tîria și direcția curenților și aspectul fundului. (Datele asupra aspectului fundului sînt foarte necesare pescarilor, pentru că lansarea năvodului, pe un fund de ml sau cu un cîmp de alge, îngreuează inutil scoaterea acestuia). Dar pentru cercetările științifice legate de prognoza de lungă durată, sînt neapărat necesare stațiile complete. Numai prin aceste diverse și migăloase analize poate smulge cercetătorul indicații sau constatări care, comparate, calculate, trecute prin fel de fel de deducții logice îl pot conduce pe viitor la concluzii cu privire la locurile cele mai potrivite pentru reproducția diferitelor specii de pești, sau la concluzii cu privire la condițiile de hrană care explică existența și favorizează concentrarea peștilor în anumite zone marine.

E o muncă migăloasă, dar neînchipuit de frumoasă. Iată, bunăoară, analizele biologice. Probele de plancton... Iată o zonă oarecare de apă pe care plutim cu pescadorul nostru. Suprafața e parcă mută și moartă. Dar ia introdu în apă, adînd, la vîrcu patruzeci de metri sau cîți dorești, aparatul numit fileu planctonic. El are un dispozitiv care îi declanșează automat închiderea la nivelul dorit, în așa fel încît planctonul (fauna ce înconjură liber în grosimea apei) surprins și colectat o dată cu apa la nivelul de patruzeci de metri (să zicem) să nu suporte nici o adăugire sau pierdere pe parcursul voiajului submarin. Și acum, iată planctonul cules: o faună bogată... Din el cercetătorul își trage date; asupra lui își pune întrebări: ce pești sînt amatori de asemenea viețuitoare, ce condiții în plus sau în minus față de aceasta ar determina existența acelor pești acolo etc.

Iată o altă probă biologică — a fundului mării, atît de puțin cercetat în trecut: proba executată cu draga cantitativă și cea calitativă. Prima dă cercetătorului date cu privire la desimea biomasei⁵⁾ pe hectarul de fund: cea de a doua îi arată ce fel de viețuitoare trăiesc pe fundul cercetat.

Aceasta ar fi pe scurt, pe foarte scurt... Enunțarea ascunde însă zeci de frămîntări, de deducții, de probleme ce se deschid de-abia de acum încolo. Bunăoară, problema migrației și concentrării în enorme cantități a pălămidei, în anul 1954, în Marea Neagră. Cum se explică ea? Biologii expediției cercetează febril și fac stații complete pretutîndeni unde s-a găsit pălămidă în cantități mari. Pînă acum s-a constatat că pălămidă este înconjurată de cîrduri întregi de hamsie mică (hrană bună pentru pălămidă). Dar ce hrană are, la rîndul ei la dispoziție această hamsie, care să permită o existență atît de abundentă? Cercetătorii și-au răspuns: hrana ei o constituie mase întregi de copepozi (ciclopi). De aici s-au pus și se pun nenumărate întrebări: acolo unde găsim abundentă de copepozi, putem să ne așteptăm și pe viitor la existența pălămidei? Acestea sînt condițiile cele mai importante, sau existența pălămidei se explică poate datorită iernii neobișnuite a lui 1953-54 care

⁴⁾ Analiza din punct de vedere fizic, chimic și biologic a apei și fundului mării, dintr-un anumit loc
⁵⁾ Totalitatea — masa — animalelor și plantelor, socotită în kg la m² sau ha, dintr-un bazin (în cazul nostru, dintr-un sector anumit al mării). Ex: biomasa fundului de nisip, de ml cu alga *Filifora* etc.

După terminarea expediției, începe în laboratoarele Stațiunii de Cercetări Marine o intensă muncă științifică. Iată-l pe prof. dr. S. Cărăușu (dreapta), examinînd împreună cu ing. C. Mărgineanu, o parte din prețioasele materiale culese.

ar fi putut determina migrarea ei în Marea Neagră?

S-au născut și se nasc deci zeci de probleme în direcția stabilirii legilor ce determină concentrarea de pești și a drumului de migrație urmat de cîrduri. Ca să răspundă cît mai grabnic la aceste probleme, cercetătorii studiază și vor studia neobosiți.

...Noaptea se anunță furtunoasă și de pe acum valurile leagănă puternic pescadoreanle ce caută să-și fixeze cît mai solid ancorele spre a nu fi lîrțite de curenți. Ordinul a fost scurt: „Vasele ancorează pentru noapte în jurul vasului-comandant”. Aceasta pentru a nu părăsi locul unde pescuitul a fost atît de rodnic în ajun. Și cu toate că se știe că la noapte va fi o „tăvăleală” zdrăvăună și că pe toți îi așteaptă nesfîrșite ore de veghe, ordinul se execută întocmai.

Peste o oră vîntul fluieră ascuțit printre sarturi și talazurile izbece năprasnic în bordajul vaselor. Lanțul ancorei se încordează, scoțînd un zăngănit jalnic. Valurile spală puntea. „Tăvăleala” a început...

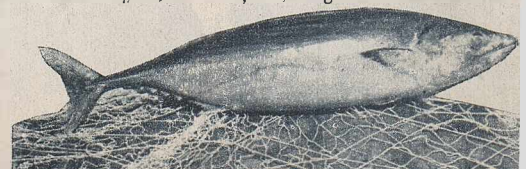
...A doua zi marea s-a liniștit. Din nou pescadoreanle, scîlpînd de albeață, spîntecă voioase valurile însorite. Ele luptă în întrecere pentru fiecare secundă, pentru fiecare kilogram de pește în plus. Drapelul vasului fruntaș trece zilnic de la un pescador la altul. Cine va fi pînă la urmă învingător? „Zarea”, „Constantin David”, „Marea Neagră”, „Jurilofca” sau altul?

Brigadierii, căpitanii și pescarii s-au înfrățit și, ajutați din toată inima de către oamenii de știință de pe toate vasele, alcătuiesc un colectiv dîrz, însuflețit de aceeași dorință.

...Într-un amurg flota a reintrat în portul Constanța. Imediat după vasul-comandant urma eroul expediției — pescadorul fruntaș „Marea Neagră”. Colectivul acestui mezin al flotei noastre, ieșit abia de două luni din șantier, a dat dovada unei discipline desăvîșite, a unei perfecte organizări a muncii. Datorită acestor fapte, el s-a clasat primul și în ceea ce privește recolta smulsă „ogorului albastru”, realizînd cea mai mare cantitate de pește.

Astfel au fost inaugurate cu entuziasm și cu succes noul fel de pescuit în țara noastră și cercetarea științifică a Mării Negre, în vederea pescuitului viitor. Expedițiile continuă cu entuziasm crescînd și cu rezultate din ce în ce mai bune. Și e firesc să fie așa...

Scris la bordul vasului-comandant „Steaua Roșie”, august 1954

Am avut parte de o vreme păcătoasă în drum spre Topoloveni. Se făcea seară când am coborât din tren la Călinești și pînă la Topoloveni aveam de bătut doi kilometri, unul prin noroaie, celălalt, e drept, pe șosea asfaltată. Ploua mărunț și des și bătea un vînt rece, un vînt din acele care te face să te temi că în zori o să fulguiească... Într-un cuvînt, să nu scoți un cîine din casă...

Pe o vreme ca asta de bună seamă că nu-ți e a cînta și-a chiui. Tocmai de aceea, nu mică mi-a fost miraarea cînd, prin ropotele de ploaie și vijîitul vîntului, am deslușit în depărtare glasuri care cîntau vesele. Curînd mi s-au ivit în față vreo șase fetișcane îmbrobodite, care mergeau ținîndu-se de mijloc, acoperînd toată lărgimea șoselei. Ele cîntau — și vocile lor tinere, calde, parcă înseninată o clipă urîtul acelei seri ploioase de toamnă.

Cînd veneam seara la tine / Necheza murgul sub mine. / Treceam Argeșul călare / Și veneam printre ogoare / Pîn' la poarta casei tale...

Atît am deslușit din cîntecul fetelor, pe urmă l-a acoperit ploaia și vîntul. Dar n-am mers mult, că altă cîntare mi-a ajuns la ureche. Un flăcău trecea singuratic, șuierînd, cu mîinile în buzunare, cu cușma dată pe ceafă. Apoi a început să îngîne încetîșor, și vorbele cîntecului m-au cam nedumerit:

La concurs la București / Eu, deși din Călinești. / Unei săliștence inima i-am dat... / Sălișteancă-ardeleancă, / Floare-floricea...

A trecut și acesta înainte. „Ei — mi-am zis — mare pozna! Ce-o fi pe aici, de-i lumea așa de veselă?... Să fie vreo nuntă-n sat?...”

Nu era nuntă; nici nu putea să fie, că era într-o zi de lucru. Mi-am dat însă curînd seama că la Călinești și la Topoloveni, două comune legate între ele într-asa măsură că mergînd pe șosea nu știi bine cînd ai ieșit dintr-una și cînd ai intrat în cealaltă, oamenii cîntă mai toată vremea...

Am ajuns în seara aceea la căminul cultural, unde corul tocmai avea repetiție. De cum am intrat, am recunoscut cîntecul pe care-l cînta corul:

Sălișteancă-ardeleancă / Floare-floricea, / Nu-i pe lume altă floare / Ca privirea ta.

Sălișteancă-ardeleancă... Sălișteancă... N-a trebuit să întreb prea mult ca să mă lămuresc. Vecinii

ȘI BRIGADA LUI

mei din sală erau „la curent” cu toată povestea și s-au grăbit, care mai de care, să mi-o împărtășească.

— Corul și brigada artistică pleacă la Săliștea-Sibiului, la corul de-acolo, în „schimb de experiență”. Se cunosc de mult, de la concursurile din București...

— Ai noștri au făcut un cîntec anume pentru sălișteni... Cuvintele și muzica le-a compus tovarășul Chirica, „Moș Urzică”... L-a ajutat și tovarășul Ionescu, dirijorul...

Mărturisesc că rareori mi-a fost mai lesne să-mi adun datele pentru un reportaj, ca la Călinești-Topoloveni! Toată lumea vorbea despre brigada artistică de agitație și despre cor: pe stradă, la sfatul popular, la raionul de partid, în magazine, la restaurantul cooperativei, pretutindeni.

Era un subiect de discuție mai frecvent decît este, în deobște, în orașele de provincie, comportarea echipei locale de fotbal la ultimul meci...

În deosebi se comentau isprăvile brigăzii de agitație... Și e ușor de înțeles de ce: nu o dată brigada lui „Moș Urzică” a stîrnit adevărate furtuni în viața locuitorilor Topolovenilor, în întreg raionul și chiar la centrul de regiune...

De unde și pînă unde starea aceasta de spirit, provocată de o mică formație artistică de amatori — vom vedea numaidecît. Brigada lui „Moș Urzică” își are povestea ei și, ca orice poveste, s-o depănăm cum se cuvine.

POSTUL DE RADIO TOPOLOVENI

A fost odată, că de n-ar fi nu s-ar povesti, într-o împărăție pre nume Topoloveni, un soare mîndru și strălucitor, care lumina ziua, dar mai ales noaptea, spre bucuria oamenilor. Dar cine știe care vrăjitor hapsîn s-a apucat să-l descînte, de s-a-mbolnăvit soarele minunatul și s-a stins și n-a mai dat lumină vreme-ndelungată...

A dat sfoară-n țară împăratul cine i-o lecui soarele a lui să jumătate din împărăție și a domnița cea nespuse de frumoasă.

Așa ar glăsuî basmul, dar r mai pe șleau, vom zice că în cor na Topoloveni, din regiunea Piteșs-a defectat la un moment centrala electrică și defectă a rău vreme lungă, din pricina nepăsărilor birocrati de la sfatul popular. Văzînd și văzînd că nu se fi treabă, l-a chemat într-o zi pri secretarul comitetului raional partid pe Neculai Chirica, directorul căminului cultural, pe care cunoștea de șugubăt și de înmînatice la minuirea creionului, i-a spus cam așa:

— La arde-le birocratiilor ale o caricatură la gazeta cetățenească dar așa, să-i usture!

Și Neculai Chirica a „ars” una, ci două caricaturi la gaze cetățenească. În vîzul lumii, în fa căminului cultural. În prima caricatură, un bec slăbănog era îngipat sub niște opaie și niște lămpe de gaz, de nu mai putea nici răsufe; în cealaltă, același bec stătea în pat, învelit cu o plapur roz, și trei doctori se ciorovoiau căpătiul lui.

Nu prea semănau la chip doctorii cu cine trebuia să semene, desenatorul a avut grijă să le scrie numele pe frunte: președintele și tului popular, secretarul, șeful centralei electrice...

S-au burzului cei „arși”, au pr testat, au făcut gălăgie. Dar pes cîteva zile au avut parte de o noi bucurie: la emisiunea locală a st. țicii de radioficare, un oareca „Moș Urzică” i-a luat peste picior și mai abilit, deplîngînd întunericul care acoperea noaptea centr de raion Topoloveni. Și nu num de ei și-a bătut joc „Moș Urzică” care — putem s-o destăinăm! — e Neculai Chirica, directorul căminului cultural, ci și de cei care ar fi trebuit să se îngrijească de buna întreținere a băii comunale: aflată într-un hal fără hal, de șeful depozitului de lemne, care erau înmagazinate mari car bitați de zăpadă și nici o surreea și de artistul N.Stroe, care d trei ori anunțase că vine să de un spectacol la Topoloveni și to de atîtea ori lumea se adunas în sală de pomană, fiindcă, zice „Moș Urzică”, artistul umblă cu „uite Stroe, nu e Stroe!...”

Mai de haz, mai de necaz, în scurtă vreme centrala electrică fost repusă în funcțiune; așijdere și baia comunala; depozitul de lemne a fost curățat de stocurile de zăpadă și umplut cu lemne... (Numai Stroe nu și-a făcut nic pînă azi apariția în Topoloveni) Dar „Moș Urzică” nu s-a culcat pe cea ureche. Săplămîna de săptămî nă, miercurea la șapte seara, „postul de radio Topoloveni” transmis tea emisiunea lui „Moș Urzică” și de fiecare dată cinci, șase năravuri și cinci, șase inși năraviți erau urzicați de mama focului... De ce și de cine nu se lega „Moș Urzică” și colaborarii lui, din ce în ce mai numeroși, Petrică Marinescu, Tița Bărbulescu, Vasile Goleșteanu, Silviu Voinescu?

La sutele de difuzoare din case și de pe stradă, cetățenii din Topoloveni așteptau cu nerăbdare, în fiecare miercuri seară, pe „Moș Urzică” și ai lui... „Ai naibii! Cum le află pe toate?” — se întrebau oamenii. Dar încetul cu încetul tot mai mulți dintre auditorii de venită corespondenții lui „Moș Urzică”.

„Moș Urzică” și cîțiva din brigada lui citînd scrisorile cu sesizări trimise de cetățeni.

caseta anume pusă lângă stația radioficare, se adunau în fiecare duminică cu sezișările cetățenilor, pe care apoi Neculai Chirica le avea decât să le verifice și să interpreteze cu verve și talentului satiric.

Așa, în scurtă vreme, ceasul aminal de satiră al stației de oficare a devenit un fel de oficiu al centrului de raion Topoloveni... Ca și la sezișările critice presă, instituțiile și întreprinderile locale și-au asumat sarcina să răspundă în termen de zece zile tuturor criticilor pe care le cerea „Moș Urzică”. De voie, nevoie, multe lucruri păcătoase au îndreptat de pe urma glumelor și scânteie făcute de „postul de raion Topoloveni”...

„MOȘ URZICĂ” LA ARIE

În vara anului acesta, când a început vorba să se înființeze o brigadă artistică de agitație, s-a vădit că ea e... ca și înființată, de activul lui „Moș Urzică”, încă de câteva elemente talentate din raion, un scurt program de estradă cu asta ținând brigada se ocupa pe treabă.

Și unde n-au început țărani muncitori să mi se pomenească pe neașteptate cu un camion care venea valtoș la arii și cât ai bate din palme preschimba în... scenă, de să te ucești și alta nu! Într-o jumătate de ceas, înainte ca oamenii să fi revenit din nimire, cel opt năstrușnici călători cu camionul cântau câteva cântece, spuneau câteva poezii hazlii... țărani zâmbeau, rideau, comentau: „Ai naibii artiștii ăștia!” Era mai ales unul printre ei, „Moș Urzică” zicea că-l cheamă, o barbă și mustați și cu o limbă acul de viespe, care te făcea să rămii cu gura căscată... De unde le știa, de ne-unde, dar se lega de cuvintele, de faptele ale, chiar de ale tale, te făcea să ou și cu oțet, de se tăvăleau pe rîs tovarășii tăi și nici ție nu-ți venea să stai posac ca un ursuc că, de, le zicea bine... Numai că, după ce pleca buclușul acela de camion, te scărâna în creștet și te gîndeai ce unde să scoți cămașa...

Într-o săptămână, două, trei, brigada lui „Moș Urzică” a călătorit raionul de la un capăt la altul, aducînd bucurie și voie bună în scurtul răstimp de odihnă, celor ce munceau la arii, mai strivind cîte o muscă aciuată pe căciuli, mai scărâna cîte un codaș, cîte un eneș, cîte un țirle-briu...

Vă puteți închipui ce figură au făcut utemiștii Maria Lungu, Constantin Lungu, Maria Constantin și Constantin Mihai din gospodăria colectivă Văleni-Podgoria, cînd „Moș Urzică” i-a felicitat călduros pentru recordul pe care l-au înregistrat făcînd în total, de la începutul anului și pînă în vremea de treier, opt zile-muncă mari și late!... Cum dădeau din colț în colț, în vreme ce tovarășii lor se tăvăleau de rîs... Sau cum s-o fi bătut peste gură Filoftea Ivănică, responsabilă colțului roșu din aceeași gospodărie colectivă: „Văleu, maică! Vai de zilele mele!” — cînd s-a văzut și ea „evidențiată” pentru faptul că nu depunea nici un fel de activitate!...

Și așa, rînd pe rînd, leneșii și chiuangii din Văleni-Podgoria,

din Pătulești-Răței, din Teiu, din Găești, din Călinești, din Bogați, din Topoloveni și-au înghițit care mai de care porția cuvenită de noduri pe care le-o servea, fierbinte și ardeiată ca focul, brigada lui „Moș Urzică”...

ZARVĂ MARE LA PITEȘTI

Că brigada artistică de agitație a făcut treabă bună, se vede și din faptul că, la puțină vreme de la înființarea ei, comitetul regional de partid a chemat-o și la Pitești, să-i mai seure și pe codașii de-acolo.

În dimineața zilei cînd trebuia să aibă loc spectacolul, Neculai Chirica și Petrică Marinescu au sosit de cu vreme în reședința de regiune și au început „colindul”. S-au dus la sfatul popular, la biroul de primire a sezișărilor oamenilor muncii, au intrat în magazine și restaurante și au cercetat condițiile de sugestii și reclamații (cam prăfuite de cînd nu mai fuseseră răsfoite), au ctreierat pe străzi și au stat de vorbă cu fel de fel de oameni. În câteva ceasuri, și-au umplut tobla burduf...

Iar seara... Seara a explodat bomba! În sală se afla sumedenie de conducători de instituții și întreprinderi, zimbitori și fără grijă, neștiutori de ce înseamnă o brigadă artistică de agitație... Știau ei că se vor „amuza” în seara aceea, dar nu și închipuiau că o vor face... pe propria lor spinare!

Cel dintîi care a constatat lucrul acesta a fost tovarășul Hector, președintele U.R.C.M., instituție de care depindea executarea lucrărilor... neexecutate de la ștrandul orașului. Dumnealui s-a pominit că-i sînt reproduse cuvintele cu care răspundea de obicei la critici: „E o greșală! Eu nu pot fi criticat pentru lucrările de la ștrand... pentru că pînă acum nu s-a lucrat nimic”. Tovarășul Hector a făcut fețe-fețe, dar sala a rîs cu hohote. Printre cei care rideau mai cu inimă era și responsabilul centrului de pîine de pe strada Șerban-Vodă. Dar ca prin minune i-a pierit și acestuia rîsul, cînd l-a auzit pe „Moș Urzică” solicitîndu-l să împărtășească celor de față sistemul, atît de „prețios” în lupta pentru... economii, prin care reușește să transforme 100 de pîini de 1 kg în 113 kg de pîine... Același fenomen s-a petrecut și cu casierii din gara Pitești, care aveau obiceiul să încaseze pentru un bilet Pitești-Călinești, în loc de 3,08 lei, între 3,50 și 4 lei, după naivitatea călătorului, dovedindu-se astfel subtilii psihologi...

În sală a început să se simtă un fel de „nervozitate”. Unii dintre simandicoșii spectatori se foiau pe scaune, tușeau, mîrșiau... Bizăitul sălii semăna surprinzător de mult cu bîzîitul muștelor, probabil al aceluia care nu se mai simțeau la îndemîna pe căciulile tovarășilor directori, mai mari și mai mici,

unde se instalaseră și huzuriseră cam prea în liniște pînă atunci. Iar „Moș Urzică” îi dădea înainte. Spectacolul brigăzii artistice de agitație din Topoloveni a rămas probabil de pomînă în analele Piteștilor. Cetățenii orașului s-au bucurat, mai ales că în urmă-i s-au îndreptat multe. Dar atunci, la spectacol, au fost unii care au părăsit sala ostentativ, mormăind printre dinți... Cei din brigadă nu s-au speriat însă de atîta lucru. Nu trecuseră ei și prin încercări mai grele cînd, în comuna Bogați, niște feciori de chiaburi ajunși în țepii lui „Moș Urzică” pentru că aveau obiceiul să ia la bătaie fetele la horă, i-au spart capul cu pietroaie lui Vasile Goleșteanu, pe care l-au confundat, la sfîrșitul spectacolului, cu Neculai Chirica? Nici atunci nu s-au speriat, ba s-au îndrîjit mai tare. Iar Vasile Goleșteanu a jucat cîteva spectacole la rînd cu capul înfășurat într-un bandaj...

AUTOCRITICA LUI „MOȘ URZICĂ”

Cît am stat la Topoloveni, corul și brigada artistică de agitație erau în fierbere mare: se pregăteau să participe la sărbătoarea recoltei în comuna Teiu, se pregăteau pentru schimbul de experiență cu cei din Săliștea-Sibiului. Brigada își întocmea un program nou, inspirat din problemele ridicate de proiectul de Directive ale Partidului cu privire la dezvoltarea agriculturii. Iar pentru „edițiile fulger” se și adunase material „de urzicat”: S. M. T.-uri care întrețin prost mașinile, oameni care nu țin seama de critică etc., etc. Peste toate, le venise și o invitație din partea Direcției Generale a Cinematografiei în care erau anunțați că vor participa la turnarea unui film documentar în culori, închinat ansamblurilor artistice de amatori din patria noastră.

Mă aflam cu tovarășul Neculai Chirica la stația de radioficare, unde sosesc zilnic scrisori din partea cetățenilor care sezișează tot felul de aspecte negative din viața raionului. Chirica citea scrisorile cu voce tare.

Dar la un moment dat a tăcut și l-am văzut pe „Moș Urzică” încruntîndu-se.

— Ce s-a întîmplat, tovarășe Chirica?

— Uite, ne critică și pe noi, pe mine mai ales... Scrie aici că directorul căminului cultural nu se ocupă decît de cor și de brigadă, încolo căminul stă în cuibă: nici tu conferințe, nici tu audii... Uite, alta: de ce, de cînd am înființat brigada, n-am continuat emisiunile la stația de radioficare? Na, și de aparatul de cinematograf al căminului se leagă, că nu funcționează...

Am zîmbit fără să vreau. „Moș Urzică” o cam băgase pe mîncă. Morfolea creionului între dinți și se scărpinga după ureche. Apoi, clipi din ochi de cîteva ori și răspunse zîmbetului meu cu un zîmbet cam încurcat:

— De, ce să-i faci! Au dreptate tovarășii. Avem și noi lipsurile noastre și, pe cît se vede, destul de multe... O să-l pun pe „Moș Urzică” să-l mai scarmene și pe Neculai Chirica. Nu poți să strîvești muștele de pe căciulile altora dacă a ta bîzîie și ea de mai mare dragu'!

Nicolae MĂRGEANU

Ustură amarnic critica lui Moș Urzică!

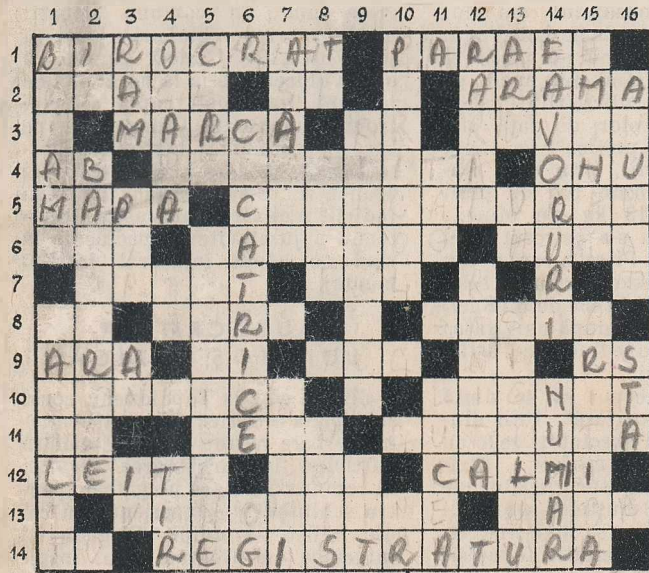
„Cum de le-a aflat pe toate „Moș Urzică”! — pare a spune chipul țăranelui muncitor Ogaru Virgil, care, împreună cu familia sa, nu pierde nici una din emisiunile brigăzii.

AL TREILEA CONCURS DE JOCURI DISTRACTIVE AL REVISTEI „FLACĂRA”

BIROCRATUL

(12 puncte)

ORIZONTAL:

- 1) Stă lipit de ani de zile
Pe mormanele de file,
De dosare și stampile.
Lângă dînsul crește vraful,
Vremea își întinde praful
Și păianjenii, canaful...
— Peste tot ce se trimete
Dînsul pune o pecete.
- 2) Pe-acest vechi sau nou dușman
Fiecare cetățean
Să-l țintească permanent,
Fără vreun menajament,
— O conjuncție banală,
Însă foarte muzicală!
— Dînsul, vrînd-nevrînd, în viață,
Deseori și-o dă pe față.
- 3) O pasiune-a lui, stabilă,
Este timbrul de pe filă,
— Două slove preferate:
Sînt în orice referate!
— După dînsul, în birou,
Vin și mina, vin din nou.
- 4) Inceput de-abecețar. —
— Cei ce se-voiră iar.
— Far internațional
Scris cu semnul inițial.
- 5) O-ndrăgește zi de zi,
Căci e plină cu hîrtii.
— Birocratul e-o figură
Demnă de caricatură.
- 6) Cît te ține în dosare,
Cumperi alte calendare.
— Are-o condiție anume
Pentru date, pentru nume.
— Și mai are gestul, ticul
Unui om perfect ridicul.
- 7) Vraful ce-a atins tavanul
Poartă: ziua, luna, anul...
— Mod, și pentru birocrat.
- 8) Stă deasupra ne-necetat,
— A-nceput... înregistrarea!
— Mohorit, ca-ntunecarea.
- 9) Trece plugul pe cîmpie.
— Vorba s-adresează ție.

— Toată ziua scrie, scrie...
— Veșnic se împotrivesțe.
— În registru le găsește.

- 10) Parafată, șnurită,
E o piesă nelipsită
Din bogata-i recuzită.
— Foarte călduros cărbune.
- 11) Lîngă substantiv se pune.
— Verva caricaturistă
I-o cunoaștem din revistă:
Bîciuieste prin desene
Jalnicele specimene.
— Birocratul nostru are
Foarte multe prin sertare:
Una-i plină cu cheițe,
Alta-i plină cu penițe,
Și mereu, de sub capace,
Scoate timbre, clame, ace...
- 12) Chipuri cu aspect identic.
— Documentul autentic.
— De birocratism ferit,
Vom fi oameni liniștiți.
- 13) Două vorbe, — le repetă
Mașinal, ca o flașnetă.
— „Iată!” — spus puțin altfel.
- 14) Nu-s nici eu, nici ea, nici el.
— Unde orice birocrat
Te invită imediat.

VERTICAL:

- 1) Se-nvrîtește la dulap
Și la birocrat... în cap!
— De te-ncrezi în birocrat,
Vei fi, sigur, înșelat.
- 2) Italian, abreviat.
— Teancurile de hîrtii
Le lipește cu fișii.
- 3) Crește-n pomul din alee. —
— Nume gingaș de femeie.
— Viața lui e-un calendar.
— „Patru” scris mai...literar!
- 4) Lumea-i spune-n gura mare
Vorbe tari, usturătoare.
— Un pronume pentru tine.
— Sport care țintește bine.

de I. BERG

- 5) S-a deprins să tot pretindă.
— Melodii ce se perindă.
- 6) Rana lasă semn în loc. —
— La sfîrșit în catalog!
- 7) E terenul curățat,
Însă nu de birocrat.
— A acoperi o seamă
De obiecte, cu aramă.
- 8) Despre tine doar e spus.
— Teancul lui, pe masă pus,
Urcă zilnic tot mai sus.
— Pe cel viu el l-a răpus.
- 9) Un articol piperat
Ce lovește-n birocrat.
— Și un titlu prescurtat.
- 10) Cînd birocrăția-și face
Cuib încolo, cuib încoace,
Chiar și orbii pot vedea
Că-i primejdie. Păzea!
— Notele redacționale
Poartă-aceste inițiale.
- 11) Este-o tagmă birocrată,
Dar aici nu-i tagma toată.
— Lîngă lampa prinsă-n cui
Strălucea chelia lui!
- 12) De cînd vin tot în zadar,
Vizite îi fac mai rar.
— Mizgălind arhiva toată,
Foarte deseori constată
Că penița e stricată.
- 13) El posedă sub mormane
De hîrtii și de cartoane:
Zeci de tocure și creioane,
Gume, călimări, tamponane...
— Ori de cite ori revin,
El mă face să suspin.
— Pentru cereri de-orice fel
Stă parafa lîngă el.
- 14) Și sub masca de catîr
Știe-a face un hatîr
Cînd motivul îi dă ghes.
— Dar cînd n-are interes,
Pune-alene pe dosare
Cifra de înregistrare.
- 15) Și-apoi spune fără zor
„Vino mine!” — tuturor.
Într-o zi, întrînd un ciine,
El i-a spus tot: „Vino mine!”
— Pentru-ai scriptelor cîrac
Crezi că nu există leac?
Ba există, negreșit,
Unul foarte potrivit.
- 16) Se impune, prin urmare,
O atenție mai mare.
Cu năravul birocrat
Tot progresul e curmat.
— Birocratul de pripas
Te amină ceas de ceas.
Treaba zace în popas
Și nu face din impas
Încinte, nici un pas!

CRİPTOGRAFIE

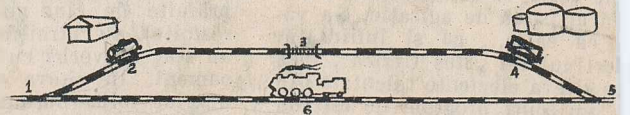
2-7-2-5

(3 puncte)

PROBLEMĂ FERVIARĂ

(3 puncte)

Pe o linie secundară de cale ferată e un depozit de marfă (2) și unul de benzină (4), între care se află un podet (3) peste care poate trece un vagon încărcat, dar nu suportă greutatea locomotivei.

Dintr-o greșeală, un vagon cisternă cu benzină a fost tras la depozitul de mărfuri (2) și un vagon cu mărfuri a fost tras la depozi-

tu de benzină (4). Locuivaeste pe linia principală. Prin ce manevre poate dușă cisterna la depozitul din punctul 4 și vagonul cu marfă la depozitul din punctul 2, știut fiind că voie a se face vînt vagonelor, a le tampona în așa fel încît locomotivă să nu treacă pe podet totuși să poată pleca din manevră.

OMONIM

(3 puncte)

Cunoscut sînt tuturor
De pe capul fetelor.
Tot cu mine se fulește
Și Grivei cînd vă zărește
Iar piinea cînd o mîncat
Și-acolo de mine dați.
De pe stradă-s nelipsit
Ei, așa-i că m-ați ghicit

CARTE DE VIZITĂ

(2 puncte)

Eva P. Deleanu

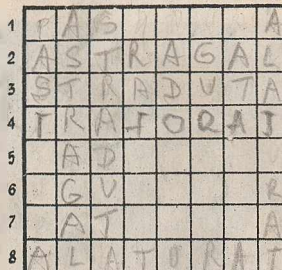
Vila „Faur”

telef. 951 Str. Călan 5

Timișoara

VERTICAL LA FEL

(5 puncte)

1. Strop de apă (olt.). 2. Unul din oasele tarsului, sau brfu rotund care formează baza capitelului unei coloane. 3. O stradă mai mică. 4. Ferăstrău cu pinza subțire cu care se taie placajul, pentru confecționarea a diferite obiecte mici. 5. Comună în regiunea Craiova. 6. Viță de vie sălbatică. 7. Pășanie. 8. Unul lîngă altul.

REDACȚIA: BUCUREȘTI Căsuța Poștală 56
PIAȚA ȘCINTEII Tel. 7.60.10 Int. 1788

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL
ABONAMENTELOR

3 luni: 9 lei
6 luni: 18 lei
un an: 36 lei

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Șcintei „I. V. Stalin”. plănșele Policromil executate la Imprimeria de bilete de bancă și timbre.

NON DE PARTICIPAN

la cel de al treilea concurs de jocuri distractive al revistei „Flacăra”

Seria